

I Q R A

اقراء

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI

NR 34

JUUNI-JUULI 2012 /
RAŽAB-RAMADAAN 1433

Eeskujuks meestele

**Mehe õigused
oma naise üle**

**Head kodukombed
meestele**

Moslemimehe riietus

MEHED

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Seekordse juuni-juuli ühise kuukirja peateemaks on mehed.

Enamik meie ajakirja lugejatest ja tegijatest on naised, seega oleme väga palju artikleid ja muud alati pühendanud just naistele. Kuna oleme peale viimast küsitlust nõuks võtnud rohkem teemasid pühendada ka meestele, otsustasime seekord kõik peateema artiklid valida meeste kohta. Räägime sellest, kuidas üks õige moslemimees peaks käituma ja kellest eeskuju võtma, mis õigused on mehel oma naise üle, kuidas mees end kodus üleval peaks pidama ja kuidas riietuma. Lugemist on seega nii meestele endile kui ka nende abikaasadele, emadele, tütardele, õdedele kes siis vastavalt loetud infole saavad oma mehi, isasid, poegi, vendi silmas pidada ja vajadusel nõustada. Meeste ja naiste suhete teemale on pühendatud ka seekordsed *hadiithinurk* ja *fatwanurk*.

Yusuf Saeed jutustab meile taas kord oma õpingutest ja mõtetest Mediinas, Aivar on aga kokku kogunud Eesti moslemimeeste mõtteid džihaadi kohta. Paistab, et see teema on nii populaarne ja laialdaselt valetsti mõistetud, et siit tekkis uus peateema idee tuleviku kuukirjade tarvis *inšaAllah*.

Lisaks tutvustab Bahraini Amina meile seekord Hezbollah tagamaid, Rubaba 1-3aastaste laste söömisoskuste olulisust logopeedi seisukohast ja Annely suvele vastu minnes lähemalt batuudi häid ja halbu külgi. Õpime ka nõgese kasulikkusest ja *aqiida* olulisusest ning jätkame E-ainete ja kannatlikkuse teemaga.

Selles numbris ilmub viimane osa järjejutust „Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest“. Uue kuue on aga saanud rubriik „Reis ümber islamimaailma“, kus nüüdseks hakkame tutvustama erinevaid maailma mošeesid, alustades Pariisi Suurest Mošeest. Meeldivat lugemist!

Fi amani llah!

Kuukirja koostajad

<i>Eeskujuks meestele (Aisha)</i>	4
<i>Mehe õigused oma naise üle (Amina lirimaalt)</i>	12
<i>Head kodukombed meestele (Amina lirimaalt)</i>	13
<i>Moslemimehe riietus (Aisha)</i>	15
<i>Islamiuudised (Käili)</i>	17
<i>Minu lugu (Aile)</i>	21
<i>Minu Mediina: Mida rohkem õpid, seda enam mõistad, kui vähe sa tead (Yusuf Saeed)</i>	24
<i>Reis ümber islamimaailma: Pariisi Suur Mošee (Villu ja Aisha)</i>	25
<i>Mis või kes on Hezbollah? (Amina Bahrainist)</i>	27
<i>Eriline laps: 1-3aastase lapse söömiskused logopeedi seisukohast (Rubaba)</i>	31
<i>Lisateavet lapsest: Batuut on lahe, kasulik ja ohtlik (Annely)</i>	34
<i>Meestemaailm: Džihaad – „püha sõda“ või midagi muud? (Aivar)</i>	36
<i>Looduslik ravi: Nöges (Khadija)</i>	39
<i>Toidunurk: E-ained toidus ja nende tervisemõjud (2. osa) (Zeynep)</i>	41
<i>Elu eesmärk – Paradiis: Kannatlikkusest (3. osa) (Amina lirimaalt)</i>	44
<i>Surmast: Matus (Aisha)</i>	45
<i>Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest (11. osa) (Amatullah)</i>	47
<i>Lugeja küsib lugeja vastab!</i>	49
<i>Pudruputike, keeda! (Karima, Zeynep, Sarah)</i>	52
<i>Koraaninurk: Koraani pähe õppimise eelised (Khadija)</i>	55
<i>Hadiithinurk: Naise Paradiis ja Põrgu (Aisha)</i>	57
<i>Fatwanurk: Mehe ja naise abielusuhted (Aisha)</i>	58
<i>Duaanurk: Vastase, valitseja ja vaenlase vastu (Aisha)</i>	60
<i>Ma käin islamiülikoolis: Aqiida 101 kursus (Eileen)</i>	61
<i>Õpime Egiptuse dialekti: Reisimine (Nele)</i>	64

EESKUJUKS MEESTELE

Tõlkinud ja toimetanud: Aisha

Allikas: A. Al-Sheha „Jumala Sõnumitooja Muhammed“

Kui kord Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasalt Aishalt (رضي الله عنها) küsiti tema mehe käitumise kohta, vastas Aisha, et Muhammed (صلى الله عليه وسلم) oli elav Koraan. Seega peaksid kõik moslemid Muhammedit (صلى الله عليه وسلم) eeskujuks võtma, kuna Muhammed (صلى الله عليه وسلم) näitas meile ette, kuidas Koraani seadusi praktikas rakendada. Eriti peaksid temast eeskujuks võtma just mehed, kuna naiste jaoks on paljud asjad praktikas teistsugused. Seega oli ja on Muhammed (صلى الله عليه وسلم) parimaks eeskujuks just meestele. Iga mees, kes soovib, et tema naine käitaks nagu islami seadus ette näeb, nagu „käitusid Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasad“, peaks ise käituma nii, nagu käitus Prohvet (صلى الله عليه وسلم).

PROHVETI KOMBED JA ISELOOM

1. Intelligentsus: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli äärmiselt intelligentne. Ei ole palju inimesi, kes võiksid temaga selles võistelda. Qadhi Iyaadh (Tähtis islami õpetlane, kes on kirjutanud palju teoseid, kaasa arvatud Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eluloo.), Jumal olgu talle armuline, on öelnud: „See saab selgeks igaühele, kes tutvub Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eluloo ning tegudega, lugedes tema sügavamõttelistest ning kõneosavaist avaldustest rahvale, tema headest kommetest, kindlalt tema iseloomu juurde kuuluvast eetikast ning moraalist, tema teadmistest Vana ning Uue Testamendi ja muude jumalike sõnumite kohta (sellest, mis Jumal talle oli avaldanud), tema teadmistest kõrgelt arenenud ning ammu unustatud tsivilisatsioonide tarkuste kohta, tema võimest kõike omavahel võrrelda, näitlikustada ning kasulike teguviise ning seadusi rakendada. Ta inspireeris ning kinnitas parimat iseloomu- ning moraalitäiust. Ta oli oma rahvale kõiges heaks eeskujuks: teaduses, Jumala teenimises, meditsiinis, pärimisseadustes, pereelus ja paljus muus. Ta teadis ning õppis kõike seda ilma iialgi varasemaid Jumala Sõnumeid uurimata ning varasemate uskude õpet-

lastelt kuulmata. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei olnud kunagi koolis käinud, tal puudus kõigest sellest iga-sugune aim enne seda, kui ta prohvetiks sai. Ka ei osanud ta ei lugeda ega kirjutada. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli nii elutark, kui üks inimene veel üldse olla võis. Kõigevägevam andis talle teadmisi sellest, mis oli juhtunud minevikus, kui ka sellest, mis saab juhtuma tulevikus. Kõik eelnev on vaid märgiks sellest, kui võimas on Jumal ning kui suur Tema ülemvõim. (Eiyadh, Qadhi, „Al-Shifa bita’reefi Hoquooqil-Mostafa“.)

2. Kõige tegemine Jumala nimel: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) tegi kõike vaid Jumala heakskiidu poole püüeldes. Kui ta inimesi islamisse kutsus, vigastati ning ahistati teda igal võimalikul viisil, kuid ta talus kõike seda väga kannatlikult, lootes Jumalalt tasu. Abdullah ibn Masūd ütles: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) sarnanes prohvetile, kellele ta oma rahvas haiget tegi. Ta pühkis vere oma näolt ning ütles: ‘Oo Jumal, anna mu rahvale andeks, sest nad ei tea!’ (Bukhari #3290) Žundub ibn Sufyān ütles, et Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) sõrm verites ühe lahingu ajal ning ta lausus:

„Sa oled vaid veritsev sõrm, haavatud Jumala eest.“ (Bukhari #2648)

3. Siirus: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli alati ning igas asjas siiras ja aus, nagu Jumal oli teda käskinud. Jumal on Koraanis öelnud: « Ütle: Tõesti, minu palve, minu ohver, minu elu kui ka minu surm on vaid Jumalale, Maailmade (nii inimeste, džinnide paralleelmaailma kui ka kõige muu loodu) Isandale. Tal ei ole kaaslast. Ja seda on mul kästud ja ma olen esimene moslem (end Jumala tahtele allutaja) (teie seas). » (6:162-163)

4. Hea moraal, eetika ning sõprus: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli elavaks näiteks kõigile inimestele. Tema naiselt Aishalt küsiti tema kommete kohta ning Aisha vastas: „Tema kombed olid Koraan.“ Aisha pidas sellega silmas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) elas Koraani käskude ja seaduste järgi, hoidus kõigest, mis Koraani järgi keelatud oli ning järgis kõiki seal mainitud vooruslikke tegusid. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Jumal on mind saatnud, et täius-tada häid kombeid ning teha häid tegusid.“ (Bukhari ja Ahmed) Jumal on Prohveti (صلى الله عليه وسلم) käitumise näiteks kõigile inimestele. Tema naiselt Aishalt küsiti tema kommete kohta ning Aisha vastas: „Tema kombed olid Koraan.“ Aisha pidas sellega silmas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) elas Koraani käskude ja seaduste järgi, hoidus kõigest, mis Koraani järgi keelatud oli ning järgis kõiki seal mainitud vooruslikke tegusid. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Jumal on mind saatnud, et täius-tada häid kombeid ning teha häid tegusid.“ (Bukhari ja Ahmed) Jumal on Prohveti (صلى الله عليه وسلم) käitumise näiteks kõigile inimestele.

kirjeldamiseks öelnud: « **Tõesti, sa oled suurepärase moraalse iseloomuga.** » (68:4) Anas ibn Malik oli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) teenistuses kümme aastat. Ta veetis temaga koos päevi ja öid, nii reisil kui ka kodus Mediinas ja tundis seega hästi Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kombeid. Ta ütles: „**Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei söi-manud iialgi kedagi ega olnud ka kunagi ebaviisakas, ta ei neednud ega teotanud kedagi. Kellelegi märkuse tegemiseks ütles ta vaid: 'Mis tal on?' ...**” (Bukhari #5684)

5. Viisakus ja head kombed: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kombed olid alati laitmatud ning ta oli viisakas kõigi, isegi lastega. Kord oli Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ühel koosviibimisel ning talle toodi joo-ginõu, millest ta ka jõi. Temast paremal oli üks poiss ning vasemal üks vanem mees. Tundes end kohustatuna vanemaid inimesi austada, kuid samas soovides mitte poisi tundeid haavata, küsis ta viimaselt: „**Ega sa pahanda, kui annan joo-gi neile?**” Poiss vastas: **‘Oo Jumala Prohvet, ma eelistaksin, et keegi ei jooksk kohast, kust sina jõid, see on minu õigus.’** (Islami etiketi järgi peab kõike alati alustama paremalt.) Ja Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ulatas joogi poisile.” (Bukhari #2319)

6. Paranduse ning lepituse armastus: Millal iganes juhtus midagi sellist, mille tagajärjel oli lepitust vaja, tõttas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) olukorda lahendama. Kord, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kuulis, et Qubā (linn, mis asus varem Mediinast väljas, nüüd aga on Mediina osa) rahvas ühe küsimuse tõttu omavahel riisus oli, ütles ta: „**Mingem seda probleemi lahendamaks ning rahu nende vahele tagasi tooma.**” (Bukhari #2547)

7. Hea käskimine ning halva keelamine: Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) nägi midagi, mis käis religiooni seadustele vastu, noomis ta inimesi sobival viisil. Abdullah ibn Abbas ütles: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) nägi meest, kes kandis kuldsõrmust (*islami seaduste järgi on meestel kulla kandmine keelatud, see on vaid naiste privileeg*). Ta sirutas käe selle järele (ning) eemaldas selle sõrmest ... Seejärel ütles ta: **‘Kas keegi teist otsiks põleva söetüki ning võtaks selle kätte?’** Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli lahkunud, öeldi mehele: ‘Võta oma sõrmus ja löika sellest kasu (see maha müües).’ Mees aga vastas: ‘Jumala eest, ei! Ma ei võta seda iial, kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) on selle minema visanud.’” (Muslim #2090) Abu Saïd Al-Khudri ütles: „Ma kuulsin, kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: **‘Igaüks teist, kes näeb halba tegu, muutku seda oma käega ja kui see ei ole võimalik, siis oma keelega ja kui see ei ole võimalik, siis oma südames ...’** (Muslim)

8. Puhtusearmastus: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „**Puhtus on pool usust.**”

9. Oma keele hoidmine ning jälgimine: Üks Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslastest on tema kohta öelnud: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli alati ametis Jumala ülistamise ja mitte kunagi kasutu latramisega. Ta pikendas oma palve ning lühendas jutluse ning ta ei kahelnud iial, kui oli vaja puudustkannatavaid, vaeseid või leskesid aidata või nende eest hoolitseda.” (Ibn Hib’ban #6423)

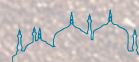
10. Jumala teenimise rõhutamine: Aiša on edastanud, et Jumala Prohvet (صلى الله عليه وسلم) palvetas öösi, kuni ta jalad sellest üles paistetaksid. Ta küsis Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم):

(عليه وسلم): „Miks sa seda teed, oo Jumala Sõnumitooja, kui Jumal on sulle juba nii su mineviku kui ka tuleviku patud andestanud?” Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „**Kas ei peaks ma siis olema tänulik (Jumala) su-lane?**” (Bukhari #4557)

11. Kannatlikkus: Kord tulid Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslased ta juurde, et kaevata Dawsī hõimu peale, kes keeldus islamit vastu võtmast. Nad palusid Prohvetit (صلى الله عليه وسلم), et too seda hõimu neaks. Selle asemel aga tõstis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) palves oma käed ning ütles: „**Oo Jumal, juhi Dawsī hõimu ning too nad islami juurde!**”

12. Hea välimus: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslased on tunnistanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli väga nägus mees. Üks neist ütles: „**Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli keskmist kasvu. Tal olid laiad õlad, ta juuksed ulatusid kõrva-deni. Kord nägin teda ühes punakas rüüs. Ma polnud iial kedagi nii nägusat näinud kui tema.**” (Bukhari #2358)

13. Askeetlus siinses ilmas: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) elust võib tuua palju näiteid tõestamiseks, et ta ei hoolinud selle ilma lõbudest. Abdullah ibn Masūd ütles: „**Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) magas matil. Kui ta püsti tõusis, olid tal sellest matist jäljed külgedel. Me ütlesime: ‘Oo Jumala Sõnumitooja, kas me ei võiks sulle (korraliku) aseme teha?’ Ta vastas: ‘Mis on mul selle ilmaga pistmist? Ma olen vaid nagu teekäija mäel, kes on peatunud, et varju otsida ning puu all puhata ja seejärel kõik see maha jätta ning oma teed jätkata.’”** (Tirmidhi #2377) Amr ibn al-Hārith ütles, et peale Prohveti (صلى الله عليه وسلم) surma ei jäänud temast maha ei hõbe- ega kuldraha, ei mees- ega naisorja. Te-

mast jäid maha vaid ta valge muul, ta relvad ning tükike maad, mille ta jättis heategevuseks. (Bukhari #2588)

14. Omakasupüüdmatuse: Sahl ibn Sa'd ütles, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) hoolis nendest, kes teda ümbritsesid, rohkem kui iseendast. „Üks naine andis Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) *burda*. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) küsis oma kaaslastelt: 'Kas te teate, mis on *burda*?' Nad vastasid: 'Jah, oo Jumala Prohvet! See on telgedel kootud kangas (mis sarnaneb suurele rätikule või sallile).' Naine ütles: 'Oo Jumala Prohvet, ma kodusin selle kanga omaenese kätega sinule kandmiseks.' Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) võttis selle vastu ning tal oli tõesti seda hädasti tarvis. Mõne aja pärast väljus ta kodust, kandes seda riidet ning üks ta kaaslastest ütles: 'Oo Jumala Sõnumitooja, luba see riie mulle.' Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) lausus: 'Hea küll.' Seejärel istus ta mõnda aega, läks tagasi koju, pani riide korralikult kokku ning andis sellele, kes seda oli küsinud. Teised kaaslasted sõnelesid selle mehega: 'Ei ole hea, et sa temalt seda riidet küsisid, eriti kuna sa tead, et ta ei keeldu kunagi kellegi palvest ega saada kedagi tühjade kätega minema.' Mees ütles: 'Jumala nimel, ma küsisin temalt seda riidet vaid selleks, et mind sellesse keerataks, kui ma suren.' Sahl, selle hadithi edasiandja, ütles: 'Riidet kasutatigi selle mehe surilinana.' (Bukhari #1987)

15. Tugev usk ning sõltuvus Jumalast: Kuigi Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ning ta kaaslasted pidid kannatama uskmatute poolt suuri katsumusi, tuletas ta neile meelde, et lõpptulemus saab alati olema nende kasuks ning Jumala tahe islami võidu näol saabub kindlasti. Kui Abu Bakr ja Prohvet (صلى الله عليه وسلم) end oma kodust Mekast Mediinasse põgene-

des koopasse peitsid, saatsid uskmatud meestesalgad neid otsima. Nad tulid koopale nii lähedale, et Abu Bakr nägi nende jalgu. Ta jutustas: „(Thawri) koostas olles nägin ma paganate jalgu ja ütlesin: 'Oo Jumala Prohvet, kui keegi neist peaks alla oma jalgade juurde vaatama, siis nad kindlasti näevad meid.' Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Oo Abu Bakr, mida arvad sa nendest kahest, kelle juures kõigekõrgem on kolmandaks?' (Muslim #1854)

16. Lahkus ning kaastunne: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli ülimalt lahke ning seda oli ka näha tema õrnast suhtumisest lastesse. Näiteks: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) sooritas palvet, samal ajal imikust tüdrukut, Abu I-Aasi tüdart Umāmat, süles hoides. Kui ta kummardas, pani ta lapse maha ning kui tõusis, siis võttis ta jälle sülle.” (Bukhari #5650)

17. Lihtsus ning sundimatus: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) püüdis alati asju inimeste jaoks lihtsaks teha. Ta ütles: „Ma alustan palvetamist kavatsusega pikalt palvetada, kuid kui kuulen last nutmas, lühendan ma seda, kuna tean, et nuttu kuuldes lapse ema kannatab.” (Bukhari #677)

18. Jumalakartus ning püüdnud mitte üle astuda Jumala poolt seatud piiridest: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Mõnikord leian ma koju naastes voodilt datli. Ma võtan selle üles, et seda ära süüa, kuid siis kardan ma, et äkki on see heategevusest (Jumal oli Prohvetile (صلى الله عليه وسلم) ning tema perekonnale heategevuse vastuvõtmise ära keelanud) ning seega panen selle tagasi.” (Bukhari #2300)

19. Oma vara hästi kulumine: Anas ibn Malik ütles:

„Iga kord kui keegi, kes oli islamisse astunud, Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) midagi palus, siis ta selle ka sai. Üks mees tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ning Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kinkis talle kahe mäe vahel rohtu sööva lambakarja. Mees läks koju ning ütles: 'Oo mu rahvas, võtke vastu islam! Muhammed (صلى الله عليه وسلم) teeb lahkelt kingitusi, nagu ei kardaks ta vaesust.' (Muslim #2312) Ibn Abbas ütles:

„Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli heldeim kõigist. Eriti lahke oli ta Ramadani ajal, kui ta kohtus (ingel) Gaabrieliga. Nad kohtusid igal Ramadaniööl ning Prohvet (صلى الله عليه وسلم) luges Gaabrielile Koraani ette. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli heldem kui saadetud tuul (täis vihmapiilvi).” (Bukhari #6) Abu Dharr ütles: „Kord jalutasin ma Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) Mediina Har'ras (vulkaniregioonis), näoga Uhudi mäe poole. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Oo Abu Dharr!' Ma vastasin: 'Siin ma olen, oo Jumala Sõnumitooja!' Ta lausus: 'Ma ei tahaks omada Uhudi kõrgust kullamäge, välja arvatud juhul, kui saan selle ühe või kolme öö jooksul (Jumala nimel) kulutada ja laiali jagada. Ma jätaksin sellest alles vaid ühe hõbemündi, et aidata neid, kes on võlgades.' (Bukhari #2312) Žabir ibn Abdullah ütles: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei keeldunud iial küsijale midagi andmast.” (Bukhari #5687)

20. Koostöö: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei olnud kuningas, kes kammendaks oma järgijaid käske täitma. Ta täitis oma kohustused kõik ise ning aitas teisi kollektiivsetes ülesannetes. Kord küsiti Aišalt, kuidas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oma perekonnaga käitus. Ta vastas:

„Ta aitas oma pereliikmeid nende kodutöodes, kuid kui kõlas palvekutse, (jättis ta kõik katki ja) lahkus palvusele.” Al-Barā ibn ‘Azib ütles: „Ma nägin Jumala Sõnumitoojat (صلی اللہ علیہ وسلم) Kaeviku päeval kandmas mulda (mis oli kraavist välja kaevatud), kuni ta rind oli kõik sellega koos.” (Bukhari #2780)

21. Ausus: Aiša ütles: „Kõigist omadustest vihkas Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) kõige enam valelikkust. Kui keegi juhtus Prohveti (صلی اللہ علیہ وسلم) ees valetama, pidas ta selle inimese peale seni viha, kuni sai teada, et too oli oma patu kahetsenud.” (Tirmidhi #1973) Isegi vaenlased tunnistasid ta ausust. Üks islami hullemaid vaenlasi Abu Žahl ütles: „Muhammed, ma ei ütle, et sa oled valetaja, ma vaid eitan seda, mille oled toonud ning millesse inimesi kutsud.” Kõigeväelisem Jumal ütleb Koraanis: « Me teame, et tõesti see, mida nad ütlevad, kurvastab sind. Tõesti, nad ei pea sind valetajaks, vaid need ebaõiglasel eitavad Jumala märke. » (6:33)

22. Jumala poolt seatud piiride austamine ning kuldse kesktee otsimine: Aiša ütles: „Iga kord, kui Prohvetil (صلی اللہ علیہ وسلم) oli kahe võimaluse vahel valida, valis ta alati neist kahest lihtsama, kui see just patt ei olnud. Kui tegu oli patuga, hoidis ta sellest nii kaugele, kui vähegi võimalik. Jumala nimel, ta ei avaldanud kunagi soovi kätte maksta. Ta sai vaid vihaseks, kui inimesed ei austanud Jumala poolt seatud piire ning sellisel juhul maksis ta kätte (Jumala nimel).” (Bukhari #6404)

23. Meeldiv näoilme: Abdullah ibn Al-Harith ütles: „Ma ei ole iial näinud meest, kes nii palju naerataks kui Jumala Sõ-

numitooja (صلی اللہ علیہ وسلم).” (Tirmidhi #2641)

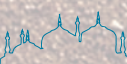
24. Ausus ning usaldusväärsus: Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) oli oma aususe poolest nii tuntud, et Meka uskmatudki, kes olid tema avalikud vaenlased, usaldasid oma väärtesemed tema kätte jätta. Tema ausus ning usaldusväärsus pandi proovile, kui ta Meka uskmatute tagakiusamise ning ta kaaslaste piinamise ning kodudest väljaviskamise tõttu Mekast lahkus. Ta palus oma nõbul Ali ibn Abu Talibil kolmeks päevaks oma lahkumise edasi lükata, et inimestele tema kätte usaldatud väärtesemed tagastada. (Ibn Hišami biograafia, köide 1, lk 493 (araabiakeelne väljaanne)) Veel üks näide tema aususest paisatab silma *Hudaibiya* rahulepingu tingimustes, kus ta nõustus lepingu osaga, mis nägi ette, et mehi, kes tema juurest lahkuvad, tema juurde tagasi ei saadeta, samas kui need, kes Mekast tema juurde põgenevad, peavad sinna tagasi saadetud saama. Enne rahulepingu lõppemist õnnestus Abu Žandal ibn Amri nimelisel mehel Meka uskmatute juurest põgeneda ning Muhammedi (صلی اللہ علیہ وسلم) juurde jõuda. Uskmatud nõudsid Muhammedilt (صلی اللہ علیہ وسلم) ta lubaduse pidamist ning põgeniku tagasisaاتمist. Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) ütles põgenenud mehele: „Oo Abu Žandal, ole kannatlik ning palu Jumalat, et Ta annaks sulle kannatlikkust. Jumal aitab sind ja neid, keda taga kiusatakse ning kergendab teie vaeva. Me oleme nendega lepingu sõlminud ja kindlasti ei murra me seda ega käitu reeturlikult.” (Baihaquiy #18611)

25. Vaprus ning julgus: Ali ütles: „Te oleks pidanud teda Badri päeval nägema! Me otsisime Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) juurest kaitset. Tema oli meie seast vaenlasele kõige lähemal. Sel

päeval oli Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) meie hulgast kõige tugevam.” (Ahmad #654) Temavapruse ning julgusekohtatavalokordadeson Anas ibn Malik öelnud: „Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) oli parim ning julgeim meie hulgast. Ühel ööl kartis Meediina rahvas hirmsasti ja nad läksid välja hääle suunas, mida nad olid öös kuulnud. Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) tuli neile vastu, saabudes kohast, kust häälel kostus ning olles kindlaks teinud, et kõik oli korras. Ta ratsutas Abu Talhale kuuluva sadulata hobuse seljas ning tal oli kaasas mõök. Ta rahustas inimesi, öeldes: ‘Ei ole midagi karta, ei ole midagi karta!’” (Bukhari #2751) Ta ratsutas neile vastu saduldamata hobuse seljas, mõök kaasas, kuna seda oleks võinud vaja minna. Ta ei olnud teisi hääle põhjuse väljaselgitamiseks oodanud, nagu tavaliselt sellises situatsioonis tehtaks, vaid oli vapralt üksi asja uurima asunud.

26. Loomulik ujedus ning tagasihoidlikkus: Abu Ayüb Al-Ansari on edastanud, et Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) ütles: „Sõnumitoojate käitumises on neli ühist joont: tagasihoidlikkus, parfüümi kasutamine, siwaki (hambapulk harjamiseks) kasutamine ja abielu.” (Tirmidhi) Aiša ütles: „Üks naine küsis Prohvetilt (صلی اللہ علیہ وسلم) pesemise kohta, mida sooritatakse peale menstruatsiooni lõppu. Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) vastas: ‘Puhasta end riidetükiga, mis on muskusega lõhnastatud.’ Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) muutus seejärel häbelikuks ja keeras näo ära. Ma tõmbasin naise enda kõrvale ja seletasin talle, mida Prohvet (صلی اللہ علیہ وسلم) oli sellega mõelnud.” (Bukhari #313)

27. Alandlikkus: Jumala Sõnumitooja (صلی اللہ علیہ وسلم) oli äärmi-

selt alandlik inimene. Ta oli nii alandlik, et kui keegi võõras oleks mošeese sisenenud ja Prohveti (صلى الله عليه وسلم) istumiskohale lähenenud, samal ajal, kui too koos oma kaaslastega seal istus, ei oleks see võõras suutnud teda ta kaaslaste hulgast ära tunda. Anas bin Malik ütles: „Kord, kui istusime Jumala Sõnumitoojaga (صلى الله عليه وسلم) mošees, lähenes üks mees kaamlil. Peale kaamli kinnisidumist küsis ta: ‘Kes teie hulgast on Muhammed?’ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) istus koos kaaslastega maas, samal ajal (küünarnukile) nõjatudes. Me näitasime beduiinile õiget suunda: ‘See valge mees, kes seal (küünarnukile) nõjatub.’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei paistnud mingil viisil oma kaaslaste hulgast silma.” Prohvet (صلى الله عليه وسلم) aitas alati vaeseid, puudustkannata vaid ja leski. Anas ibn Malik ütles: „Üks poolhull Mediina naine ütles Prohvetile (صلى الله عليه وسلم): ‘Ma tahan sinu käest millegi suhtes abi paluda.’ Ta aitas teda ning lahendas naise probleemi.” (Bukhari)

28. Halastus ning kaastunne: Abu Masūd al-Ansari ütles: „Üks mees tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ning ütles: ‘Oo Jumala Sõnumitooja, Jumala nimel, ma ei palveta *fažri* palvet kuna teatud isik teeb selle väga pikaks.’ Ma ei ole iial Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) niivõrd vihasena kõnet pidamas näinud. Ta ütles: ‘Oo rahvas, tõesti, teie hulgas on selliseid, kes ajavad inimesed minema! Kui te palvet juhite, tehke see lühidalt. Teie taga palvetavad ka vanad ning nõrgad ning sellised, kellel on erilised vajadused.’” (Bukhari #670) Kord käis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oma lapselast vaatamas ning valas pisaraid. „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) istus lapse kõrval, kui

too oli oma surivoodil. Lapse silmad kalgistusid nagu kivid. Kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) seda nägi, hakkas ta nutma. Sa’d küsis temalt: ‘Mis on, oo Jumala Prohvet?’ Ta vastas: ‘See on halastus, mis Kõigeväelisem Jumal on oma teenrite südamesse pannud. Tõesti, Jumal halastab neile, kes halastavad teistele.’” (Bukhari #6942)

29. Kannatlikkus ja püsivus: Anas ibn Malik ütles: „Kord jalutasin ma Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) selt sis. Ta kandis kareda äärega kraega Jeemeni mantlit. Üks beduiin haaras temast tugevasti kinni. Ma vaatasin tema kaelale ja nägin, et kraeäär oli sinna märgi jätnud. Beduiin ütles: ‘Oo Muhammed, anna mulle (veidi) Jumala rikkustest, mis sul on.’ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) pöördus beduiini poole, naeratas ning käskis talle (veidi vara) anda.” (Bukhari #2980) Teine näide tema kannatlikkusest on lugu juudi rabi Zaid ibn Sa’naga. Zaid oli midagi Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) laenanud. Ta ütles: „Kaks või kolm päeva enne laenu tagastamist võttis Jumala Sõnumitooja ühe Ansari mehe matustest osa. Abu Bakr, Omar, Otman ja veel mõned kaaslased olid koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم). Peale matusepalve palvetamist istus ta seina lähedale maha ja ma läksin tema juurde, haarsin tal mantli äärest kinni, vaatasin talle karmilt otsa ning ütlesin: ‘Oo Muhammed, kas sa ei maksa mulle laenu tagasi? Ma ei teadnud, et Abdul-Mutalibi perekonnas laenude tagasimaksimisega viivitatakse!’ Ma vaatasin Omar ibn al-Khattābi poole ja ta silmad olid vihast pungil. Ta vaatas mulle otsa ja ütles: ‘Oo Jumala vaenlane, kas nii räägitakse ja käitatakse Jumala Sõnumitoojaga? Selle nimel, kes on ta tõega saatnud, kui ma ei kardaks Taevalikest Aedadest välja jääda, lööksin ma sul

oma mõõgaga pea maha!’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vaatas rahulikult Omarile otsa ja ütles: ‘Oo Omar, sa oleks võinud meid siiralt nõustada selle asemel, mis sa tegid. Mine ja maksa talle tagasi see võlg ja anna talle kakskümmend *sa’ad* (teatud mõõtühikut) rohkem, kuna sa hirmutasid teda!’ Omar tuligi koos minuga, maksis mulle võla tagasi ning andis kakskümmend *sa’ad* datleid rohkem. Ma küsisin temalt: ‘Mis see veel on?’ Ta vastas: ‘Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) käskis sulle selle anda, sest ma hirmutasin sind.’ Ma küsisin: ‘Oo, Omar, kas sa tead, kes ma olen?’ Omar vastas: ‘Ei, ei tea. Kes sa oled?’ Ma ütlesin: ‘Ma olen Zaid ibn Sa’na.’ Omar küsis: ‘Rabi?’ Vastasin: ‘Jah, rabi.’ Seejärel küsis Omar: ‘Miks sa siis ütlesid Prohvetile (صلى الله عليه وسلم), mis ütlesid ja tegid talle, mis tegid?’ Vastasin: ‘Oo, Omar, olen näinud Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juures kõiki prohvetlikkuse märke, välja arvatud kahte: (esiteks) tema kannatlikkust ning püsivust, mis käivad alati enne tema viha ning teiseks, mida karmim sa temaga oled, seda lahkemaks ning kannatlikumaks ta muutub. Nüüd olen ma ka need kaks tema omadust proovile pannud. Oo, Omar, ole mulle tunnistajaks, et ma olen rahul Jumalaga oma Issandaga, islamiga oma usuna ning Muhammediga oma prohvetina. Samuti ole mulle tunnistajaks, et annan poole oma varast – ja ma olen Mediina üks rikkamaid mehi – almusena moslemitele, Jumala nimel.’ Omar ütles: ‘Sa ei saa oma vara jagada kõigile moslemitele, nii et ütle: ma jagan selle mõnedele Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) järgijatele.’ Ma ütlesin: ‘Siis jagan ma selle mõnedele moslemitele.’ Me mõlemad läksime seejärel Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juurde tagasi. Ma ütlesin talle: ‘Tunnistan, et ei ole ühtki teist tõelist kummarda-

mist väärt jumalust peale Jumala ja et Muhammed (صلى الله عليه وسلم) on Jumala teener ning Sõnumitooja.” Ta uskus Muhammedi (صلى الله عليه وسلم), oli tunnistasjaks mitmetele lahingutele ning suri Tabūki lahingus vaenlase vastu võideldes. **Olgu Jumal Zaidile armuline.”** (Ibn Hibban #288) Veel üks märkimisväärne näide Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) andestusest ning sihikindlusest on ajast, mil ta andedstas Meka rahvale peale linna vallutamist. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kutsus kokku inimesed, kes olid teda ning ta kaaslaste teotanud, piinanud ning neile halba teinud ja nad Mekast välja ajanud. Ta ütles neile: **„Mida te arvate, et ma teiega nüüd teen?” Nad vastasid: „Sa teed vaid midagi head, kuna sa oled hea ja lahke vend ning hea ja lahke nõbu!”** Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: **„Minge - te olete vabad.”** (Baihaqi #18055)

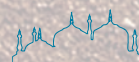
30. Kannatlikkus: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli tõesti kannatlikkuse musternäidiseks. Enne, kui temast prohvet sai, oli ta oma rahvaga nende iidolikumardamises ning patustamistes väga kannatlik. Ta oli kannatlik ja tolerantne ka siis, kui temast oli juba prohvet saanud ning kui Meka uskmatu rahvas teda ning ta kaaslasti taga kiusas. Hiljem oli ta ka Meediina silmakirjateenrite kiusamise suhtes kannatlik ning tolerantne. Ta kannatlikkus pandi väga tugevasti proovile, kui ta kaotas üksteise järel inimesed, keda väga armastas. Tema eluajal suri ta abikaasa Khadiža, nagu ka kõik ta lapsed, välja arvatud ta tütar Fatima. Ka ta onud Hamza ja Abu Talib surid ta eluajal. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli alati kannatlik ning otssis abi Jumalalt. Anas ibn Malik ütles: **„Sisenesime Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) sepa Abu Saifi majja. Abu Saifi naine oli ta poja Ibrahimi amm. Jumala Sõnumitooja (صلى**

(الله عليه وسلم) tõstis oma poja Ibrahimi sülle, tõmbas sõõrmetesse tema lõhna ning suudles teda. Mõne aja pärast läks ta taas oma poega vaatama; laps oli suremas. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) hakkas nutma. Abdurrahmān ibn Auf ütles: ‘Oo, Jumala Prohvet, ka sinu nutad!’ Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) vastas: ‘Oo, Ibn Auf, see on õnnistus.’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) nuttis edasi ning ütles: ‘Silmad valavad pisaraid, süda on täis kurbust ning me ütleme vaid, mis Jumalale meelepärane ja oleme sinu surma üle kurvad, oo Ibrahim!’” (Bukhari #1241)

31. Õiglus ning õigsus: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli igas oma elu aspektis, nagu ka usu rakendamisel, õiglane. Aiša ütles: **„Quraishi hõimu liikmed olid väga mures ühe Makhzūmi hõimu naise pärast, kes oli varguse toime pannud. Nad arutasid seda omavahel ning küsisid: ‘Kes küll võiks tema eest Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ees kosta?’ Lõpuks otsustasid nad: ‘Kes teine julgeks selles osas Jumal Sõnumitoojaga (صلى الله عليه وسلم) rääkida kui Osama ibn Zaid, kes Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) eriliselt noorte meeste hulgast meeldib.’ Nii läiski Osama Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ette selle naise eest paluma. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: ‘Oo Osama, kas kostad sellise eest, kellele Jumal on määranud karistuse?’ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) töusis ning jätkas: ‘Terved rahvad enne teid on hävinud, kuna kui rikkad nende hulgast varastasid, siis lasid nad neil minna; kuid kui seda tegid vaesed, siis said nad karistada. Jumala nimel, kui Fatima Muhammedi tütar varastaks, löikaksin tal käe otsast.’”** (Bukhari #3288) Jumala Sõnumitooja (صلى الله

(عليه وسلم) oli õiglane ning lubas ka inimestel endale kätte maksta, kui ta oli neile midagi teinud. Usaid ibn Hudhair ütles: „Kord tegi üks Ansari mees inimestele nalja ning ajas neid naerma. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) läks mööda ning torkas teda õrnalt puuksaga, mis tal käes oli. Mees hüüdis: ‘Oo, Jumala Prohvet, luba mul sulle kätte maksta!’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: ‘Lase käia!’ Mees ütles: ‘Oo, Jumala Sõnumitooja, sul on riie seljas, aga mul ei olnud, kui sa mind torkasid!’ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kergitas oma pealisrüüd (et oma külge paljastada) ja Ansari mees (vaid) suudles teda (sinna), öeldes: ‘Tahtsin vaid seda teha, oo Jumala Sõnumitooja!’” (Abu Dawūd #5224)

32. Jumalakartlikkus ning Jumala meenutamine: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli väga tähelepanelik Jumala õiguste suhtes. Abdullah ibn Masūd ütles: **„(Kord) ütles Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) mulle: ‘Retsiteeri mulle Koraani!’ Küsisin: ‘Kas peaksin mina Koraani retsiteerima sulle, kellele see avaldati?’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: ‘Jah.’ Hakkasin retsiteerima Surat an-Nisā, kuni jõudsin järgneva värsini: « Kuidas siis kui toome igast rahvast tunnistaja ja me toome sind tunnistajaks nende inimeste vastu! »** (4:41) Seda värssi kuuldes ütles Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم): **‘Aitab!’** Ma pöörasin ringi ja nägin, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) nuttis.” (Bukhari #4763) Aiša ütles: **„Kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) nägi taevas tumedaid pilvi, hakkas ta rahutult edasi-tagasi majast välja ja majja sisse käima. Niipea, kui sadama hakkas, Prohvet (صلى**

rahunes. **Aiša küsis talt selle kohta ning ta vastas: 'Ma ei tea, kuid võib olla nii, nagu mõned inimesed on öelnud: « Kui nad siis nägid seda (karistust) vihmapilve (kujul) nende orgude poole tulemas, ütlesid nad: 'See pilv annab meile vihma!' Kuid see on vaid see (õnnetus), mida tagant kiirustasite! Tuul selle sees on valulikuks karistuseks! » (46:24)''' (Bukhari #3034)**

33. Südamerahu: Omar ibn al-Khattāb ütles: „Sisenesin Prohveti (صلى الله عليه وسلم) majja ning leidsin ta matil istumas. Tal oli kiududega täidetud nahkpadi ning veepott jalge ees. Seinale olid riputatud mõned riided. Matt, millel ta lamas, oli jätnud ta küljele jäljed.” Kui Omar seda nägi, hakkas ta nutma ning Sõ-

numitooja (صلى الله عليه وسلم) küsis temalt: 'Miks sa nutad?' Omar vastas: 'Oo, Jumala Prohvet, Khosrau ja Cesar naudid parimat sellest maailmast ja sina kannatad vaesust?!' Ta vastas: 'Kas sa ei ole rahul sellega, et nemad naudid seda ilma ning meie teispoolust?'” (Bukhari #4629)

34. Loota head isegi oma vaenlastele: Aiša ütles: „Küsisin Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم): 'On sul olnud raskemat ning pingelisemat päeva kui Uhudi lahing?' Ta vastas: 'Olen su rahva tõttu palju kannatanud. Kõige kannatuserikkam oli al-'Aqaba päev, mil rääkisin Ali ibn Abd Yalil ibn Abd Kilāliga (et temalt toetust saada), kuid pidin temas pettuma – ta jättis mu maha. Lahkusin sealt, olles väga murelik ning edasi kõndides, kuni

jõudsin kohani, mida nimetatakse Qarn Ath-Tha'alib, tõstsin pea taeva poole ning nägin mind varjavat pilve. Ingel Gaabriel kutsus mind ning ütles: 'Oo, Muhammed, Kõigeväelisem Jumal on kuulnud, mis su rahvas on sulle öelnud ja ta saatis mägede eest vastutava ingli, et saaksid tal kästa teha, mida soovid.' Prohvet (صلى الله عليه وسلم) jätkas: 'Mägede eest vastutav ingel hüüdis mind ning ütles: 'Jumal õnnistagu sind ning hoidku sind kurjast! Oo, Muhammed, ma teen mida iganes käsid mul teha. Kui soovid, võin kaks mäge omavahel kokku tuua ning nad kõik puruks muljuda.' Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Võib-olla toob Jumal neist esile järeltulijad, kes kummardavad ainult Teda ning ei omista Talle kaaslast.'” (Bukhari #3059)

PROHVETI VIISAKAS KÄITUMINE

1. Prohveti (صلى الله عليه وسلم) lähedane suhe oma kaaslastega: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli oma kaaslastega väga lähedane. See paistab Prohveti (صلى الله عليه وسلم) elulugu uurides kohe silma. Jarīr ibn Abdullah ütles: „Kogu minu moslemiks oleku aja jooksul ei ole Prohvet (صلى الله عليه وسلم) iial mind keelanud temaga istumast. Kui ta mulle otsa vaatas, siis alati naeratusega. Kord kaebasin talle, et ma ei oska ratsutada ning ta patsutas mind rinnale ning palus minu eest Jumalat: 'Oo, Jumal, muuda ta tasakaalukaks ning tee ta teistele juhiks ning õige tee juhatajaks.'” (Bukhari #5739)

2. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) lahutas oma kaaslaste meelt ning naljatas nendega: Al-Hasan ütles: „Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde tuli vana naine ning palus: 'Oo, Jumala Sõnumitooja, palu

Jumalat, et ta võtaks mind Paradiisi vastu!' Muhammed (صلى الله عليه وسلم) vastas: 'Vanad naised ei sisene Paradiisi!' Seepeale lahkus vana naine nuttes ning Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Õelge talle, et ta ei sisene Paradiisi vana naisena, kuna Jumal ütleb: « Tõesti, Me oleme loonud nad (noorte neidudena) erilisest meistriteosest ning teinud neist neitsid, kes armastavad samaealisi (abikaasasid). » (56:35-37)''' Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mitte ainult ei naljatanud oma kaaslastega verbaalselt, vaid ka füüsiliselt. Anas ibn Malik ütles: „Beduiin nimega Zahir ibn Haram tegi Prohvetile (صلى الله عليه وسلم) kingitusi ning valmistas ta jaoks ka vajalikke asju. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Zahir on meie kõrb ning meie tema linn.' Kord lähenes Prohvet (صلى الله عليه وسلم) talle seljatagant, kui ta oli parasjagu oma kaupa müümas, ning kallistas teda. Zahir ütles:

'Lase lahti!' Kui ta sai aga aru, et see oli Prohvet (صلى الله عليه وسلم), kes teda kallistas, siis surus ta oma selja Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) rinna vastu. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: 'Kes ostab minult selle orja?' Zahir ütles: 'Oo Jumala Sõnumitooja, ma olen väärtusetu!' Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) aga ütles: 'Jumal ei pea sind väärtusetuks.' või siis 'Sa oled Jumala jaoks igati väärtuslik.'” (Ibn Hibban #5790)

3. Ta pidas oma kaaslastega nõu: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) küsis alati oma kaaslastelt selliste küsimuste osas nõu, mille kohta Jumalalt mingit käsku ei olnud andnud. Ta arvestas alati nende arvamuste ning seisukohtadega. Abu Huraira ütles: „Ma ei ole iial näinud kedagi, kes oleks nii huvitatud oma kaaslaste siiratest nõuannetest kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم).” (Tirmidhi #1714)

4. Haigete, ükskõik kas moslemite või mitte-moslemite, külastamine:

Prohvet (صلى الله عليه وسلم) muretses oma kaaslaste pärast ning päris alati nende tervise järele. Kui ta kuulis, et mõni tema kaaslastest oli haigeks jäänud, ruttas ta temaga sel hetkel koos olevate kaaslastega haige juurde. Ta ei külastanud mitte ainult haigeid moslemeid, vaid ka mitte-moslemeid. Anas ibn Malik ütles:

„Juudipoiss, kes Prohveti (صلى الله عليه وسلم) jaoks töötas, jäi haigeks ning Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: ‘Lähme teda vaatama.’ Nad läksid teda vaatama ning leidsid isa ta kõrval istumas. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: ‘Tunnista, et ei ole teist jumalust, kes vääriks kummardamist peale Jumala ja ma kosten sinu eest Viimsel Kohtupäeval.’ Poiss vaatas oma isale otsa ning isa ütles: ‘Tee, nagu Abul-Qasim (Prohveti (صلى الله عليه وسلم) hüüdnimi) ütles!’ Poiss lausus: ‘Ei ole teist jumalust peale Jumala ning Muhammed (صلى الله عليه وسلم) on viimane sõnumitooja.’ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: ‘Kõik ülistus olgu Jumalal, kes päästis ta põrgutulest.’” (Ibn Hibban #2960)

5. Ta oli tänulik tema vastu osutatud headuse eest ning ta-

sus sellele lahkel: Abdullah ibn Omar ütles, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli öelnud:

„Kes iganes otsib varjupaika Jumala juures teie kurja vastu, ärge sellele liiga tehke. Kes iganes küsib teilt Jumala nimel, sellele andke. Kes iganes teid külla kutsub, võtke ta kutse vastu. Kes iganes teile teene osutab või heateo teeb, tasuge talle samaga ning kui te ei leia midagi, millega tasuda, siis paluge pidevalt tema eest Jumalat, kuni olete talle tasunud.” (Ahmed #6106) Aiša ütles:

„Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) võttis kingitused vastu ning tasus nende eest lahkelt.” (Bukhari #2445)

6. Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) armastus kõige ilusa ning hea vastu: Anas ütles:

„Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) käsi oli pehmem kui ükskõik milline siid, mida iganes olin katsunud ning tema lõhn oli magusam kui ükskõik milline parfüüm, mida iganes olin nuusutanud.” (Bukhari #3368)

7. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) meeldis teiste eest kastes neid aidata: Abdullah ibn Abbas ütles: „Barīra abikaasaks oli ori nime-

ga Mughīth. Nägin teda Mediina tänavatel oma naise järel kõndimas, pisarad habemelt tilkumas.

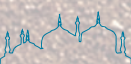
Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles Al-Abbasile: ‘Kas see ei pane sind imestama, kui väga Mughīth armastab Barīrat ning kui väga naine teda ei salli?’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles Barīrale: ‘Miks ei lähe sa ta juurde tagasi?’ Naine vastas: ‘Kas käsid mul seda teha?’ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: ‘Ei, kuid ma kosten tema eest.’ Naine vastas: ‘Mul ei ole teda tarvis.’” (Bukhari #4875)

8. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) teenindas end ise: Aiša ütles:

„Minult on küsitud, kuidas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oma kodus käitus. Ta oli nagu iga teine mees: pesi oma riideid, lüpsis oma lammast ning teenindas end ise.” (Ahmed #24998)

Prohveti (صلى الله عليه وسلم) suu- repärased kombed ei pannud teda mitte ainult ise end teenindama vaid ta tegi seda ka teiste jaoks. Aiša ütles:

„Minult on küsitud, kuidas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kodus käitus. Ta aitas igapäevaste toimetustega ning kui kuulis palvekutset (jättis kõik katki ning) läks mošeesse.” (Bukhari #5048)

MEHE ÕIGUSED OMA NAISE ÜLE

Tõlkinud: Amina Irimaalt

Allikas: "Human Rights in Islam and Common Misconceptions", Abdul-Rahman al-Sheha, lk 54.

Mees on perekonna pea, kuna just tema on kogu oma pere eest vastutav. Tema ülesanne on ka peret üleval pidada. Samas peaks mehe juhtimine olema täis õiglust, kannatlikkust ja arukust.

Allah ütleb: „**Mehed on naiste eest vastutavad sellega, mis Allah on ühele teise üle andnud ja mis nad oma varast kulutavad.**” (4:34)

Üks põhjus paljudest selle vastutuse mehele määramiseks on see, et mehed on üldiselt tugevamad ja ratsionaalsemad, samas kui naised on reeglina nõrgemad ja võtavad asju rohkem südamesse. Need iseloomujooned ei ole ei head ega halvad, lihtsalt erinevad ja Looja poolt nii määratud, et meil oleks võimalik elus ja perekonnas erinevaid rolle täita. Naine on kohustatud kuuletuma oma abikaasa käskudele ja õpetustele, niikaua kui need ei käi Allahi käskude ja Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juhatustele vastu.

Prohveti naine Aisha (رضي الله عنها) küsitles Prohvetit (صلى الله عليه وسلم): „Kellel on kõige rohkem õigust naise üle?” Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „*Naise abikaasal.*” Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) küsiti: „Kellel on mehe üle enim õigust?” Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „*Tema emal.*” (Al-Haakim, 7244)

Naine ei tohiks oma abikaasalt nõuda asju, mida too ei suuda talle pakkuda. Mehe majanduslik olukord on reeglina abielu ees teada. Ka ei tohiks naine paluda mehel teha midagi, mis käib üle tema võimete.

Naise ülesandeks on võtta oma kaitsva tiiva alla nii lapsed, mees, kui ka tema pere. Samal ajal peab naine jääma alati vooruslikuks ja kõige kurja eest ka ennast kaitsma. Naine peab olema oma mehe vara usaldusväärne hooldaja. Ta ei tohiks väljuda oma abikaasa kodust ilma mehe teadmise ja nõusolekuta. Naine ei või ka koju lasta kedagi, keda ta abikaasa nende koju siseneda ei lubaks.

See kõik on täielikult pere au kaitseks ja pereelu harmoonia huvides, nagu Allahi Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) õpetas: „*Kui sa teda vaatad, sa oled temaga rahul ja kui sa annad talle käsu (sooritada mistahes lubatud tegu), ta kuuletub sinule ning kui sa oled eemal, siis ta kaitseb ja hoiab sinu vara ja sugu. Tema on parimaks naiseks.*” (Ibn Majah, 1862)

HEAD KODUKOMBED MEESTELE

Tõlkinud ja koostanud: Amina Irimaalt

LAHKUS

Aisha, Prohveti abikaasa, ütles et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم)

on öelnud: „Kui Jumal soovib ühe pere inimestele head, siis Ta juhib headuse nende vahele.“ (Imaam Ahmad, al-Musnad, 6/71; Sahiih al-Džaa-mi, 303) ja „Kui Jumal armastab ühe pere inimesi, siis Ta juhib headuse nende vahele.“ (Ibn Abi al-Dunya ja teised; Sahiih al-Džaa-mi, nr. 1704). Tei-

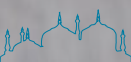
sisõnu, nad hakkavad olema lahked üksteise vastu. See on aga üks õnneliku kodu alustalad. Lahkus kaasade ja laste vahel on igati kasulik ning toob endaga kindlasti kaasa palju paremaid tulemusi kui karmus, nagu on öelnud ka Prohvet (صلى الله عليه وسلم): „Jumal armastab lah-kust ja selle tasu on eriliselt hea, mitte nagu kar-muse või millegi muu halva puhul.“ (Muslim, Ki-taab al-Birr wa'l-Sillah wa'l-Adaab, nr. 2592)

NAISE ABISTAMINE KODUTÖÖDES

Paljud mehed mõtlevad, et majapidamis-tööd ei ole nende asi. Osad mõtlevad lausa, et selline tegevus alandab nende staatust ja positsiooni, kuid Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) tavatses „õmmelda oma riideid, pa-randada oma kingi ja teha mida iganes mehed tavaliselt oma kodus teevad“ (Imaam Ahmad, al-Musnad, 6/121; Sahiih al-Džaa-mi, 4927). Se-da on kinnitanud tema naine Aisha, kui temalt küsiti, millega Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kodus tegeles, jutustas Aisha: „Ta oli na-gu iga teine inimene: puhastas oma riideid, lüpsis oma utte ja teenindas end ise.“ (Imaam Ahmad, al-Musnad, 6/256; al-Silsilat al-Sahiihah, 671) Vastuseks küsimusele, mida Jumala Sõnumi-tooja (صلى الله عليه وسلم) kodus tegi, on Aisha vas-tanud ka järgmist: „Ta tavatses teenindada oma

perekonda ning kui palveaeg kätte jõudis, läks ta välja palvetama.“ (al-Bukhari, al-Fathi, 2/162). Mõned mehed nõuavad oma naistelt toitu, kui pott alles pliidil keeb ja laps vajab süüa ning hoolt. Nad ei tule selle pealegi, et võiksid lapse sülle võtta ning temaga seni tegeleda, kuni toit valmib. Olgu need hadiithid neile meeldetule-tuseks ja õpetuseks. Kui mehed tänapäeval sa-muti käitüksid kui prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) ajal, saavutaksid nad kolm asja:

- Järgiksid Prohveti (صلى الله عليه وسلم) head ees-kuju, nagu igale moslemile kohane;
- Aitaksid oma naisi, nagu õigele moslemile ko-hane;
- Tunneksid end rohkem inimlikuna ning võitleksid üleoleku ning upsakuse vastu.

SÜDAMLIKKUS NING HEA HUUMORIMEEL

Südamlikkus oma naise ja laste suhtes on õneliku ning sõbraliku kodukeskkonna loomise nurgakiviks. Prohvetil (صلى الله عليه وسلم) oli tavaks oma naise kohelda hellalt ja hoolitsevalt, nagu näiteks on jutustanud Aisha: „Jumala Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ja mina tegime ghuslit (suur puhastumine peale seksuaalvahekorda) üheskoos, ühest veenõust ja ta teeskles, et võtab kõik vee endale, nii et ma ütleks talle: 'Jäta natuke mulle ka, jäta natuke mulle ka.'“ (Muslim bi Sharh al-Nawawi, 4/6). Kui juba Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ise ei pidanud ennast liiga tähtsaks, et oma naisega naljatada, siis ei tohiks ka ükski teine mees endast liialt palju arvata. Ka on Prohvet (صلى الله عليه وسلم) öelnud: „Parimad teie hulgast on need, kes on parimad oma naistele.“ On teada palju lugusid sellest, kuidas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) näitas üles lahkust väikeste laste vastu, nagu näiteks ta tütrepojad Hasan ja Husain. Just tema sõbralikkuse tõttu oli lastel alati hea meel, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) reisilt naases ja nad tormasid kõik teda tervitama, nagu on edasi antud ka järgmises autentsees hadiithis: „Millal iganes ta reisilt naases, läksid lapsed temaga õue kohtuma.“

Prohvetil (صلى الله عليه وسلم) oli kombeks neid kõvasti kallistada, nagu on edastanud ka Abdallah ibn Jafar: „Millal iganes Prohvet (صلى الله عليه وسلم) reisilt naases, läksime talle vastu. Ühel päeval läksime mina, Hasan ja Husain talle vastu. Ta kandis ühte meist süles ja teist seljas, kuni jõudsimme Mediinasse.“ (Sahih Muslim, 4/1885-2772; vt kommentaari Tuhfat al-Ahwandis, 8/56) Ja nüüd võrrelge seda olukorraga paljudes kodudes, kus ei heideta häid nalju (nalju, mis ei haavaks kedagi ja kus ei oleks valesid), kus ei ole ei kiindumust ega halastust. Kes iganes mõtleb, et laste musitamine ei ole mehe väärikusele kohane, peaks lugema järgmist Abu Huraira poolt edastatud hadiithi: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) musitas al-Hasan ibn Alit samal ajal kui al-Aqra' ibn Habib al-Tamimi istus nendega. Al-Aqra' ütles: 'Mul on kümme last ja ma ei ole kunagi ühtegi neist musitanud.' Selle peale vaatas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) talle otsa ning ütles: 'Kes ei näita üles armulikkust, sellele ei näidata ka üles armulikkust. Ei ole minu süü, kui sul on südame asemel kivi.'“

Allikas: http://www.sunnahonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=183:good-manners-at-home&catid=37:purification-of-the-soul

MOSLEMIMEHE RIIETUS¹

Tõlkinud: Aisha

Allikas: <http://www.islamqa.com/en/ref/36891/men%20clothing>

Kui räägitakse islamiröivastusest, tuleb reeglina silme ette just kaetud naine. Tegelikult aga on islamis riietumise reeglid nii naistele kui ka meestele. Ja kuigi mehe aura (st katmist vajav piirkond) on väiksem kui naisel², eiravad siiski väga paljud moslemimehed (eriti Euroopas) tänapäeval enda katmise osas islami seadust.

Reeglid moslemimeeste riietusele võiks lühidalt kokku võtta kümne punktiga:

1. Peamine põhimõte, nagu islamis üldiselt, on ka riietuse juures, et **kõik, mis ei ole keelatud, on järelikult lubatud**. St, et mehed võivad kanda kõiksuguseid riideid, mis ei ole islami seaduse järgi *haram*. Islami seaduse järgi on **meestel *haram* kanda kulda ja siidi**, sest Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*Need kaks (st kuld ja siid) on minu kogukonna meestele keelatud ja naistele lubatud.*“ (Ibn Majah 3640) Samuti on moslemitel keelatud kanda loomulikku surma surnud loomade nahku, kui need ei ole enne pargitud.

2. **Keelatud on kanda õhukesest või koguni läbipaistvast kangast rõivaid**, mis lubavad *aurat* näha.

3. **Keelatud on polüeste ja uskmataid nende riietumisstiilides imiteerida ja kanda selliseid riideid, mis on uskmatautele omased**. Abdallah ibn Amr ibn Al-Aas (رضي الله عنه) ütles: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) nägi Alit kaht päevalillega värvitud rõivaeset kandmas ja ütles: „*Need on uskmataute rõivad, ära kannan neid.*“ (Muslim 2077)

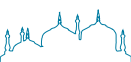
4. Samamoodi kui naistel on keelatud riietumisel mehi imiteerida, on ka meestel **keelatud riietumisel naisi imiteerida**, sest Prohvet (صلى الله عليه وسلم) needis neid mehi, kes naisi imiteerivad ja neid naisi, kes mehi imiteerivad (Bukhari 5546).

5. Moslemitele on sunnaks **riietumisel öelda *bismilläh*, alustades paremast küljest ja riidest lati võtmisel alustada vasemast küljest**. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*Kui te riietute või teete wudut, alustage paremalt.*“ (Abu Dawud 4141)

6. **Uue riideeseme esmakordsel selgapanemisel on sunnaks Jumalat tänada ja öelda *duaa***. Abu Said (رضي الله عنه) jutustas: „Kui Jumala Sõnumi-

¹ See artikkel on meil tegelikult juba üks kord Iqras ilmunud (nr 19 – islamiröivastusest), kuna aga meeste teema käesolevas numbris aktuaalne on ja riietus on üks väga oluline aspekt, millele moslemist mehed tänapäeval tihti läbi sõrmede vaatavad, siis kordame käesolevas numbris seda artiklit.

² Naisest võivad maksimum näha olla käelabad ja nägu, samal ajal kui mees peab kindlasti olema kaetud vööst põlvini, seega ei või ka nemad tavalistes ujumispuikstes või liibuvates riietes ringi käia.

tooja (صلى الله عليه وسلم) uue rõiva selga pani, ütles ta selle nimetuse, olgu see siis turban, särk või ürp, ja seejärel lausus: *al-laahumma läkä l-hämd äntä käsäutänihi äs'äluka khäirähu wa khäiri mä suni'ö läh wa auudhu bikä min šarrihi wa šarri mä suni'ä läh* (Oo Jumal, Sinule olgu kõik ülistus, Sa oled mind sellega katnud. Ma palun Sinult selle head ja head, mille jaoks see tehti ja ma palun Sinu kaitset selle halva vastu ja halva vastu, milleks see tehti.)" (At-Tirmidhi 1767, Abu Dawud 4020)

7. Sunnaks on ka jälgida, et riided jääksid puhtaks, ilma seetõttu uhke või ülbe olemata või sellega liialdamata. Abdallah ibn Masud (رضي الله عنه) jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ükski, kelle südames on kasvõi kanepiseemne jagu ülbust, ei pääse Paradiisi.“ Üks mees küsis: „Aga kui keegi tahab, et ta riided ja kingad ilusad välja näeksid?“ Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Jumal on Ilus ja armastab ilu; ülbust või uhkus on see, kui eitatakse tõtt ja vaadatakse inimestele ülevalt alla.“ (Muslim 91)

8. Mustahabb on kanda valgeid rõivaid. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kandke valgeid riideid, sest need on parimad teie riidest ja keerake nendesse ka oma surnud.“ (At-Tirmidhi 994, Abu Dawud 4061, Ibn Majah 1472)

9. Moslemimeestele on haram lasta ühtki rõivast madalamale kui pahkluu kõrgusele. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kõik, mis alakeha rõivast on allpool pahkluid, on Tules.“ (Bukhari 5450) Abu Dharr (رضي الله عنه) jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Neid on kolm, kellega Jumal Ülestõusmispäeval ei räägi ja keda ta ei vaata ega kiida ja neile saab osaks piinarikas karistus.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kordas seda kolm korda. Abu Dharr (رضي الله عنه) ütles: „Olgu nad hukkunud ja kadunud! Kes nad on, oo Jumala Sõnumitooja?“ Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „See, kes laseb oma rõiva madalamale kui pahkluu; see, kes tuletab teistele meelde, mis teeneid ta neile osutanud on ja see, kes müüb oma kaupa valevannete abil.“ (Muslim 106)

10. Haram on kanda kuulsuse ja edevuse rõivaid, ehk siis riideid, mis teiste hulgast silma paistavad, et inimesed nende kandjaid vaataksid ja et nad läbi selle, mida nad kannavad, tuntuks saaksid. Ibn Umar (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes kannab kuulsuse ja edevuse rõivast, selle Jumal Ülestõusmispäeval sellesse rõivasse riietab.“ Ühe teise jutustuse kohaselt: „... ja seejärel paneb selle põlema.“ Kolmanda versiooni kohaselt: „... riietab ta alanduse rõivasse.“ (Abu Dawud 4029, Ibn Majah 3606 ja 3607 (hasan))

ISLAMIUUDISED

AMNESTY INTERNATIONAL: EUROOPAS DISKRIMINEERITAKSE MOSLEMEID

Allikas: <http://www.postimees.ee/819780/amnesty-international-euroopas-diskrimineeritakse-moslemeid/>

Inimõigusorganisatsiooni Amnesty International sel nädalal avaldatud raportis seisab, et Euroopa riikide valitsused ei tee piisavalt, et moslemite diskrimineerimist takistada. Amnesty kinnitusel on juhtumeid, milles võimuorganid kiidavad moslemite vastu suunatu heaks, edastab AP. Raportis seisab, et paljudes Euroopa riikides on mosleminaistel keelatud kanda nende traditsioonilisi pead ja keha katvaid rõivaid. Ka see on diskrimineerimine. Prantsusmaal ja Belgias kui ka osaliselt Hispaanias on mosleminaistel oma riietuse kandmine kas täiesti või pooleldi keelatud. Amnesty International esindaja John Dalhuiseni sõnul on lisaks rõivaste keelamisele veel mitmeid aspekte, mis näitavad Euroopas moslemite ahistamist.

«Euroopa riikide valitsused ei tegele piisavalt moslemite vastu suunatud diskrimineerimise ja vägivalla vähendamisega, vaid pigem tekitavad moslemitele probleeme juurde,» on Dalhuiseni seisukoht.

Mitmes Euroopa riigis on poliitilised äärmusliikumised võtnud moslemite tavad luubi alla. Samas saadab neid poliitilisi jõude edu, kuna moslemites nähakse vaenlast.

Amnesty raportis on ära toodud, et moslemeid kahjustavat tegevust leiab Hispaaniast Hollandini, kuid ka moslemite suhtes tolerantsest Türgist. Amnesty Internationali diskrimineerimisküsimuste asjatundja Marco Pe-

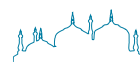
roli sõnas, et Belgias, Prantsusmaal, Hollandis ja Šveitsis elavaid mosleminaisi ei ole võetud tööle, kuigi neil on vastav kvalifikatsioon, vaid selle tõttu, et nad kannavad pearätikuid.

Prantsusmaa president Nicolas Sarkozy on seisukohal, et pearätikud takistavad naiste vabadust ning kahjustavad soolist võrdõiguslikkust. Prantsusmaal ei tohi pearätikuid kanda ka moslemi koolitüdrukud. Grande Mosquée de Paris juht Dalil Boubakeur on nõus raportis esitatuga – Euroopas stigmatiseeritakse moslemikultuuri üha enam. Boubakeur lisas, et meedia ja poliitikud süüdistavad moslemeid asjades, mida nemad põhjustanud ei ole. On siis tegemist majanduskriisi või töötusega.

«Euroopa juhte ei huvita, kas tegemist on tavaislami või radikaalse islamiga. Nende jaoks on kõik üks. Islam ei tee Euroopale kahju. Me ootame, et Euroopa ei kahjustaks enam moslemitavasid,» jätkas Boubakeur.

Raportis tõdetakse, et enamik põliseurooplasi peab islamiusku viimase aja sissetungijaks, teadmata, et islam on aastasadu Euroopa üks juhtivaid religioone olnud.

See tekitab meeolehärrmi neile miljonitele moslemitele, kes on sünnilt eurooplased, kuid kellelt oodatakse, et nad «kodumaale» tagasi läheksid.

USAS KASVAS MOSLEMITE JA MORMOONIDE ARV

Allikas: <http://www.postimees.ee/826940/usas-kasvas-moslemite-ja-mormoonide-arv/>

Usuorganisatsioonide uurimisega tegeleva ühenduse Association of Statisticians of American Religious Bodies (ASARB) andmetel on moslemite arv USAs kümne aastaga kahekordistunud.

Kui kümme aastat tagasi oli islami usku inimesi üks miljon, siis 2010. aastal oli neid juba 2,6 miljonit, edastab mtv3.fi.

ASARBi uuring põhineb 236 religioosse rühmituse poolt edastatud informatsioonil nende liikmete arvu kohta. Uurijate sõnul on moslemite arvu kasvu taga islami usku astumine ning USAsse immigrerunud moslemid.

Ka mormoonide arv näitab kasvamist, sest kümne aastaga on mormooni usku inimeste arv kasvanud 45 protsendi võrra. 2010. aasta seisuga oli USAs 6,1 miljonit mormooni.

Arvuliselt kaotas usklike enam katoliku kirik, kus on päevavalgele tulnud palju laste seksuaalse ärakasutamise juhtumeid. Katoliku kirikust lahkus kolm miljonit liiget. 2010. aastal oli USAs 58,9 miljonit katoliiklast.

Uuringu kohaselt käib regulaarselt jumalateenistustel pisut üle poole USA usklikest.

VÄHEMUSTEST KIRJUTATAKSE SAGELI NEGATIIVSETEL VÕI KURIOOSSETEL ASJAOLUDEL

Allikas: <http://www.postimees.ee/828460/vahemustest-kirjutatakse-sageli-negatiivsetel-voi-kurioossetel-asjaoludel/>

Tallinna ülikoolis valminud rahvusvaheline meediamonitooring näitas, et Eesti meedia käsitleb vähemusi sageli negatiivses toonis ja annab vähemuste esindajatele harva sõna.

Tallinna Ülikooli riigiteaduste instituut ja kommunikatsiooni instituut kogusid rahvusvahelise meediamonitooringu «Teiste Sõnadega» käigus infot kaheksa Eesti vähemuse kohta: venelaste, romade, juutide, moslemite, mustanahaliste, asiaatide, seksuaalvähemuste ning puuetega inimeste kohta.

Analüüsi artikleid, mis olid avaldatud päevalehtedes ja portaalis Delfi möödunud aasta juulist käesoleva aasta märtsi keskpaigani.

«Uuringust selgus, et ehkki vähemusi kirjeldatakse meedias üldiselt neutraalses toonis, siis kirjutatakse neist sageli negatiivsetel või kurioossetel puhkudel ning tõstatatakse esile nendega seostatud negatiivseid omadusi,» ütles projekti Eesti koordinaator, Tallinna ülikooli võrdleva poliitika professor Raivo Vetik.

«Kõigest vähem kui kümnendikus vähemustest kirjutatud artiklitest leiab ka vähemuse esindaja enda kommentaari. Mõnede ka Eestis esindatud vähemusgruppide kohta saame infot peamiselt välismeediast tõlgitud artiklitest.»

Eriti ilmne see tendents moslemite, mustanahaliste ja asiaatide puhul, kus enamus nende kohta avaldatud artiklitest on pärit välismeediast. Eesti päritolu uudiseid on kõige rohkem puuetega inimeste, romade ja venelaste kohta. Kõige rohkem negatiivseid artikleid kirjutati moslemitest, mustanahalistest ja romadest. Kõige neutraalsemad olid artiklid juutidest. Pigem on vähemuste seisukohad avaldatud refereeringutena välismeediast, mis on stereotüüpe võimendanud.

Moslemitest kirjutatud artiklid olid enamasti välisuudised, kus põhiliseks teemaks vägivald, rünnakud, julgeolek, harvem kultuur, perekond, toit. Palju oli ka vastandamist kristlastele, ameeriklastele, ilmalikule elule. Ka mustanahaliste puhul on suur hulk kajastusest välisuu-distena, teemadeks sport ja krimi.

Venekeelse vähemuse kohta kirjutatud artiklite monitooringus andsid suuresti tooni neid maininud spordi- ja välisuudised, ehkki võrreldes teiste vähemustega oli absoluutarvudes venekeelse vähemuse teemalist debatti kõige rohkem. Põhiliseks teemaks lõimumine, alateemadeks haridus, keeleoskus, ajalookäsitlus.

Projekti eesmärgiks on fikseerida ning analüüsida vähemuste kujutamist kuue Euroopa Liidu riigi - Itaalia, Prantsusmaa, Portugali, Hispaania, Eesti ja Rumeenia - massimeedias ning pakkuda välja võimalusi ületamiseks vähemustega seotud eelarvamusi.

NORRA MOSLEMID VÕIDUTSESID MEEDIAAUHINDADEL

Allikas: http://www.best-marketing.ee/article/2012/4/19/norra_moslemid_voidutsesid_meediaauhindadel

Teisipäeva õhtul Montreux's toimunud Festival of Media Global 2012 auhinnakonkursile laekus ligi 1000 tööd kogu maailmast. Hando Sinisalu koostas ülevaate parimatest kampaaniatest.

Aasta agentuuriketi tiitli pälvis MediaCom, aasta reklaamijaks kuulutati Coca-Cola Company. Aasta kampaaniaks valiti Norra MediaComi tehtud „Tea Time“, kliendiks Norra rassismivastase võitluse keskus.

Norra elanikkonnast moodustavad moslemid 3%. Põlisnorralaste arvates ei ole moslemid ühiskonda hästi integreerunud ja hoiavad omaette. Kampaania eesmärgiks oligi põlisnorralaste ja moslemite vahelise dialoogi pa-

randamine. Norrakate arvates peaks dialoogi initsiatiiv tulema sisserändajatelt ja see teadmine saigi loovlahenduse aluseks.

MediaCom töötas välja idee, et moslemiperekonnad võiks kutsuda põliselanikke enda koju tassikest teed jooma (tee pakkumine on moslemi kultuuris külalislahkuse sümbol). Avalikkuse tähelepanu võitmiseks kaasati kampaaniasse ka kuninganna. Kampaania tulemusel külastas rohkem kui 1000 norrakat 200 moslemiperekonna kodu. Kampaania pälvis suurt tähelepanu nii massi- kui sotsiaalmeedias ja kampaania tulemusel vähenes norrakate negatiivne suhtumine moslemitesse.

MILLEST RÄÄGIB NATO SEL KORRAL?

Allikas: <http://www.postimees.ee/847370/millest-raagib-nato-sel-korral/>

Kottide pakkimine Afganistanis

Juba rohkem kui kümme aastat kestvale Afganistani sõjale soovib NATO viimaste lubaduste kohaselt vähemalt esialgse joone alla tõmmata 2014. aastal. Selle tähtsime juured peituvad Afganistani presidendid Hamid Karzai viimase valimiskampaania käigus antud lubaduses, et võõrväed lõpetavad nende riigi elu korraldamise tema teise ametiaja lõpuks. Sõja venides ja liitlasriikide avalikkuse väsides on NATO aasta-aastalt oma ambitsioone Afganistaniga seoses madalamaks tõmmanud. Vahepeal suisa riigiehitusprojektiks kippunud missiooni praegune eesmärk on anda vastutus julgeoleku hoidmise eest 2014. aastaks üle kohalikele vägedele. Klausliga, et edasi võivad NATO sõdurid sinna jääda instruktoritena. Samas terendab praegu alliansi ees küsimus, kes maksab kinni NATO vägedelt vastutuse üle võtvate afgaani sõdurite ja politseinike palgad ja relvad. Praeguste hinnangute kohaselt kulub selleks 4,1 miljardit USA dollarit aastas ning kindel on, et suuresti välisabi toel elaval Afganistani riigil seda raha pole. Nii korjabki NATO nüüd ISAFis osalenud riikidelt lubadusi Afganistani julgeolekujõudude toetamiseks pärast 2014. aastat. Mõned liitlased on juba andnud oma toetuslubaduse. Eesti näiteks on toetanud vähemalt 500 000 USA dollarit aastas, sama palju pakub ka Läti. Osa riike kasutab oma pakkumise tegemiseks kindlasti ka Chicagos saadavat meediatähelepanu. Lõppsumma kokkusaamise ajaks

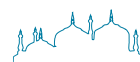
ei lubata aga enam mitte Chicagot, vaid juulikuist Afganistani abistajate konverentsi Tokyos. Arvatakse, et suurema osa arvest võtab enda õlule USA ning teiste märkimisväärsete panustajate hulgas seisavad Suurbritannia ja Jaapan.

21. sajandi sõbrad

NATO ootamatult Aiasse viinud Afganistani sõda tihendas alliansi sidemeid nende väheste läänelike väärtusi kandvate riikidega, kes ei jää Põhja-Atlandi äärde. Seetõttu on Chicagosse oodatud ka näiteks Austraalia, Uus-Meremaa, Lõuna-Korea ja Jaapani esindajad. On ilmselge, et neid kõrbes sõlmitud lähisuhteid tahab allianss hoida ka pärast Afganistani lahkumist. Eriti olukorras, kus majanduslik ja sõjaline tähelepanu kipub pöörduma Vaiksele ookeanile. Mullune Liibüa missioon andis NATO-le sõpru ka maadest, mille põhiväärtused ei pruugi enamiku alliansi omadega just kõiges kattuda. Sõjalise alliansina löikab NATO aga kindlasti kasuks sellest, kui heasoovlike partnerite nimekirjas seisavad Katar, Araabia Ühendemiraadid ja Jordaania.

Venemaa

Kui Venemaa president Vladimir Putin 2008. aasta kevadel Bukaresti tippkohtumise teisel päeval pressikonverentsil ajakirjanike ette astus, olid NATO liitlased juba USA presidendid George W. Bushi ärgitusel jõudnud deklareerida, et Gruusia ja Ukraina saavad alliansi liikmeiks.

Andmata loomulikult tärnin, millal see juhtuda võiks. Põhjus, mille üle Putin võis ehk veel lennukis teel Bukaresti röömutseda, oli kadunud. Moskva oli juba enne Bukaresti teatud liitlasi mõjutades välistanud võimaluse, et allianss annab Gruusiale ja Ukrainale liikmesuse tegevuskava ehk MAPi. Alliansi liikmesmaade liidrid aga lasid enne Putini saabumist spontaanselt põhja MAPi kui sellise sümbolise väärtuse. 2010. aasta sügise tippkohtumisel Lissabonis säras toona Vene presidendi kohal istunud Dmitri Medvedev kui jõulupuu. Mõnele jäi suisa mulje, justkui oleks Venemaale lubatud väga suurt osalust varem Moskva poolt kurjuse kehastusena kujutatud raketikilbis. Asjade täpsemal vaatlusel selgus, et tegu oli väga esialgse visandiga väga ettevaatlikuks koostööks. Viimasel ajal märke Lissaboni stiilis naeratavast koosmellest NATO ja Venemaa vahel aga täheldada pole. 2012. aasta Chicago tippkohtumisele Putin oma kolmandal ametiajal tulla ei soovinud.

Kas keegi ka riigikaitsele veel kulutab?

Kui USA puhul võib kaitsekulude ülevaatamist nimetada kärbeteks, siis Euroopa sisuliselt juba desarmeerub, leidis nädal tagasi Postimehele antud intervjuus Ameerika analüütik Andrew Michta. Ühendriikide meelehärm on kaunis mõistetav: kui külma sõja päevil läks nende kontole 50 protsenti kogu alliansi kaitsekuludest, siis viimasel paarikümnel aastal on pingelangusest kergendust tundvad eurooplased nii uljalt riigikaitsest raha ära võtnud, et nüüd maksavad ameeriklased kinni 75 protsenti kogu suure ürituse hinnast. Säästuaaja NATO loosungiks on võetud tark kaitse. Ideaalis peaks peasekretär Anders Fogh Rasmussen propageeritav egiid tähendama, et liikmed soetavad endale ühisostudena kallist tipp tehnoloogiat, mis üksikutele üle jõu võiks käia. Reaalsuses on siiani esinetud tihti viidetega juba varem käiku lastud ühisettevõtmistele. Chicagos peaks teatavaks tehtama 20–25 targa kaitse projekti, nende seas ka Balti õhuturbemissioon. Seegi on oma elu elanud juba mitu aastat enne, kui targa kaitse loosungiga välja tuldi.

Raketikilp

NATO peaks Chicagos deklareerima, et alustatakse vahevõimekuse loomisega USA juhitud raketikilpist, mis peaks Euroopa liitlasi kaitsma ballistiliste raketite eest. Sisuliselt tähendab see, et Türgi vetes paiknevad raketitõrjeraketite ja eelhoiatusradaritega relvastatud USA sõjalaevad lähevad Sakamaal Ramsteinis asuva NATO väejuhatuse alla. Järgnevatel aastatel paigutatakse erinevatesse Euroopa otsadesse erinevaid raketikilbi osi. Poola ja Rumeeniasse lähevad USA maal baseeruvad SM-3 raketitõrjeraketid ning Hispaania sadamasse Ühendriikide Aegis-laevad. Valmis peaks raketikilp saama 2018. aastaks. Venemaa, kelle Euroopa-suunalist tuumaheidutust see õõnestab, on ähvardanud, et vastab relvade ELi piirile viimisega.

Küsimata küsimus: Süüria

Otse NATO liikme Türgi kõrval asub riik, kus toimuvatest kokkupõrgetest ja hukuvatest tsiviilikutest kuuleb pea igast uudisteprogrammist. Vaieldamatult on Süüria Türgile ka julgeolekuprobleem – mitte ainult põgenike tõttu, vaid ka näiteks olukordadega, kus oma kodanikke jahtivad süürlased üle naaberriigi piiri tulistavad. Ankara on Damaskust ka ähvardanud, et juhul kui too end kokku ei võta, võivad nad NATO leppe artikkel 5 põhjal liitlastelt abi paluda. Ometi pole Türgi seni Süüria küsimust alliansi ametlikku päevakorda tuua üritanud. Miks? Esiteks, nagu Türgi isegi viitab, puudub praegu millegi tõsisema ettevõtmiseks ÜRO Julgeolekunõukogu otsus. Kuigi 1990ndate Balkanil võttis NATO ise initsiatiivi, on allianss hiljem eelistanud ära oodata ÜRO resolutsiooni. Selline alus saadi nii Afganistanile kui Liibüale. Iraagile ÜRO tuge ei saadud ning tagajärjeks olid tõsised erimeelsused NATO ja USA liitlaste operatsioon alliansi oma asemel. Iraagis sõja järel tekkinud tugevate Iraani mõjudega kaos iseenesestki on ilmselt üks argumente, millest tekivad mõtteparalleelid ei julgusta võimalikke sekkujaid. Läbikukkunud riik võib rahvusvahelise partnerina olla hullem kui diktatuur. Ning islamistidele toetuv kleidi taolises rüüs habemik ei pruugi riigijuhina olla parem variant kui praegune ülikonnastatud diktaator. Ning kolmandaks, kui oma liikmete kaitse on NATO põhiroll, siis maailmapolitiseinikuks olemine alliansi vanumatute alusprintsipiide hulka ei kuulu. Arvestades, et Süüria sõjamasin võib Türgit riivata pigem eksikombel ja Ankarat sihikule võtnud pole, kipubki sealse veresaua lõpetamine rohkem maailmapolitsei kui artikkel 5 alla minema.

VEEL HUVITAVAT LUGEMIST:

Intervjuu kahe moslemipoisist välisüliõpilasega Tartu Ülikoolis:

AASIAST MAAILMA PARIMASSE TUDENGILINNA

Allikas: <http://www.tartuekspress.eu/?page=1&id=1002&print=1>

Minu lugu

Lood sellest, kuidas keegi on islami leidnud või islam tema leidnud, on sama erinevad, kui me inimestena oleme. Erinevad sündmused ja inimesed, kes meie ellu satuvad, jätavad meisse oma jälje ja muudavad meid vahel rohkem, kui me arvatagi oskame. Ma olen alati uskunud, et ükski asi siin ilmas ei toimu juhuslikult, vaid et sündmused ja inimesed tulevad just siis, kui nad tulema peavad ja siis, kui me oleme selleks valmis.

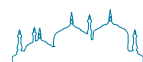
Et rääkida teile oma lugu, pean minema ajas tagasi – lapsepõlve. Olen sündinud ja kasvanud maal. Meie pere oli suhteliselt väike – ema, isa, õde ja mina. Tegelikult kuulus sinna ka lähedal elav emapoolne vanaema. Ta oli meie sage külaline ja minu hoidja. Mäletan, et oli palju üksiolemise hetki, aga ma ei tundnud end üksildaselt, sest minu seltsilisteks olid raamatud. Lugemise sain selgeks juba 4-aastaselt.

Jumalast ei rääkinud mulle lapsena keegi mitte midagi. Jõule meil tähistati, aga sellest rääkimine väljaspool kodu oli rangelt keelatud. Ema ja vanaema olid 1949. aasta repressiooni ohvrid ja eks nad loomulikult kartsid. Mina lapsena seda tol hetkel ei teadnud, pidasin suu ja tundsin rõõmu ilusast kuusest, mis alati 24. detsembril majja toodi, ning loomulikult kingitustest.

11-aastaselt läksin esimest korda koos emaga kirikusse, sest oli ühe sugulase leeripüha ja soovisime teda õnnitleda. Ema siis natuke seletas, et mis asi see leer on jne, mis mulle tol hetkel eriti kohale ei jõudnud. Aga kirikus mulle meeldis. See oli midagi nii suurt ja võimast, otsekui mingi teine maailm. Massiivsed müürid, maalid, lühtrid, orelimäng ja surmtõised inimesed. Ma olin täielikult lummatud.

Üsna varsti pärast seda, kui suures lugemislugemises mööda raamatariiki kolasin, leidsin raamatu, pealkirjaga „Hajutatud müüdid“. Tegelikult oli see üks korralik ateistlik ajupesu, aga mis mina sellest teadsin. Ma lugesin seda suure huviga. Juhtus nii, et raamat, mis oli mõeldud inimesi Jumalast eemale viima, mõjus minule sootuks vastupidi. Mõtlesin, et kui nii kangesti üritatakse selgeks teha, et Jumalat ei ole, ju seal siis ikka midagi on ja minus tekkis suur soov Piiblit lugeda. Kodus meil seda loomulikult ei olnud. Ka vanaemal ei olnud. Ütles, et tal on ainult „testament“. Sellest ei osanud ma midagi arvata, sest mina tahtsin päris Piiblit, mitte mingit „testamenti“. Hiljem ma muidugi sain teada, et see ongi üks osa Piiblist, Uus Testament nimelt.

Mul oli vanatädi, kes oli sügavalt usklik. Tal oli köögilaul alati maailmatu suur vanaaegses kirjas Piibel. Käisime tal vahel külas ja talle ma siis oma muret kurtsin. Kui

järgmine kord tema juurde läksin, ulatas ta mulle uhiuue Piibli ja ütles, et see on nüüd sinu oma. Eks ma siis üritasin seda lugeda, aga aru suurt midagi ei saanud.

80-ndate lõpus hakkas toimuma palju kirikukontserte, üldse hakati rohkem rääkima usust ja Jumalast ning massid tulvasid kirkutesse. Niipalju kui vähegi võimalik, käisime ka meie emaga kontsertidel ja mõnikord jõudsime jumalateenistustelegi.

Mu vanemad olid ja on tegelikult õigeusu kiriku liikmed, kiriklikult laulatud. Mu õe olid nad ära ristida lasknud, aga mind mitte. Kui see mulle teatavaks sai ja küsisin, et miks te siis mind ei ristinud, vastas ema, et eks sa ise vaata, mis sinu jaoks parem on.

1989. aasta kevadel jõudsin äratundmisele, et peaksin ikka end ristida laskma ja sama aasta sügisel läksin ka leerikooli. Õpetaja Joel Luhamets oli just Kuressaarest lahkumas uut kogudust teenima ja tegi viimase leerikursuse. See oli eriline välkkursus, kõigest 3 öhtut loenguid ja kogu lugu. Kuid mul oli veel nii palju küsimusi ...

Keskkoolis käimise kõrvalt töötasin koguduses vanurite hooldajana. Aitasin neid majapidamistöodes ja lugesin Piiblit ette. Kui keskkool läbi, sai minust samas koguduses kirikuteenija. (See on tegelane, kes paneb kõik vajamineva enne teenistusi ja talitusi valmis ja pärast sätib kõik uuesti korda.) Samal ajal astusin EELK Usuteaduse Instituuti teoloogiat õppima, sest minus oli kasvanud kindel veendumus, et pean saama kirikuõpetajaks. Sellel suurel entusiasmil hakkasid aga peagi tiibu kärpima „armsad vennad Issandas“ ehk siis kohalikud meespastorid, kellele ei mahtunud pähe, et mingi suvaline tibi üritab nii auväärse ametisse pürgida. Küll ma siis kuulsin loenguid ja kirjakohti teemal, miks naine ei või olla kirikuõpetaja. Olin ikka naiivne laps küll, mõtesin, et olgu pealegi, kui nad näevad, et see pole mingi tühine tuju, vaid tõsine soov ja tahtmine, küll nad siis oma meelt muudavad. Aga võta näpust!

Abiellusin, sünnitasin poja ning lapse kõrvalt tegelesin jõudumööda ka õpingutega. Aga mida aeg edasi, seda enam sai selgeks, et kirikuõpetajat minust ei saa. Ma käisin küll aastaid praktikandina teenimas erinevaid kogudusi ning tegin matuseid jne, aga see oli ka maksimum, mida saavutada õnnestus. Kahel korral saadeti mind siiski ka diakonieksamile (diakon on kõige madalama astme vaimulik luterlikus kirikus), aga kummagil korral ma seda eksamit ei sooritanud. Nii oli lihtsalt kokku lepitud, nagu hiljem teada sain.

Õeldakse, et me saame mõnest olukorrast alles mitme aasta pärast aru, et milleks see või teine asi vajalik oli. Ehkki ma olin tol hetkel kohutavalt kurb, jõudis mulle hil-

jem kohale, et see ei olnudki mulle määratud. Jumalal oli midagi paremat plaanis.

2005. aastal tekkis võimalus minna Iisraeli palverännakule. Soov minna oli nii suur, et võtsin selleks elus esimest (ja loodetavasti ka viimast) korda pangalaenu. See reis oli mitmeski mõttes vajalik – mida ma siis muidugi jälle ei teadnud. Programm oli tihe, mööda erinevaid kristlastele olulisi paiku. **Meie giid oli Taani päritolu juut. Pidevalt rõhutasid nii tema, kui ka reisikaaslaste hulgas olnud meespastorid, et moslemite linnaosad on ohtlikud ja räpased ja et moslemid ise on ka ühed erilised räpakollid. Näiteks Petlemma me minna ei saanud – ohtlik on. Juutide elust-olust näidati meile muidugi korralikku piltpostkaardi poolt. Ja enamuse reisiseltskonda oligi veendumusel, et elu Iisraelis oleks nagu lill, ainult vastikud moslemid segavad.**

Kui keegi midagi väga kiidab ja samas mingit teist asja hullult maha teeb, siis minus tekitab see hoopis vastupidise reaktsiooni. Tänaval kõndivaid moslemeid vaadates ei tundunud nad üldsegi mitte räpased. Ohtlikkuse kohta ei osanud midagi arvata. Täitsa rahulikud ja normaalsed tundusid. Templimäel oleks osad meist (ja ka mina) soovivad minna mošeesse, aga see keelati meil ära – võib jällegi ohtlik olla. **Üle Jeruusalemma kaikus azaan, mis tekitas nii võõrastust kui huvi. Meile seletati, et moslemid teevad seda nimme, et juudid Nutumüüri ääres rahu palvetada ei saaks ...**

Pärast seda reisi muutus nii mõndagi. Ma leidsin endas jõudu teha oma elus mitmed kardinaalsed otsused ehk teisisõnu lõpetada ära asjad, mis oleksid tulnud juba ammu ära lõpetada. Muu hulgas leidsid lõpu ka pikale veninud teoloogiaõpingud ning mõttetuks muutunud abielu. Kergendust pakkusid mõlemad. Üha enam hakkas tunduma, et elu on võimalik ka väljaspool kirikut.

Ja läks nii, et ühel hetkel olin olukorras, kus minu kui töötaja teeneid koguduses enam ei vajatud ja tegin siis otsuse, et sel juhul ei ole neil mind ka koguduse liikmena vaja. Jumalat uskusin ikka, aga inimestes, kes tema sõna kuulutavad, olin tõsiselt pettunud. Võtsin oma paberid välja, aga mõne teise kogudusega liituma ei kiirustanud, ei tundnud mingit vajadust ka. 19 pikka aastat oma elust olin olnud kirikuga seotud ja ühtäkki ei olnud enam midagi.

Läksin koju tõelises mustas masenduses ja mul tõusis kõrge palavik. Mu vanem poeg ütles, et ära muretse – ma otsin sulle töö. Seda ta ka tegi. Surfatas veidi netis ja leidis sobiva töökuulutuse. Helistasin ja öeldi, et saada oma CV

ning tule vestlusele. Niisama äkki, kui mu palavik tekkis, see ka kadus. Ma sain selle töö. Ning oh imet! Ma avastasin, et väljaspool kirikut on palju toredaid inimesi ja tõepoolest, elu ilma kirikuta ongi võimalik.

Mingil hetkel avastasin enda jaoks suhtlusportaaliid. Osalt igavusest, osalt lootusest leida enda kõrvale normaalne mees. Üsna kiiresti sain aru, et sealt võib leida mida kõike, aga normaalset meest, kellega ühist tulevikku rajada, ilmselt mitte. Tundus, et valdav enamus oli seksijahil ja mõni oli lihtsalt selline, kellele oluks hädasti vaja natuke aju juurde siirdada. Õnneks ei olnud kõik sellised. Tekkisid esimesed kokkupuuted moslemite ja islamiga. Enamikul tuli küll peale tere järgmisena armastusavaldu, aga mõni sai sellest üle ka ja oli võimeline täiesti arukaks vestluseks. Vahel vihastas mõne lausa välja, sest ega veendunud kristliku teoloogina saanud ometi küünalt vaka all hoida. Mõningad teadmised ma siiski sain ja huvi islami vastu vaikselt kasvas.

Kord, täiesti juhuslikult, kohtasin oma tulevast abikaasat. Pidasime pikki vestlusi, mis venisid teinekord vaata, et varahommikuni. Ta rääkis mulle palju islamist. Mulle meeldis, et ta mind ka kuulab, et mis on minu kogemus ja kuidas kristluses on ja siis rääkis, kuidas sama teemaga on islamis. Avastasin, et paljud Piiblist tuttavad lood on ka Koraanis olemas ja et Jeesus on ka moslemitele n.ö „oma poiss“, kuigi nad ei tunnista teda Jumala pojaks, sest Jumalal pole ei poega ega tütar. Ta seletas mulle ka moslemite toitumist puudutavaid reegleid. Esimene samm moslemiks saamise teel oligi see, et loobusin sealiha ja *alhamdulillah*, siia maani ei ole ma sellest kordagi puudust tundnud.

Eelmisel suvel me kohtusime ja abiellusime. Esimest korda elus reisisin üksi ja veel nii kaugele, Alžeeriasse siis. Mitmed on küsinud, et kas sa ei kartnud? Mõelda vaid sa läksid üksi islamimaale, kohtuma võõra mehega, kes pealegi on veel moslem. Ega neid „musti“ ei tea ju, mis nad teha võivad. Järgnesid tüüpilised lood araablasest, kes abielluvad eurooplastega sellepärast, et siia elama tulla ja pärast ei taha seda naist tundagi jne. Ilmas juhtub jah, paljusid asju, aga kellelgi ei ole õigust mulle häda kraaksuda, kuna ma abiellusin moslemiga. See on minu elu. Ega eestlasegagi abielludes igavene õnn ja armastus tagatud ole. Ma kartsin jah, aga ma kuniks ma reisil olin, sest ma olin üksi. Aga kui kohtusime, valdas mind selline

rahu ja teadmine, et kõik on korras, ma jõudsin koju ning enam pole vaja millegi pärast muretseda. Ja nii ka oli.

Nüüd avanes mul võimalus näha, milline on tegelik elu moslemiperes. Araabia külalislahkusest olin ma muidugi kuulnud, aga üks asi on kuulda ja teine asi seda kogeda. Kuid see, kui puhtad on moslemid, võttis mul lausa suu lahti. **Oi, ma oleks tahtnud öelda sellele israeli giidile ja kõigile kristlikele pastoritele, et te ei tea mitte midagi, kui tulete moslemite rüpasusest rääkima.** Ok, tänavatel võib ju prahti olla, aga inimesed ja nende kodud on väga puhtad – niipalju kui mina nägin. Kordagi ei tundnud ma ei tänaval ega ühistranspordis mingit higi või mustuse lehma, mis meil nii tavaline on, eriti suvisel ajal. Napi kuu aja jooksul, mis mul oli võimalus Alžeerias veeta, kasvas mu veendumus veelgi, et islam on just see, mida ma vajan.

Tagasi kodus, üritasin esimest korda ramadaanipaastu pidada. Kodused ei jõudnud ära imestada, et mis hea pärast ma keset ööd söömas käin ja päev otsa ivagi hambaba alla ei võta. Eks siis püüdsin selgitada. Palvetada ma siis veel ei osanud, ainult paastusin. Tahtsin näha, kas ma olen selleks üldse võimeline. Ramadaani lõppedes kutsus armas õde Aisha mind endale külla ja näitas, kuidas palvetamine täpselt käib. Pärast seda külaskäiku hakkasin palvetama. Algul oli see oi kui vaevaline, aga mõne kuu pärast tagasi abikaasa juures ja koos palvetades, sai selgemaks.

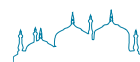
Õppida on muidugi palju ja õppima peame me surmani, aga algus on tehtud. Palju kasu on olnud Iqrast ja olen saanud tuttavaks mõne moslemist õega.

Loodan sel suvel *inšaAllah* taas kord Alžeeriasse sõita ja koos oma kalli abikaasa ja perega ramadaani veeta ja enne ramadaani ka lõpuks ometi oma ametliku *šahaada* öelda, *inšaAllah*.

Selline on minu lugu. *Per aspera ad astra* – läbi raskuste tähtede poole.

Alhamdulillah kõige eest.

Aile

MIDA ROHKEM ÕPID, SEDA ENAM TUNNET, KUI VÄHE SA TEAD

Viimased kuud on läinud märkamatult kiiresti ja juba jälle on suvi saabumas. Suurem osa ajast on läinud õpitava materjaliga tegelemisele ja muud huvitavat polegi ma eriti ette võtnud, välja arvatud väike matk paari sõbraga ülikooli läheduses asuva mäe otsa. Kuid see oli miski, mida olin juba pikka aega teha tahtnud, aga õnnestus lõpuks teoks teha alles ühel kevadvaheaja hommikul. Muidugi ei ole tegemist mäega, mille otsa ronimist võiks veel päris mägironimiseks nimetada, kuid see matk oli siiski kehale mõnusalt väsitav ja andis samas

ajule pärast pikka õppimist värskendava puhkuse ning mäe otsast avanes linnale imeilus vaade. Lisaks leidsime sealt varemed, mida keegi on Google Earth'is nimetanud Ottomani impeeriumi kindluse varemeteks ja kuigi Mediina oli tõesti

väidetavalt alates 1517. aastast päris pikka aega ottomanide valitsemise all, teab Jumal paremini, millega seal mäe otsas täpselt tegemist on. Mingit suurt uurimistööd ma täpsema informatsiooni välja selgitamiseks ka ei hakanud ette võtma, kuid ilmselgelt olid seal mingisuguste kaitserajatiste jäänused: kaevikud, müürid ja miski, mis minu vähikliku silma järgi paistis olevat vana kataulpidi- või kahuripositsioon.

Järjekordne semester on lõppemas ja seekord tähendab see ka minu teise õppeaasta lõppu Mediinas. Nende kahe õppeaasta kokkuvõtteks võib öelda, et kuigi olen saanud oma siinolekust mitmel moel kasu ja õppinud palju uut, ei ole ma tegelikult veel väga palju targemaks saanud ja araabia keele selgeks saamisest ei saa veel juttugi olla. Ma ei ürita väita, et sinne ülikool ei ole mind araabia keele õppimisel aidanud, vaid tahan hoopis öelda, et mida rohkem ma õppinud olen, seda enam olen hakanud mõistma, kui vähe ma tegelikult tean.

Ainuüksi araabia keel ise on tohutul rikas ja mitmekülgne, nii et paari aastaga seda juba selgeks ei õpi. Üks meie grammatika õpetaja kirjeldas näiteks sel semestril õpitavat nii, et me võtame igast merest ühe tilga ja enam-vähem nii see ka on. Vähe sellest, et näiteks ühel sõnal

võib araabia keeles olla mitu erinevat mitmust või kümneid erinevaid tähendusi või et ühte ja sama objekti võib nimetada mitmesaja erineva nimetusega - araabia keel on otseselt seotud meie usuga, mistõttu nõuab selle õppimine rohkem, kui lihtsalt jõudmist tasemeni, kus me suudame selles keeles suhelda.

Seda ka seetõttu, et **keegi ei saa iialgi täielikult mõista islami algallikaid, Koraani ja sunnat, ilma et ta oleks väga tugev araabia keele kõikides erinevates külgedes.**

Mäletan, kuidas ma vahetult peale islami vastuvõtmist kohtasin Pooles ühel islamiseminaril kahte Mediina Islamiülikooli õpilast. Neid nähes tundus mulle siis, et tegemist on justkui suurte õpetlastega. Loomulikult ma eksisin: paari-kolme aastaga juba islamiõpetlaseks ei saa. Nüüd, olles ise nendega sarnases olukorras, loodan väga, et Eestisse tulles ei nähta mind nii, nagu nägin mina neid kahte vända mõni aasta tagasi, sest tegelikult ei ole minust veel saanud isegi tõelist islamiõpilast ja õpetlaseks saamisest on praegu äärmiselt vara rääkida. Võib-olla ehk kunagi tulevikus, *inšaAllah*, kuid praegu on sinna veel vääääääga pikk tee...

Pildid: erakogu

Autor: Yusuf Saeed

Minu Mediina

Pariisi Suur Mošee ehk *la Grande Mosquée de Paris*

Autor: fotod Villu, tekst Aisha

Allikad: fotod Villu erakogu, **tekst** http://fr.wikipedia.org/wiki/Grande_Mosqu%C3%A9e_de_Paris

La Grande Mosquée de Paris ehk Pariisi Suur Mošee on üks suurimaid mošeesid Prantsusmaal. See on ehitatud hispaania-mauri stiilis ja selle minarett sirutub 33 meetri kõrgusel. Mošee asub Pariisi 5. kvartalis Jardin-des-Plantes'i (Botaanikaiaia) linnaosas Georges-Desplas tänav 6. Mošee asutajaks ja esimeseks islamiinstituudi direktoriks oli Si Kaddour Benghabrit. Kuigi mošee asutamise idee pärines juba 19. sajandist, avati mošee 1926. aastal.

Pariisi Suure Mošee ajalugu on seotud kolonisatsiooniga. Esimene projekt selle rajamiseks on teada juba 1842. aastast, kuid Maroko suursaatkonna abi projekti täideviimisel on mainitud ka 1878. ja 1885. aastal.

Pariisi Suurest Mošeest sai esimene mošee, mis Prantsuse impeeriumi emamaale ehitati. See sai valmis peale I maailmasõda, et austada neid 70 000 moslemit, kes andsid oma elu Prantsusmaa eest. Mošee ehitust finantseeris Prantsusmaa

(1920. aasta 19. augusti seaduse kohaselt, mis määras 500 000 franki mošeed, raamatukogu, loengu- ja konverentsisaale sisaldava Islamiinstituudi rajamiseks). Mošee ehitati botaanikaaiakõrvale, vana haigla kohale. Nurgakivi sai paika pandud 1922. aastal.

Mošee õnnistati sisse 16. juulil 1926. aastal. Kohal olid ka tolleaegne president Gaston Doumergue ja Maroko sultan Moulay Youssef. President pidas kõne, kus rõhutas Prantsusmaa ja moslemite sõprussuhete tugevdamise olulisust ja kinnitas, et Prantsuse Vabariik kaitseb kogu hingest kõiki religioone.

Pariisi Suur Mošee puhul on arhitektuuriliselt palju võetud Fesi Qaraouiyyini mošeesest, mis on Maroko üks olulisemaid mošeesid ja üks vanimaid säilinud mošeesid maailmas. Mošee dekoratsioonide jaoks toodi kohale spetsialistid Põhja-Aafrikast ja kasutati vaid traditsiooniliseid materjale. Minareti puhul võeti malli Tuneesia Zitouna mošeesest. Kokku on mošeekompleks 7500 m². Sinna alla kuulub suur palveruum, medrese (kool), raamatukogu, konverentsisaal, araabia aiad (kokku 3500 m²) ja lisad (restoran, teesaal, *hammam*, poed). Kokku võib mošees korraga palvetada 1000 inimest. Vajadusel saavad naised kasutada eraldi suurt palvesaali. Olemas on ka meestele ja naistele eraldi ablatsiooniruumid ja sissepääs ratastooliga inimestele.

Teise maailmasõja ajal oli Pariisi Suur Mošee natside sissetungil oluliseks vastupanuliikumise kantsiks nii Prantsusmaal elavatele moslemitele kui ka Põhja-Aafrikast sisse toodud moslemitest sõduritele. Just siia töid moslemitest sõdurid varju briti langevarjurid (kuna mošee on ehitatud koobastele ja tunnelitele, oli siit lihtne inimesi märkamatuks edasi toimetada). Siia toodi natside eest peitu ka kõik kohalikud juudi perekonnad, keda moslemid tundsid või kes ise nad üles otsisid, et neid siin varjata, kuni nende paberid korras ja nad said edasi vabadesse riikidesse või üle Vahemere Magrebis pögneda. Doktor Assouline on tunnistanud, et Pariisi Suures Mošees varjati kokku 1600 juuti. Pariisi Suure Mošee rektori Si Kaddour Benghabrit järeltulijatele anti 2005. aastal üle aumedal, kuna ta päästis 100 juudi elu sellega, et väljastas neile moslemite usutunnistused, mille järel natsid nad vabastasid ja deportatsioonist loobusid.

Tänapäeval on Pariisi Suur Mošee Prantsusmaa peamošee. Selle rektoriks on 1992. aastast Dalil Boubakeur. Mošee on vähem mošee selle originaaltähenduses ja rohkem poliitiline relv nii prantslaste käes, kes läbi selle rõhutavad oma tolerantsust ja seda, mida kõike nende riik moslemite heaks on teinud; kui ka moslemite endi käes – Alžeeria ja Maroko poliitiliste erimeelsuste tõttu on näiteks Pariisi Suur Mošee jäänud pigem alžeerlaste kasutada, samas kui marokolased on ehitanud uue mošee Evrysse.

Pariisi Suur Mošee ei ole vaid palve- ja õppepaik moslemitele, vaid seda võivad läbi aasta vaatamas käia ka turistid. Turistidele on suletud vaid palveruumid ja koraaniõppe ruumid, kus võivad käia vaid moslemid. Turistid armastavad külastada ka mošee traditsioonilist restorani, teesaali, *hammami* ja suveniiripoodi.

ARVAMUSLUGU - MIS VÕI KES ON HEZBOLLAH?

Rubriigi autor: Amina Bahrainist

Kui kuuleme nime Hezbollah, tekitab see meis üsnagi vastumeelse tunde. See nimi toob meelde terrorismi, pommitamised, tapmised ja püünismiinid.

Aga mida see nimi tähendab?

„Hezb“ tähendab ühingut, seltsi, ühendust, parteid ning Allah tähendab Jumalat. Kokku tähendab see „Jumala partei“ – Hezbollah, kuigi sellel ei ole midagi tegemist ei Jumala ega islamiga ega ka mingi muu religiooniga maailmas.

Hezbollah asutati Liibanonis 1982. aastal seal asuvate šiitidest vähe-
muslaste poolt Iraani Revolutsioonilise Kaardiväe kaasabiga Iisraeli okupatsiooni vastu ja et levitada šiitlikku revolutsiooni ehk rajada fundamentalistlikke šiidi riike erinevatesse Araabiamaadesse.

Hezbollah ei ole mitte ainult opositsioonipartei vaid ka relvastatud rühmitus, kes kontrollib suurt osa Liibanoni territooriumist, sealhulgas ala, kus elavad šiidi kogukonnad.

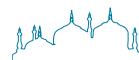
Iraani ajatolla Khomeyni ja tema järgijate abiga koondati Liibanoni šiidid riigis jõuks, kellel on nüüd oma armee, TV jaam – Al-Manar, parlamendi blokk, oma veebileheküljed ja ka sotsiaalteenuste eestkoste võrgustik, haiglad, polikliinikud, koolid ja äriettevõtted üle Liibanoni, eriti Lõuna-Liibanonis ja Bekaa orus. Hezbollahil on väga tugev ülemaailmne luure- ja spionaaživõrgustik.

Hezbollah saab inspiratsiooni Iraani revolutsioonist ja kogu nende väljaõppe pärineb Iraani Revolutsiooniliselt Kaardiväelt (Revolutionary Guard) ja ka peamise finantstoetuse Teheranist, Iraanist ja ka Süüriast

(mis antud hetkel on küll muutunud vastupidiseks).

Kinnitamata andmete põhjal saab Hezbollah Iraanilt aastas 100 miljonit dollarit koos relvade, väljaõppe ja tehnilise toega. Ka Süüria valitsus, eesotsas Bashar al-Assadiga, toetab seda tegevust, andes loa relvade Süüriasse toomiseks, kust need siis edasi Liibanoni toimetatakse ja ka Süüria territooriumil kasutamiseks, kus toimub suur osa Iraani organiseeritud sõjalisest väljaõppest.

Nii Iraani kui ka Süüriaga on Hezbollahil eriti lähedased suhted, nagu ka eelpool mainitu kinnitust annab. Muidugi antud hetkel on olukord vastupidiseks muutunud, sest Hezbollah teeb koos Iraaniga kõik, et hoida alles Süüria valitsust koos Bashar al-Assadiga.

Pidevalt lekib infot, et Iraani päritolu sõdurid (Revolutsiooniline Kaardivägi) tegutsevad Süüria territooriumil Assadi valitsuse eest võideldes. Samuti on ka palju fakte sellest, et Iraanist on saadetud hulgaliselt otse vanglatest kõige ohtlikumaid kriminaale Süüriasse, kellele on antud seal vabad käed tegutseda Assadi ja Süüria valitsuse kaitseks.

Hezbollah vaimulikuks juhiks peeti šeik Mohammed Hussein Fadlallahi, kes suri aastal 2010 75-aasta vanuses.

Hezbollahi juhiv alates 1992. aastast Iraani päritolu ja Iraanis ning Iraagis väljaõppe saanud Hassan Nasrallah (sünd 1960), kes järgib ajatolla Khomeyni ideoloogiat ehk teisisõnu radikaalset šiiitide usulohku nimega Welayat Al-Faqih, kus nad jumaldavad inimest nimega Waly Al-Faqih ja antud hetkel on see inimene ajatolla Khomeyni Iraanis. Welayat Al-Faqih on ususekt, mis põhineb teoorial, et Waly Al-Faqih saab korraldusi otse Jumalalt teatud isiku kaudu, kes on olnud peidus maa all umbes 1400 aastat ja keda kutsutakse nimega Al-Mahdi.

Et rohkem teada selle ususekti Welayat Al-Faqih teooriast, lugege artiklit IQRA numbrites 32 ja 33 nimega „Iraani impeeriumi tõus ja langus.“

Tänapäeval on Hezbollahil palju rakke üle kogu maailma, kaasaarvatud Lõuna-Ameerikas. Nende missiooniks on korraldada terrorirünnakuid Iraani kasuks või kaitseks, tekitades samas suure kaose.

Hezbollahi kontol on palju tapmisi, organiseeritud pommiplahvatusi, enesetapurünnakuid Lähis-Idas ja mujalgi, raketirünnakuid ning ka paramilitaarset tegevust, inimrööve jne. Ka endise peaministri Rafik Hariri tapmine 2005. a veebruaris on Hezbollahi kätetöö. Nimekiri on väga pikk, kui kõik need tapmised ja mõrvad kirja panna.

Samuti on Hezbollahi tegevus laialdane USAs, kus kasutades raha, mis on tulnud läbi kriminaalse tegevuse, rahastatakse sealseid terroristlike organisatsioone.

Hezbollahil on ulatuslik infrastruktuur üle Euroopa, pakkudes logistika- ja finantsteenuseid. Palju sissetulekut on tulnud ka Aafrikast mitmete varifirmade kaudu ja teemantide ärist. Lisaks voolab meeletult raha sisse Ladina-Ameerikast läbi narkokaubanduse, rahapesu, võltsdokumentide äri, relvaäri ja ka inimkaubanduse.

HEZBOLLAH BAHREINIS

Et seda paremini mõista, vaadake Bahreini demograafilist struktuuri. Bahrein on riik, kus elab inimesi paljudest erinevatest uskudest – moslemid, kristlased, juudid ja paljud teised religioonid on Bahreinis esindatud.

Enamuses on moslemid ja neid võib jagada sunniitideks ja šiiitideks. Šiiasid saab jagada tavalised šiiad ja šiiad, kes järgivad Iraani Welayat Al-Faqihi usku.

Bahreini kodanikud ja välismaalased elavad igal pool üle kogu riigi ja sealhulgas ka tavalised šiiad. Kuid šiiad, kes järgivad Welayat Al-Faqihi, teistega üldiselt ei segune ja nad elavad omaette oma külates või suurte gruppidenä linnades. Nad on endid kogu ülejäänud riigist isoleerinud ja nende külad asetsevad üksteisele lähestikku. Nad hakkasid neid külasid üle võtma alates 1921. aastast.

1921 oli Bahreinis väga huvitav aasta, kui selle šiiitide ususekti peavaimulikud kutsusid kokku kõik oma järgijad. Neid oli sel ajal üsna vähe, sest paljud keeldusid inimest kummardamast ja see plaan oli alles uus.

Tolleaegne peavaimulik andis neile käsu paljuneda ja iivet tõsta, et suurendada sekti elanikkonda. Ta ütles, et iga mees, kes on juba abielus, peab abielluma veel teise naisega ja

mehed, kel kaks naist, peavad abieluluma kolmandaga jne.

Siis ta käskis neil minna küladesse elama, et seal üheskoos kogu piirkonda kontrollida. Ta tuli välja loosungiga, mis ütles: „Raha, hariduse ja lastega me hakkame seda riiki valitsema.“ Tänapäeval on neil palju mehi 30 või 40 lapsega ja rohkem kui 100 lapselapsega.

Nad on kõik selle šiiitide ususekti järgijad, mis algselt arenes välja Iraagist, et ehitada Mahdi impeeriumi. (Vaadake infot IQRA numbrites 32 ja 33 artiklis „Iraani impeeriumi tõus ja langus“).

1921 oli aasta, mil alustati Bahreini „ülevõtmisega“ ja paljud selle usulahu šiiad emigreerusid Bahreini. Päevad ja aastad läksid, asjad muutusid ja plaanid said kohandatud.

Kui Al-Khomeyni sai Iraanis võimule, hakkas ta neile kõigile raha saatma, et neid tugevdada, kukutada valitsus Bahreinis ja laiendada edasi Iraani mullade režimi. Läbi aastate püüdsid nad ikka ja jälle ja püüavad siiani, iga kord erineval kujul, mis vähegi ülemaailmse liikumisega sobib.

80ndatel aastatel, mil Hezbollah loodi, hakkasid nad ehitama oma Bahreini rakukest. Peaidee oli tekitada Bahreinis „militaarne käsi“ Iraani jaoks, et aiadata Bahreini valitsejat kukutada.

Kõik need šiiad, keda esindab Al-Wefaq partei, peidavad end mõiste „opositsioon“ taha. Aastaid on šiiä opositsiooni Bahreinis Hezbollah poolt tugevalt treenitud. Sajad, kui mitte tuhanded, on läbi aastate Hezbollah poolt treenitud peamiselt Liibanonis, Iraanis Süüria kaudu ja Iraagis. Jättes mulje, et nad külastavad pühasid paiku, antakse neile pass reisimiseks treeninglaagritesse, kus nad teenivad oma Hezbollahi tiitlid.

Tänapäeval on pea kõik Bahreini külad täielikult selle šii sektori kontrolli all. Kõik need, kes said Hezbollahi koolituse ja on tagasi Bahreinis, on omakorda avanud koolituskeskused, et teistega oma oskusi küldes ja farmides jagada. Hezbollahil on mõnedes tiheda asustusega küldes Bahreinis militaaroskust ja need külad on saanud väljaõppelaagriteks Hezbollahi võitlejatele.

Hezbollahi võitlejate juuresolek Bahreini küldes on muutnud küla elanikud inimkilpideks.

Väljaõppe põhieesmärgiks on koolitada teatud linnade ja küldes võitluse gerilja stiili, mis on kõige ohtlikum võitlusstiil.

Igas külas on Hezbollahi rakk, mis on varustatud erinevat liiki relvadega. Juba aastaid kasutavad nad oma küldes kallast relvadega ja narkootikumide salakaubaveoks. Kuni 21. märtsini 2011 on Bahreini valitsus konfiskeeritud rohkem kui 100 000 erinevat relva, sh külmrelvad nagu mõõgad ja pistodad.

Welayat Al-Faqihi šiiitide kogukond Bahreinis on loonud riigi sees oma riigi, kus Issa Qasim on valitsejaks, Ali Salman peaministriks ja Hezbollahi rakud on politseiks ja sõjaväeks.

Selle kogukonna sees on kehtestatud kõrge juhtiv nõukogu, mis on tuntud kui Al-Majlis Al-Olama'e. See nõukogu koosneb kõrgetest usulahu usujuhtidest.

NENDE PALJASTAMINE JA AVALIKKUSTAMINE

90ndatel aastatel alustas Ali Salman (kes on praegu Al-Wefaqi juht) Bahreinis kaost, üritades kukutada valitsust selle šiiitide ususekti väimulike esindaja Abdulamir Al-Jamri (Mansoor Al-Jamri isa, kes toimetab Al-Wasat ajalehte Bahreinis) eestvedamisel.

Hezbollahi rakud muutusid sel ajal väga aktiivseks ja toimusid ve-

rised kokkupõrked nende ja poliitsei jõudude vahel. Pomme oli istutatud üle Bahreini ja küldes said nagu kindlused koos nende elanikest inimkilbiga.

Kui valitsus hakkas neisse küldes läbi murdma, tehti kõige metsikumad avastused nagu:

- maa-alune täieliku varustuse ja 400 voodikohaga haigla;
- majadevahelised maa-alused tunnelid;
- tohtu hulk relvi;
- kohalikud kuulitehased;
- kohalikud külmrelvad töökodad;
- kohalikud pommitöökodad;
- arvutid, kus leidis infot kõikide kohta Bahreinis.

Mõned dokumendid sisaldasid Valge Päeva plaani. Lühidalt tähendas see päeva, kus kõik šiiad Welayat Al-Faqih'i sektist on pealaest jalatallani valgesse riietatud ja lähevad välja, olles samal ajal varustatud igasuguste relvadega ning tappes kõiki ja siis tõmbavad tagasi end küldes varjates.

Jumal tänatud, et valitsus saavutas kontrolli ja rikkus kõik plaanid juba eos. Alates sellest hetkest on Bahreini valitsus ja kodanikud teadlikud, kui ohtlik on Hezbollah ja kui ohtlik on Welayat Al-Faqih.

REFORM

Kui Tema Kõrgeausus kuningas Hamad bin Isa Al-Khalifa hakkas Bahreini valitsema, tuli ta välja oma reformivisiooniga. Ta kutsus kõik kokku ja palus neil kogu see meeletus lõpetada ja uue leheküljega alustada, kus igaüks annab oma panuse riigi arenguks ja mitte hävitamiseks.

Kõik nende juhid aktsepteerisid seda, eriti peale hulgalisi kirju, mis nad kirjutasid ja andestust palusid.

Sel päeval vabastas Tema Kõrgeausus kõik vangid ja hakkas muutma põhiseadust, saades selleks riigi hartalt loa.

Sektantlik vorm, mis nad olid loonud, hakkas kaduma ja Bahreini sai üks suur pere. Igaüks töötas käsikäes riiki üles ehitades – või me ainult arvasime, et oleme üks suur pere? Opositsioon ainult kuritarvitas seda keskkonda, et saada kontrolli alla nii palju valitsuse rajatisi kui vähegi võimalik.

Hetkel, kui üks nende hulgast saavutas kõrge positsiooni, palkas ta seejärel vaid šiiite Welayat Al-Faqihi usulahust, et nende kontrolli suurendada.

Antud hetkeks on see protsent jõudnud järgnevani:

- tervishoiuministeerium – 97%;
- haridusministeerium – 95%;
- energeetikaministeerium - 90%.

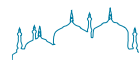
Lisaks paljud muud kohad – kuhu iganes nad jala ukse vahele said, muutsid nad selle kohe sektantlikuks ja palkasid ainult oma ususekti järgijaid, andes neile kõik hüvitised ja palgatõusud.

Nad ei olnud kunagi oma plaani Bahrein Iraani kasuks „üle võtta“ kõrvale heitnud ja mida iganes Bahreini valitsus neile andis, tulid nad tagasi ja palusid rohkem, et oma võimu laiendada. Lihtsalt nad muutsid oma taktikat, kuidas Bahrein üle võtta.

Ülejäänud elanikkond ei olnud sellest kõigest üldse teadlik, kuni nad said šoki 14.veebruari 2011. aasta võltsrevolutsiooni näol. Alles sel päeval said nad teada, kui kaugele on Iraani reglement Bahreinis imbutunud.

PROBLEEMID KÜLDES

Religiooni- ja opositsioonijuhtidel tekkis mure, kuidas oma järgijaid kontrollida. Sest see kontseptsioon

– jumaldada pimesi inimest kui Jumalat – õnnestub paremini pimedal ajastul, mitte aga arenenud ja avatud liberaalses kogukonnas nagu Bahrein, kus järgijad puutuvad kokku eri liiki ideoloogiate ja aspektidega, mis alati loob teise mõtte.

Külal on muutunud rohkem ühiskonnale avatumaks ja külaelanikud puutuvad rohkem kokku avatud ning arenenud ühiskonnaga Bahreinis. Nad hakkasid saama paremat haridust, segunedes kogu ühiskonnaga, hakkasid väärtustama head elustiili ja sisetulekut, vastupidiselt Welayat Al-Faqihi järgimisele.

Šiitide juhid tundsid, et neid on põhiseadusega reedetud, sest see nõrgestas nende võimu järgijate üle ja see omakorda nõrgendas nende haaret oma plaani täide viimiseks. Loomulikult eelistavad inimesed paremat elu küldes viirelemisele. See oli ka üheks põhjuseks, miks nad dubleerisid „Araabia kevadet“ ja rakendasid oma plaani nüüd, mitte oodates aastani 2017, mil see oli planeeritud.

Šiitide juhid pidid sekkuma ja sundima oma veendumusi peale, karistades inimesi, kes Hezbollahi rakkudele küldes ei kuuletunud. Neid ähvardati – mine välja ja osale või keegi sinu perekonnast vägistatakse ja keegi ei saa midagi teha, et neid aidata. Surmad jäävad märkamata ja lähevad kirja kui „loomulikud surmad“.

Palju naisi, tüdrukuid ja poisse vägistati küldes, et karistada nende vanemaid või sugulasi, kes ei kuuletunud ja muidugi varjasid nende arstid kogu tõe.

Inimesi tapeti ja arstid võltsisid surmatunnistusi, pannes põhjuseks loomuliku surma või õnnetuse. Kõige lihtsamaks meetodiks oli anda õhusüst.

Paljud kardavad ja nad ei saa isegi oma küladest lahkuda, sest vastasel juhul saavad nad karistada. Sellised Hezbollahi rakud on Bahreinis.

SUNNIVIISILINE WELAYAT AL-FAQIH

Hezbollahist on Bahreinis saanud rohkem kui terroristlik rühmitus, mis on tuntud üle kogu maailma. Nad on saanud opositsiooni tööriistaks, karistades selle usulahu järgijaid ja kasutades neid Bahreinis kaose loomiseks. Nende olemasolu ja ähvardused külaelanikele on neid valimiste ajal palju aidanud. Alati enne valimisi tuli nend šiiitide ususekti pea välja ja informeeris rahvast, kelle poolt hääletada. Ja nii peavad Hezbollahi rakud hoolt, et igaüks läheb hääletama, sest vastasel korral neid karistatakse.

Paljud on küldes oma vaikuses meeletel ja Hezbollahi rakkude alatise hirmu all.

Teiseks näiteks Bahreini 14. veebruaril võltsirevolutsioonist on see, kui opositsiooni liidrid leidsid, et paljudel hakkas GCC ringteel (Pärl Ringtee) igav ja paljud noored ei tahtnud enam osaleda, isegi kui neile maksti selle eest raha.

Nõnda löid nad jälle oma Hezbollahi kaardi kaardi ja hakkasid nende sugulasi karistama. Üks hirmutav ja südantpurustav näide on see, kui Issa Qasim, kes on Bahreinis šiiia usulahu religioosseks juhiks, andis käsu saat tüdrukuid ja naisi GCC ringteele, et osutada seksiteenuseid noortele meestele, meelitades neid sel moel rohkem sinna ja ka jääma.

14-aastased ja vanemad tüdrukud saadeti GCC ringteele. Enamus neist tõi Hezbollah sinna otse koolist, koolivormides, et nad osutaks intiimteenuseid.

Vanemate südamed jooksid verd oma laste pärast, kuid nad ei saanud midagi teha, sest muidu oleks Hezbollahi rakud neid rünnanud ja ilmselt tapnud ning hiljem selle eest valitsust süüdistanud.

Paljud lood siin ja seal ja paljud juhtumid üle kogu Bahreini, loosungi all „demokraatia ja vabadus Bahreinis“, andis rohkem võimu Hezbollahi rakkudele, kui ettegi võib kujutada, sest Hezbollah toetab kõiki sektoreid, mis kuuluvad Welayat Al-Faqihi haardesse ja püüab varjata kogu nende reaalsust tegevust.

Me oleme jõudnud punkti, kus kogu riik hüüab, et šiiia külad vabastaks Hezbollahi rakkudest, kuid kahjuks sekkuvad inimõiguslased alati vahele ja keeravad faktid, mis näitavad kokkupõrkeid Hezbollahi ja politsei jõudude vahel, kokkupõrgeteks režiimi ja rahumeelsete meelevaldajate vahel.

Kui keegi neist arreteeritakse, siis hüppavad nad välja ja kaitsevad neid nagu süütut protesteerijat, õpetajat, arsti või keda iganes, sest kõik on selles usulahas üles ehitatud vaele.

See oli vaid lühike ülevaade sellest terroristlikkusest organisatsioonist ning laiast ja tugevast haardest, mis sellel organisatsioonil üle kogu maailma on.

Sõda Süürias on suureks muutuste ajajärgu alguseks, sest juba paljudi nõrgenenud Iraan ei suuda enam anda seda tuge, mis varem ja on sisemiselt tasapisi murenemas. Ja seetõttu on ka Hezbollahi võim nõrgenemas.

Lähitulevik toob päevavalgele nii mõndagi, mida me ei suutnud veel aasta tagasi uskudagi.

Hoidku Jumal meid ja meie maad nende õuduste eest! Amiin!

Eriline laps

Rubriigi autor: Rubaba – lasteaia direktress, eripedagoogika magistrant

1-3 AASTASE LAPSE SÖÖMISOSKUSED LOGOPEEDI SEISUKOHAST

Allikas: B. Kaasik, Ü. Lillipuu - „Väikelapse kõne, keele ja tunnetustegevuse areng“, Tallinn 2007

Osaliselt on häälikute moodustamisel aluseks samad liigutused, mis söömiselgi. Selleks on olulised suu mootorika täpsed põhiliigutused. Kuna söömine on regulaarne ja sageli korduv tegevus, pakub see rohkesti harjutusvõimalusi. Laps treenib söömisel oma oraalmootorika lihaskonda ehk siis artikulatsiooniaparaati. Sarnaselt keha asendi ning liikumise arengule muutub ka suu asend ning liikumismuster. Lapse söömist jälgides saab hinnata suu liigutuste eakohasust. Asjakohase sekkumisega saame kaasa aidata soovitud liikumismustri kujunemisele. Nii võime 1-3-aastasel lapsel ennetada võimalikke hambumus- ning hääldeprobleeme.

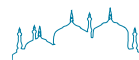
Toit pääseb suu, neelu ning söögitoru kaudu makku. Selles keerulises teekonnas osaleb 26 lihast ning kuus kraniaalnärvi. Ka väikesed kõrvalekalded normist, kas ehituses või talituses, võivad takistada eale vastava toidukoguse turvalist söömist.

Siinkohal tutvustatakse suu liigutuste arengut läbi väikelapse söömisoskuste kirjeldamise. Tõsisemaid oraalmootorika kõrvalekaldeid ja sellest tulenevaid söömiskusi ei käsitleta. Toitumisrežiimi (soovituslikud toiduained, kogused, söömise sagedus jms) kohta on otstarbekas nõu küsida laste- või perearstilt.

Aastase lapse söömisoskus toetub esimesel eluaastal kujundatud/kujunenud harjumustele. Hiljemalt sel perioodil tuleb alustada „vigade parandusega“.

1-AASTANE LAPS

- Oskab neelata kõiki vedelikke ning saab hakkama kahvliga peenestatud toidu, sealhulgas ka pehme liha söömisega;
- Istub söömise ajal kõrges lastetoolis, pea, kael ja selg ühel joonel, puusad vastu seljatuge, jalad toetatud kindlale pinnale, käed vabalt laual;
- Hiljemalt üheaastaselt algab lutipudelist ja rõngaslutist võõrutamine. Lutipudelist või rinnast võiks aastane laps imeda üksnes enne magamajäämist. Nokaga joogitassist saab üldjuhul vedeliku kätte imedes, seega soovitatakse seda kasutada üksnes teise eluaasta esimesel poolel. Soovituslik oleks see etapp hoopis vahele jätta ja alustada kohe oraalmootorika seisukohalt kasulikuma tassist jooma harjutamisega. Õppimise alustamisel sobivad paksemad keefiri- või kissellilaadsed vedelikud, sest neid on lihtsam neelata;
- Selles vanuses ei pea laps veel ise tassi hoidma. Seega hoiab täiskasvanu tassi ning reguleerib samal ajal ka joomise kiirust ja lonksude hulka;
- Joomisel on ülekaalus keele ette-taha liigutused, keel võib tulla ka huultepiirist ettepoole. Keeletipp tõuseb neelamiseks vahelduvalt (kord tõuseb, siis mitte);
- Lõug liigub üles-alla või taha-ette;

Ütle: "aaaaa!"

Huuled võivad esialgu olla avatud ning osa vedelikku võib ka suust välja nõrguda, kuid varsti õpib laps neelama suletud huultega;

- Janusena teeb laps huuli tassilt eemaldamata järjest vähemalt kolm-neli neelamisseeriat. Kui vedelik valgub liiga kiiresti, võib laps hakata kõhima või läkastama;
- Laps eelistab süüa näppudega, kuigi oskab lusikat hoida ning võib selle, küll sageli tagurpidi, ka suhu viia;
- Laps võib naljatledes lusikat hammustada, kuid hammustusrefleks ise on kustunud;
- Haarab lusikalt toitu ülahuulega;
- Huuled osalevad aktiivselt mälumisel;
- Keeletipp võib neelamisel tõusta, neelamise juures on huuled kergelt suletud, keel võib tulla huultepiirist veidi ettepoole;
- Suudab keele keskele asetatud toidu viia mõlemale suu küljele (ilmneb keele lateralisatsioon);
- Kasutab ülemisi lõikehambaid või ülemist iget alumise huule puhastamiseks;
- Mälumise ajal võib suust väljuda toitu ja sülge;
- Hammustab kindlalt näiteks pehmet küpsist, kõvema küpsise korral võib hammustamise asemel tükki „lutsida“;

Uute üldmootorsete oskuste omandamisel ja kasutamisel, näiteks kõndimisel ja jooksmisel, süljevoolust enam ei ilmne. Hammaste löikumisel võib vähesel määral süljevoolust esineda.

1A, 6K VANUNE LAPS

- Peaks olema lutipudelist võõrutatud, rinnast imemise kestvuse otsustab ema. Oraalmotoorika arengut imemine selles vanuses enam ei toeta;
- Istub söömise ajal iseseisvalt lastetoolis suure laua taga või väikese laua taga väikese tooli peal, istudes peavad jalad olema toetatud;
- Laps on võimeline jooma-sööma erinevaid vedelikke ja suuretükilisi toite, ka enamikku lihatooteid ning paljusid tooreid köögivilju;
- Sööb peamiselt ise, täidab ise lusika ja viib suhu, kuid võib toitu maha ajada;
- Hoiab tassi kahe käega, võib pisut vedelikku maha ajada, on võimeline jooma pika seeria;
- Lõug toetab tassi suus hoidmist;
- Ülahuul asetseb tihedalt vastu tassi ülemist serva ning tänu sellele tekib joomisel kindlam tihend;
- Keel ei välju joomisel enam suust;
- Tassi suult eemaldamisel suleb suu ning suudab vedelikku suus hoida;
- Tahke toidu söömisel mälub ja neelab suletud huultega ja keeletipu tõusuga;
- Suudab kindlalt hammustada näiteks kõva küpsist.

Varem omandatud ning nüüd juba lihtsaks muutunud peenmotoorika oskuste korral (ise söömisel, riidest lahsti võtmisel) sülge suust ei voola. Hammaste löikumisel ja nohu korral võib seda siiski esineda.

1A, 3K VANUNE LAPS

- Tassist juues enam ei kõhi ega läkasta;
 - Oskab kõrrest imeda/juua;
 - Koordineerib lõua diagonaalliigutusi;
- Huuled osalevad varasemast veelgi aktiivsemalt mälumisel ja lusikalt toidu haaramisel.

2-AASTANE LAPS

- Sööb ise lusikaga;
- Joob tassist, hoiab tassi ühe käega;
- Joomisel liigub keel üles-alla;
- Huuled toetavad tassi asendit suus ning on suletud. Joomisel ega tassi suult eemaldamisel ei valgu suust vedelikku;
- Mälub ja neelab erineva koostisega, sealhulgas kombineeritud koostisega toite. Mälumisel on suu suletud;
- Toitu ega sülge suust ei välju;
- Keeletipp tõuseb neelamiseks, keel ei välju neelamisel huulte piirist;
- Oskab keelega huuli puhastada ning liigutada toitu küljelt keele keskele ja suus küljelt küljele.

Süljevoolust ei esine enam ka keerulisemate peenmotoorseid oskusi nõudvate tegevuste korral (nt joonistamine) ega ka kõnelemisel. Kahe aastase lapse suu peab süües ja juues liikuma probleemideta.

3-AASTANE LAPS

- Sööb täiesti iseseisvalt;
- Toit peaks olema lapsele sobivaks tükeldatud, sest sellega ta veel ise hakkama ei pea saama;
- Oskab kasutada kahvlit;

- Laps on võimeline hoidma tassi ühe käega ja jooma vedelikku maha ajamata;
- Keel puhastab hambaid suureamplituudiliste liigutustega.

1-3 aastaste laste söömisoskuse kujunemist mõjutavad peamiselt:

Toitmisasend. Arvestades üldmootorika mõju oraal-mootorikale, peab söömisel lapse põhiasend soodustama/toetama suu liigutusi. Seega istub laps söömise ajal eakohases asendis talle suuruselt sobivas toolis. Söömine ja joomine kõndimise ajal ei ole soovitav ka lapse enda ohutuse tõttu.

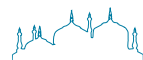
Toitmisvahendid (lutipudel, tass, tassi ja lusika suurus jne) määravad otseselt keele, lõua, põskede ja huulte liigutuste võimalused.

Toidu koostis – mõjutab nii suu liigutuste kui suu piirkonna tundlikkuse arengut. Tahkema toidu kasutusele võtmiseta ei saa mälumine kujuneda.

Oluline on pesta hambaid alates esimeste hammaste lõikumisest, seda nii hügieeni kui suu piirkonna eakohase tundlikkuse kujundamise seisukohast.

Logopeedi vastuvõtule on põhjust pöörduda siis, kui lapsel esineb söömisel (eelkõige mälumisel) ja joomisel eale mittevastavalt raskusi oma lõua, keele ja huulte valitsemise ning juhtimisega, sagedane okse- või kõharefleksi vallandumine söömisel või suurenenud süljevoolus.

Järgmisel korral kirjutun 1-3-aastase lapse kõne arengust ja oskustest, mis peaksid kolmeaastasel lapsel kõneliselt omandatud olema.

LISATEAVET LAPSEST

Rubriigi toimetaja: Annely

BATUUT ON LAHE, KASULIK JA ... OHTLIK

Lastele on batuut superäge värk. Niipalju ülivõrdeid pole olemaski, kui üks batuut kirjeldamiseks väärt on. Kõige rohkem batuudiõnnetusi juhtub siis, kui hüppamas on mitu last korraga. Olgugi et batuut on lahe leiutis, millega lapsed – ja ka täiskasvanud – suviti õues vaba aega veedavad, ei lähe mul meelest üks õõvastav lugu, mille rääkis Soomes töötav tuttav kirurg. Nimelt puutus ta kokku õudse juhtumiga, kus kaheaastane rüblük läks batuudi alla mängima ning teismeline vend, kes väiksemat ei märganud, hüppas talle otse pähe. Pisike jäi kaelast allapoole halvatuks. Tallinna lastehaigla ortopeed-traumatoloog Lia Kasuk kinnitab, et ka Eestis on batuudid arstide murelapsed. „Batuut on viimaste aastate „trendikas“ vigastuste saamise koht. Mitte küll peamine, sest on ka palju teisi vabaajategevusi, kuid küllalt sagedane traumade põhjustaja siiski. Sageli on vigastused kergemad: pörutused, hüppeliigese nikastused, küünarliigese või sõrmede venitused. Ent on levinud ka peatraumad ning luumurrud, eriti sääre ja hüppeliigese piirkonnas ja kätel, mis vajavad juba pikemat ravi. Mullu oli Tallinna lastehaiglas 20 batuudil viga saanud last, kelle trauma oli nii tõsine, et vajab haiglaravi ja operatsiooni ortopeedia osakonnas. Raskemad traumad olid reieluumurd (3 last), puusaliigese nihetus (2 last), küünarliigese-sisene murd (5 last) ja käsivarreluude murd (6 la).” Turvalisel kasutamisel, ning miks mitte ka treeneri oskusliku käe all, on batuut aga hea ja lõbus treeningvahend.

Tõhus kaloripõletaja

Skyparki batuudikeskuse treeneri Eero Joone sõnul on hüppetreening väga tõhus kaloripõletaja, mis ei mõju sugugi ainult jalgadele. „Imelikul kombel ütlevad esimese trenni järel uustulnukad, et hoopis rohkem annab trenn tunda kõhu-, külje- ja seljalihastes ning õlavöötmes. Jalgu esimese hooga ei nimetatagi. Päris kindlalt võib öelda, et mõnusa koormuse saavad siin kõik lihasrühmad,” sõnab Joone. Nimekiri, milleks kõigeaks batuut hea on, pole sugugi lühike. „Tunnine treening batuudil kulutab 700–800 kilokalorit. See arendab koordinatsiooni ning annab vastupidavust ja võhma,” selgitab treener. Et aga treening eriti hästi mõjuks, tasub mõned nipid kõrva taha panna. „Kodubatuudil saab teha kolme lihtsat ning mõjuvat harjutust: hüplemine käpuli, istuvas asendis ja selili. Need asendid on head just seetõttu, et treenija peab kasutama hüpete õnnestumiseks kõiki keha lihaseid. Et sellised naljakad hüpped õnnestuksid, tuleb veidi harjutada. Ning nagu enne iga treeningut – tehke lihased aeglaselt ja rahulikuma hüppamisega kõigepealt soojaks.” Kas aga batuudihüpped laste liigestele kahjulikud pole? Eero Joon vastab nii: „Kuna maandute pehmele pinnale, ei kahjusta see lihaseid ega liigeseid. Ohtlik on batuudil lustida rasedatel ning kahju võib pingeline hüplemine tuua ka tugevalt ülekaalulistele.”

Täida turvareegleid!

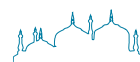
Batuudionnetused kimbutavad tavaliselt siis, kui turvareeglitest kinni ei peeta. Lia Kasuk loetleb traumade põhjusi: „Õnnetused juhtuvad, kui batuudil pole kaitsevõret ümber ja lapsed pudenevad sealt maha. Kuid kõige enam juhtub õnnetusi siis, kui batuudil on palju erinevas vanuses lapsi koos hullamas – suured-väiksed segamini. Siis on üsna tavaline, et suuremate laste hüpetest tekitatud võngete tõttu kukuvad väiksemad mudilased batuudilt maha või kukutakse neile lihtsalt peale. Kuna batuut on kõrge, võivad need õhulennud kurvalt lõppeda.” Batuudi turvavõrk peab lisaks hüppetasapinnale kaitsma ka batuudialust. On äärmiselt ohtlik, kui väikesed mõtlematult sinna alla näiteks peitu ronivad. Üks võimalus on ka, et batuut kaevatakse maa sisse – siis ei ole kukkumisel kõrgus nii suur ning batuudi alla ei pääse keegi. Ja alati peab turvavõrgu lukk kinni olema. Peamine on aga meeles hoida, et hüpata tuleb ühekaupa. Nii pole ohtu, et lapsed peadpidi kokku pörkavad või muid õnnetusi juhtub. Seda on siiski raske jälgida – rübligid kipuvad ju ikka unustama ning kambakesi on märksa põnevam.

ESMAABI BATUUDIVIGASTUSTE KORRAL

Ninaverejooks. Tahapoole ei tohi pead kallutada, siis valgub veri neelu ja laps neelab selle alla. Pea tuleb painutada ettepoole ning ninasõõrmed kokku suruda, et veritsus lakkaks. Ninale võib asetada midagi külma, ninakäiku võib ettevaatlikult lükata väikse vatitampooni vesinikülhapendiga. Nina ei tohi nuusata. Kui verejooks ei lakka, tuleb kindlasti pöörduda arstile. **Nikastuste** puhul vajab vigastatud koht külma (jääd, külma geelikotti või spreid), seejärel tuleb tõsta käsi või jalg ülespoole. Nikastuse kohale võib panna ka kerge elastiksideme. Vigastatud jäsemele tuleb anda rahu ja vajadusel lapsele valuvaigistit. Kui kaebused ei taandu, on vaja pöörduda traumatoloogi poole.

Allikas: http://naistemaailm.ee/artiklid/37616/batuut_on_lahe__kasulik_ja___ohtlik.html?art_magaz=9

MEESTEMAAILM

DŽIHAAD – „PÜHA SÕDA“ VÕI MIDAGI MUUD?

Rubriigi autor: Aivar

Islamist rääkides on džihaad tihti selleks teemaks, mis toob endaga kaasa väga palju vastakaid arvamusi. Ma usun, et see on ka üks põhjustest, miks peetakse islamit vägivaldseks religiooniks (omamata täit informatsioon). Paljud arvavad, et on olemas ainult sõjaline džihaad ja nimetavad seda sellepärast ka eesti keeles „pühaks sõjaks“. Nad ei tea, et eksisteerib ka relvadeta džihaad. Kui palju on meie endi muslimid teadlikud džihaadist ja kui sõjakad/rahumeelsed nad on - seda proovisingi ma selle küsitlusega järelle uurida.

1) Mida sa arvad džihaadist?

On olemas kaht sorti džihaadi: suur džihaad ja väike džihaad. Suur džihaad on võitlus iseendaga. Sinna alla kuulub pattudest hoidumine, paastumine ja kõik muu püüdlemine islamilike väärtuste poole. Suurest džihaadist parim džihaad on hadž.

Prohveti naine Aisha (رضي الله عنها) küsis: „Oo, Jumala Sõnumitooja, me näeme džihaadi kui parimat kõigist tegudest. Nii et kas me võime sellega ühineda?“ Ta (prohvet) vastas: „Parim džihaad on Jumala poolt vastu võetud hadž (palverännak Mekasse).“ (Sahih Bukhari 4:52:43)

Väike džihaad on võitlus teistega. Aga see ei pea üldse tähendama relvade kasutamist. Kui võimalik, siis saab džihaadi pidada sõnade, meedia, kirjanduse jne kaudu. Aga kui tõesti muslimeid rünnatakse, siis on lubatud ka relvade kasutamine, pidades samal ajal silmas, et piire ei ületataks (kui vaenlane soovib rahu, siis me peame seda pakkuma, me ei tohi rünnata inimesi, kes meile halba ei soovi jne).

Aivar

Džihaadi ei saa teha enne, kui riigijuht vastavat korraldust ei ole andnud. Aga on olemas ka teistsugune džihaad, mida saab teha palvetades, kui on rasked ajad ning hoiduda vigade tegemisest. See on samuti džihaad. Selle kohta olen kuulnud ka *hadži*, mis räägib džihaadi liikidest. Me saame teha džihaadi ka võitlejaid rahaliselt toetades ja haavatuid aidates.

Abdullah

Mina arvan, et me võime džihaadis osaleda, aga mitte sõda pidada. Sest kui sa teed inimestele midagi kasulikku, siis see on samuti džihaad. Kui õpetad neid Koraani lugema, palvetama või *wudut* tegema, siis ka see on džihaad. Kui aitad uskmataid, pimedaid või kodutuid, siis see on ka džihaad – sest sa teed seda oma ajast, mil võiksid hoopis puhata või muude asjadega tegeleda.

Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajal oli palju sõdu uskmatute vastu, sest uskmatud tahtsid uusi muslimeid rünnata. Sel juhul oli relvadega džihaad lubatud. Aga see, mis toimub tänapäeval (näiteks Al-Qaeda rühmitus), ei ole islamis lubatud. Me ei tohi uskmatuid rünnata. Islam usub, et kõik inimesed peavad elama rahu. Me ei tohi rünnata Venemaad või Ameerikat, isegi kui neid vihatakse. Koraan ütleb sama. Aga tapmine enesekaitseks on lubatud. Kui keegi tapab sinu sõbra või koera, siis sul on võimalus talle andeks anda, kui see oli tahtmatu tegu. Aga sinu õigus on talle ka sama teoga vastata - kuid sul on võimalus talle andestada - ja Jumal armastab sind rohkem, kui sa andestad (võtad vastu sulle kahju teinud isiku vabandused või pakutud hüvitise).

Samih

Džihaad on kõrgeim tase usus. Suurt džihaadi peab täitma iga muslim. See tähendab võitlust oma kirgede, nõrkuste ja kiusatuste vastu.

Kazbulat

Ma usun, et suurim džihaad on enda kontrollimine ja hoidumine seitsmest suurimast patust: ebajumala kumardamine, hasartmängud, hooramine, mõrv, must maagia ja kõrges eas vanemate hooletusse jätmine. Selline džihaad on maailmas suurim ja kaitseb meid niimoodi kõigest halvast. Elu on siis kerge ja tervis on ka hea.

Toqeer

Džihaadil on mitu erinevat külge:

1) Jumala armastamine üle kõige muu. Sest eriti muslimist konverdile on raske armastada Jumalat rohkem kui näiteks oma naist, oma vara või oma elu.

„Oo, teie, kes te usute, äre võtke oma isasid või oma vendi enda liitlasteks, kui nad eelistavad ebausule. Ja kes iganes teeb seda teie hulgast, see on see, kes käitub valesti.” (Koraan 9:23);

2) Vanemate ja ühiskonna surve vastu võitlemine, kui nood on islami vastu.

„Ära kuuletu usu hülgajatele, vaid võitle sellega (st Koraaniga) nende vastu suure püüdlusega¹.” (25:52);

3) Kindlalt õigel teel püsimine;

4) Heade tegude poole püüdlamine;

5) Islami sõnumi edastamiseks julguse omamine.

„Kes on parem kõnes kui see, kes kutsub teisi Jumala teele, töötab õiglaselt ja kuulutab, et ta on üks muslimitest.” (41:33);

6) Islami ja ühiskonna kaitsmine.

„Võitle Jumala nimel nende vastu, kes võitlevad sinu vastu. Aga ära ületa piire. Tõesti, Jumalale ei meeldi liialdajad.” (2:190);

7) Liitlaste aitamine, isegi siis kui nad ei ole muslimid;

8) Reeturite karistamine.

„Kui sa kardad mingi grupi poolt reetlikkust, siis lõpeta leping nendega õiglasel viisil. Tõesti, Jumal ei armasta reetureid!” (8:58);

9) Kaitseks valmisolek.

„Sulle on määratud võidelda, aga see ei meeldi sulle. Võib juhtuda, et sulle ei meeldi asi, mis on sinu jaoks kasulik, ja võib juhtuda, et sulle meeldib asi, mis on sinu jaoks kahjulik. Ja Jumal teab ja sina mitte.” (2:216);

10) Vabaduse saavutamine, et islami sõnumit edasi anda.

„Võitle uskmatute vastu oma käte ja keele abil.” (Sahih Ibn Hibban 4708);

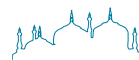
11) Inimeste türanniast vabastamine.

„Ja mis on sinu põhjus, et sa ei võitle Jumala nimel, et kaitsta neid nõrku ja rõhutud mehi, naisi ja lapsi, kes nutavad: „Isand, päästa meid siit linnast, mille elanikud on rõhujad, ja saada meile enda juurest kaitsja ja saada meile enda juurest abistaja!” (4:75).

Kokkuvõtteks tähendab džihaad Jumala teel kurjade mõtete, kuritegude, ühiskonna ja selle liikmete vastase agressiooni vastu võitlemist ja püüdlusi. Siiski ei tähenda

¹ ehk „suure džihaadiga“.

džihaad üksikisiku või rahvusliku võimu, au, rikkuse, kuuluse või austuse poole püüdlemist.

Mustapha

2) Kas ja kuidas sa ise oled valmis džihaadis osalema (või juba osaledki)?

Ma ise osalen džihaadis niimoodi, et püüan hoiduda pattudest ja pürgin islamilike väärtuste poole. Ehk siis osalen suures džihaadis. Väikesest džihaadist võtan osa ainult sõnade abil, kaitstes ja levitades islami sõnumit. Ma teen seda sõnade abil kuna ma ei poolda sõda. Kui aga tõesti mind või minu sõpru ja tuttavaid rünnatakse meie usu pärast, siis olen küll valmis võimaluste piires enast ja teisi kaitsma.

Aivar

Jah, muidugi ma teen mingil viisil džihaadi. Varem oli minu elus raske aeg ja mul oli võimalus saada räpast (illegaalset) raha. Aga ma ei võtnud seda vastu. See oli ka džihaad. Kui sul on võimalus võtta *haram* asju ja sa ei tee, siis see on džihaad.

Samih

Ma teen nii suurt kui väikest džihaadi, aga parem oleks väikesest džihaadist hoiduda.

Kinglity

Püüdlen kõvasti, et tunnistada Loojat, et armastada Teda üle kõige. Püüan anda head eeskuju järgides püha raamatut Koraani ja prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) sunnat. Teen džihaadi ka enda hinge ja saata vastu, temale mitte kuuletudes. Teen džihaadi sõnade abil nende vastu, kes väidavad end küll olevat muslimid, aga ei ole seda sisemuses ning kutsun neid ka Jumalat

kartma ja ainult Teda teenima. Püüan levitada ka rahu, olla lahke ja õiglane kõigi inimestega, nii muslimite kui mitte-muslimitega. Aitan vaeseid ja abivajajaid Jumala nimel ja võitlen kurjuse, vale käitumise ja ebaõigluse vastu.

Mustapha

Ma kuulutasin džihaadi iseendale.

Kazbulat

Kuigi olen kohanud varem ka muslimeid, kes on oma ütlemites üsna sõjakad ja pooldavad Al-Qaeda ja Osama bin Ladenit, ei olnud minu küsimustele vastajate seas ühtegi sellise mõtteviisi heaks kiitjat. Võib-olla need nn „sõjakad muslimid“ lihtsalt ei soovinud minu küsimustele vastata, aga Jumal teab paremini. Oli küll mõningaid vendi, kes polnud eriti kursis džihaadi tähendusega, aga peale lühikest selgitust (et mitte neid enda arvamusega mõjutada) olid ka nemad pigem suure džihaadi pooldajad ehk võitlesid pigem oma laiskuse ja oma pattude vastu.

LOODUSLIK RAYI

Rubriigi koostaja: Khadija

NÖGES

Allikas: Aive Luigela – „Terviseleht“

Urtica dioica ehk kõrvenõges on populaarne taimetoitlaste hulgas. Rahvatarkus õpetab, et nõges võtab väsimuse, kõhuvalu ja veepaistumise, vähendab ja peatab verejooksu, taandab suhkruhaiguse nähte. Ammu on teada, et metsikult kasvavaid taimi tuleb kevadel toiduks kasutada toorelt, kuumtöötlemisel kaotavad nad toiteväärtusest, väheneb bioaktiivsus. Kui seda nõuab toidu valmistamise tehnoloogia (supid, vormiroad jne), kuumutada lühiajaliselt. Toiduks kogutakse lehti nende tärkamisel, ravimiks ja kuivatamiseks õitsemise ajal, juuri varakevadel või sügisel.

Varakevadised kõrvenõgese võrsed on esimesed energiaandjad ja veretugevdajad talve all kannatanule. Nõgese lehtedes on pea kõik vitamiinid, palju mikroelemente, orgaanilisi happeid, fütontsiide ja tanniine. C-vitamiini on nõgese kasvudes 2,5 korda rohkem kui sidrunis (660 mg %).

Rahvameditsiinis on tarvitamist leidnud kõik nõgese osad: juured, lehed, varred, seemned.

Nõgeselehti kogutakse ka kuivatamiseks maist juulini kuiva ilmaga.

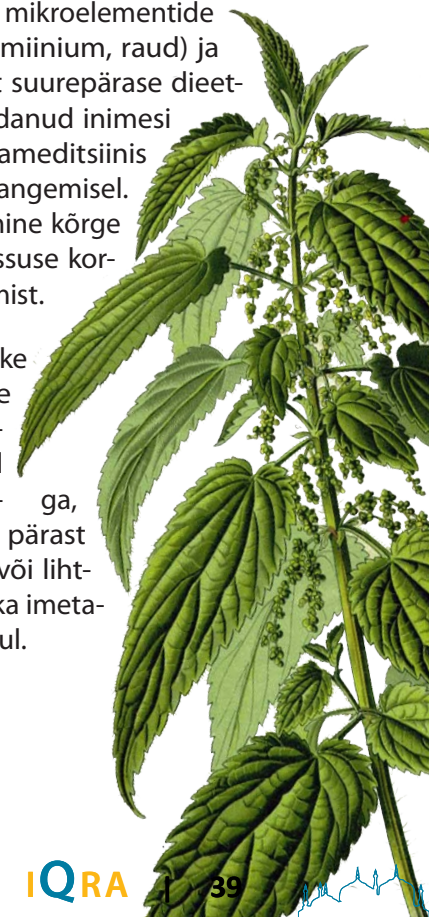
Meditstiinis on kõrvenõgest ikka määratud avitama vitamiinivaeguse, suhkru-

haiguse, neerukivide, neeru- ja kuseteede põletike, soolepõletike, artriidi, verejooksude jt korral.

Antibiootikumidega ravimisel kannatab tihti magu ja sooletrakt. Appi tuleb nõges – aitab taastada normaalset mikrofloorat, on hea kõhukorrastaja. Nõges soodustab ka naha paranemist. Psoriaasi, ekseemi ja nahapõletike puhul soovitatakse nõgesejuurtest ja lehtedest vanne, samal ajal ka teed. Nõges parandab organismi ainevahetust, tõstab südame ja veresoonte toonust, parandab hingamistsentrumit ja emaka tegevust.

Ka kasutatakse nõgese preparaate aneemia korral, ta ei jää alla raua preparaatidele. Nõgesetee joomine pikema aja jooksul tõstab veres leukotsüütide arvu. Suur mikroelementide (magneesium, vanaadium, vask, alumiinium, raud) ja valgu sisaldus teevad kõrvenõgese suurepärase dieet- toiduaine. Nõgesepreparaadid on aidanud inimesi bronhiidi ja tuberkuloosi ravis. Rahvameditsiinis tarvitatakse nõgesejuuri juuste väljalangemisel. Vastunäidustatud on nõgese kasutamine kõrge vererõhu ja kõrgenenud vere viskoossuse korral, sest nõges suurendab vere hüübimist.

Mitmesuguste verejooksude ja rohke menstruatsiooni korral soovitatakse juua värsket nõgese mahla. Iseseisva teena kasutades võetakse 2 spl nõgest, valatakse see üle kuuma veega, lastakse 10 min tõmmata ja juuakse pärast sööki suhkruhaiguse, soolepõletike või lihtsalt kurnatuse korral. Sama tee sobib ka imetavatele emadele ja klimakteeriumi puhul.

Nõges sobib kokku ka paljude teiste taimedega - võilille juure, raudrohuga - verevaesuse puhul.

Verdpuhastav ja organismi tugevdav tee on nõgese-, kase- ja põdrakanepi lehtedest.

Ägeda gastriidi puhul võiks juua teed võilille-, nõgese-, kummeli- ja naistepunalehtedest (õitest). Hemorroidide korral sobib tee nõgesest, punest ja paakspuu koorest.

Suhkruhaiguse korral võib lisaks nõgesele lisada teesugusse ka võilillejuuri ja teelehti.

VITAMIINIRIKAS TOIDUTAIM

Nõges on varakevadel suurepäraseks toidutaimeks, asendamaks rohelist aedvilju.

Peamiselt kasutatakse salatites. Nõgeselehed pestakse ja valatakse sõelal üle keeva veega. Pärast nõrgumist tükeldatakse koheselt ja süüakse peale vastavate lisandite ning maitseainetega segamist. Maitsestamiseks ei pruugi kasutada soola, üksnes sidrunhapet, majoneesi, hapukoort jm. Võiks lisada sibulat, peterselli, muna, kreekapähkleid või riivitud porgandit, mustjuurt, sellerit jms.

Nõgesest võib ka valmistada suppe kas iseseisvana või koos teiste aedviljadega. Valmistamise tehnoloogia järgi võib teha supi tükeldatud toiduainetest või püreena. Levinumaid on tavaline kartulisupp nõgestega. Võetakse ca 250 g nõgeseid (2 min keevasse vette, siis sõelale), tükeldatult hautatakse õlis ja lisatakse eelnevalt peaaegu valmis köögiviljasupile, kus kartulit on ca 200g. Kui on käes hapuoblika aeg, siis sobib lisada ka seda u 120 g. Serveerimisel lisatakse paar keedetud munaviilu ja hapukoort.

Nõgest võib kasutada ka kotlettides, vormiroogades, omletis. Nõgesekotleti valmistamiseks võetakse 100 g nõgest (eelnevalt 2-3 min keeva vette), peenestatakse ja segatakse juurde nisujahu puder (200 g). Maitsestatakse ja lisatakse rasvainet. Kotletimassi hulka lisada ka muna.

Vormitakse, praetakse õlis ja serveeritakse kastme või hapukoorega. Omleti valmistamiseks töödeldakse nõgest nagu eelpool, hautatakse sibula, tilli ja peterselliga veidi õlis, valatakse peale vahustatud muna-piimasegu. Ca 500 g nõgese kohta võetakse 2 muna.

Juunikuseid nõgeselehti võiks kuivatada ja valmistada sellest pulbrit, mida oleks hõlbus lisada kõikidesse roogadesse (ka putrudesse) talvel. Noore nõgese lehti sobib lisada pannkoogi taignale, ka nõgesepirukasse. Nõgeselehti võib hapendada, marineerida, soolata, sügavkülmutada.

Hapendamiseks võetakse nõgeselehti üksikuna või koos hapuoblika ja naadiga. Esmalt pestakse ja lastakse veidi vees liguneda. Seejärel valatakse sõelal peale keev vesi ja lastakse veidi seista. Pannakse purki vaheldumisi soolaga (1 kg taimede kohta 40 g soola), vajutatakse mahla ilmumiseni ja lisatakse vähehaaval purki juurde, kuni mahl peale ilmub, kaetakse marliga, peale asetatakse raskus. Hoitakse hapnemiseni toatemperatuuril ja seejärel asetatakse külma. Nii saamegi talveks suurepärase lisandi, salati prae kõrvale.

Teeks korjame nõgeselehti siis, kui nad õitsevad. Kuivatada tuleks kiirelt, pimedas ja tuulises kohas, et lehed säilitaks rohelise värvuse. Ka kuivatatud lehti saab lisaks teele kasutada ka toidus (suppides, küpselistes, putrudes, vormiroogades).

Pildil: ülal vasakul nõgesenuudlid ja all paremal nõgeseravioli. **Allikas:** <http://cookbookhooed.blogspot.com/2012/04/kopriva-urtica-dioica-l.html> ja <http://lamiacucina.wordpress.com/2012/05/04/brennesselravioli-pansooti-alle-ortiche/>

TOIDUNURK E-AINED JA NENDE MÕJU TERVISELE (2. osa)

Rubriigi autor: Zeynep

EMULGAATORID, PAKSENDAJAD, STABILISAATORID.

Need ained on erinevate vedelike segunemiseks ja nende segude koospüsimiseks.

On kantserogeensed ja tekitavad luude hõrenemist. Näiteks E407 (karrageen) on soolestikuvaevuste ja koliidi põhjustaja. Karrageeni kasutatakse nii töötlemata kui töödeldud kujul, millest töödeldud on eriti ohtlik, omades vähkitekitavat toimeainet. Kasutatakse jäätistes.

PAAKUMISVASTASED AINED, HAPPELISUSE REGULAATORID.

E500-E599 on toidu happelisuse või aluselise muutmise reguleerimiseks ja kasutamiseks. Paljud ained sisaldavad alumiiniumi (mõjuvad halvasti närvisüsteemile, põhjustavad Alzheimeri ja Parkinsoni tõbe) ja ammooniumi.

LÖHNA- JA MAITSETUGEVDAJAD.

E600-E699 annavad toidule erilise meeldiva soolase maitse (vorstid, milles on vähe liha).

E621 (naatriumglutamaat - MSG) kasutatakse lihatoodetes, kastmetes, konservides, pakisuppides, puljongikuubikutes ja kartulikrõpsudes. Naatriumglutamaati on nii looduslikku (ohutu) kui ka kunstlikku, mis ärritab närvisüsteemi. Võib kutsuda liialdamisel esile punetuse, õhetava kuumatunde, iivelduse, seedehäired, südameklõppimise, higistamise, valu. Kindlasti peaksid naatriumglutamaati vältima astmaatikud ja peavalude all kannatavad inimesed. Tekitab glükoomi ja suurendab

vähkkasvajate teket kehas ning surub alla täiskõhutunde, mille tõttu süüakse rohkem.

MAGUSAINED E950-E967 JA MAGUSTAJAD.

Kunstlike magustajatega valmistatakse madala kalorsusega toite (*light*, suhkruvabad, *zero* – karastusjoogid, jäätised, mahlad, nätsud). E951 (aspartaam) sümptomiteks on iiveldus, kõhuvalu ja nägemishäired. Põhjustab juuste väljalangemist, impotentsust, ajukasvajaid, Alzheimeri tõbe.

Lisaainete mõjud tervisele on laialatuslikud, alustades lokaalsete mööduvate ärritustega ning lõpetades kantserogeensete, teratogeensete ning mutageensete toimetega. Eriti tähtis on hoiduda E-ainetest rasedatel, tervisehäädadega inimestel ja lastel!

NIPID TERVISLIKUKS TOITUMISEKS!

Oluline on mitmekülgne toitumine: mahl (mitte mahlajook), puu- ja köögiviljad (kuivatatud), täisteratooted, oad, pähklid, värsked või vähetöödeldud tooted.

Väikelaste toidud peavad olema lisaaineteta (E-aineteta), sest neile ohutu kogus on väiksem.

Maiustuste asemel tuleks lastele osta mahetooted, sest mahetoidus on rohkem vitamiine, antioksidante, mineraale. Mahetoidus ei ole säilitusaineid, kunstlikke värv- ja lõhnaaineid. Madala kaloraaziga dieetid aeglustavad ainevahetust.

Kaalulangetamisel tuleb süüa 5 korda päevas, 1 kord päevas süües ainevahetus aeglustub.

Oluline on toidu kvaliteet!

Suhkrule eelistage mett ja puuvilju, sest valges suhkrus ei ole vitamiine, mineraale ega vajalikke toitaineid.

Külmutatud puu- ja köögiviljad on kõige naturaalsemad ja tervislikumad toiduained pikaajaliseks säilitamiseks, nad kaotavad ainult natukene C-vitamiini, jättes alles mineraal- ja kiudained ning B1 ja B2 vitamiinid.

Juba 3 kg normi ületav kehakaal ohustab südamehaiguste, diabeedi, neeruprobleemide, osteoporoosi, vähi ja artriidiga.

Alkohol annab ainult „tühje“ kaloreid ja kui juua alkoholi, sööks nagu puhast rasva (alkohol on võrdne puhta rasvaga).

Kaalulangetamisel trenniga ainult kehakaalu jälgida on vale, sest lihasmass suureneb ning rasva kaal tegelikult alaneb, kuigi üldkaal näitab tõusu. Neile, kes soovivad kaalu alandada: jälgige riiete istuvust seljas (suureks või väikseks jäänud).

Oluline on päevane toidukogus, mitte kellaeg, millal süüa.

Kasuta toidu maitsestamisel puuvilju, mett.

Tarbi rasvu kalast, avokaadost, seemnetest, pähklitest, oliiviõlist. Vähenda kohvi, alkoholi, valge jahu ja suhkru tarbimist.

Kõige rohkem vitamiine on järgmistes toiduainetes (tabel on hea välja printida ja külmkapi uksest seda jälgida):

Allikad: „E-ained toidus ja nende tervisemõjud“ – referaat, autor: Karin Remmel, Rimi – Sinu tervise heaks

Vitamiin	A	B	C	E	H	K	Vitamiin	A	B	C	E	H	K
Ananass	☺	☺	☺				Melon	☺	☺				
Apelsin			☺				Murulauk	☺					
Aprikoos	☺						Must sõstar			☺			
Arbuus	☺		☺				Oliivid				☺		
Astelpaju-mari		☺					Papaia	☺		☺			
Avokaado		☺		☺			Paprika	☺		☺			
Banaan		☺					Peet		☺				
Brokkoli	☺	☺	☺			☺	Petersell	☺		☺			
Greip			☺				Porgand	☺			☺		
Hapuoblikas			☺				Punane sõstar			☺			
Hernes (värске)		☺				☺	Rooskapsas (brüsseli)		☺	☺			
Idud				☺		☺	Salat				☺		☺
Kaalikas			☺				Seened		☺			☺	
Kabatšokk	☺						Sibul			☺			
Kapsas	☺	☺	☺			☺	Sidrun			☺			
Kartul	☺	☺	☺				Spargelkapsas	☺	☺	☺	☺		☺
Karusmari			☺				Spinat	☺	☺				☺
Kibuvitsa-mari		☺	☺				Talikõrvits	☺					
Kiivi			☺				Till	☺					
Kõrvits	☺						Tomat	☺	☺	☺	☺	☺	
Laim			☺				Tšillipipar	☺					
Lillkapsas		☺			☺		Uba		☺				
Maasikas			☺				Vaarikas			☺			
Maguskartul	☺						Viigimari	☺					
Mais		☺					Viinamari		☺				
Mango	☺						Õun	☺		☺			

Elu eesmärk - Paradiis

Rubriigi autor: Amina Iirimaalt

KANNATLIKKUSEST (3. osa)

HEA JA HALB KANNATLIKKUS

Halb kannatlikkus tähendab kannatlikkust Allahist, Tema armastusest ja tahtest eemale hoidmises, sest see takistab meil oma täit potentsiaali kasutada ja teha seda, milleks meid loodi. See on halvimat sorti kannatlikkus, kuna pole hullemat temast, kes sihilikult oma Loojast eemale hoiab. Pole hooletumat sellest isikust, keda ei köida see, mida Allah on oma sõpradele (*awliya*) Teispoolse jaoks valmis pannud; seda, mida ükski silm pole näinud, kõrv kuulnud ega millest mitte keegi pole isegi unistanud.

Mees päris Shibli [šeiikh Ibn Baazi (rahimahu Allah) õpilane] missugune kannatlikkus on kõige raskem taluda ja ta lausus: „Kannatlikkus Allahi abi otsimises.“ Küsija ei nõustunud. Shibli ütles: „Kannatlikkus Allahi nimel.“ Mees vastas jällegi eitavalt. Shibli ütles: „Kannatlikkus Allahi meelega otsimises.“ Mees vastas: „Ei.“ Shibli küsis, et mis selleks siis on, ja mees kostis selle peale: „Kannatlikkus Allahist eemale hoidumises.“

Head kannatlikkust saab jagada aga kahte liiki – kannatlikkus Allahi pärast ja kannatlikkus Allahi abil.

„Ja ole oma Isanda otsusteks kannatlik, sest tõesti, Me peame sind silmas. Ja ülista oma Isandat kiituses, kui tõused.“ (52:48)

Kannatlikkus Allahi pärast ilma kannatlikkuseta Allahi abil on ebareaalne. Koraan selgitab, et Allahi abita pole võimalik kannatlikkust saavutada: **„Ja ole kannatlik ja su kannatlikkus on vaid läbi Jumala. Ja ära kurvasta nende pärast ja ära mu-**

retse selle pärast, mis nad plaanitsevad.“ (16:127). See tähendab, et lisaks Allahi abile on tarvis ka Allahi kaaslust. *„Ma olen ta kuulmine, millega ta kuuleb, tema nägemine millega ta näeb ja tema käsi, millega ta lööb.“* (*hadiith qudsi*)

Allahi abi on antud ühtviisi nii usklikele kui pahategijale, nagu ka õnnistused ja hoolitsused (*rizq*) langevad osaks mõlemale. See *hadiith qudsi* kirjeldab aga midagi enam ja selleks on Allahi kaaslus, milleni usklike jõuab, kui teostab peale kohustusliku ülistuse ka vabatahtlikku ülistust, kuni Allah teda armastab. Kui ta selleni jõuab, siis Allah on tema kuulmine, millega ta kuuleb ja tema nägemine, millega ta näeb. Ta ei liigu ega tee midagi, ilma et Allah oleks temaga. Kes selle tasemeni jõuab, võib siis olla kannatlik Allahi pärast ja ta talub tõsiseid okkaid Tema meele järgi olemissiks. Kes aga selleni ei küündi, sellel taoline kannatlikkus puudub ja tema kannatlikkuse tase on hoopis kooskõlas tema osaga Allahi kaaslusest.

See, kellel on ka Allahi kaaslus, jõuab taoliste kannatlikkuse astmeteni, mis on teistele suisa ilmvõimatud. Kannatlikkuse omanikud on samuti võitjad mõlemas elus – selles ja järgmises, kuna Allah on nendega. **„Oo teie, kes te usute, otsige abi kannatlikkusest ja palvest. Tõesti, Jumal on kannatlikega.“** (2:153)

ALLAHI OMADUSTE MATKIMINE

Kui inimene armastab Allahi oma dusi, siis see aitab tal Temani jõuda. Allah on Kannatlik ja Tema kannatlikkusega pole keegi teine võrdväärne. Ta avaldas prohvet Taavetile (*عليه السلام*): *„Ole Minu omadus-*

tega ja üks Minu omadustest on kannatlikkus.“

Allah armastab Oma omadusi ja tunnuseid ning armastab neid näha ka Oma sulastel. Ta on Ilus ja armastab ilu, samuti nagu Ta on Andestaja, seega Ta armastab andestust. Ta on Helde ja armastab heldekäelisust. Ta on Kõiketeadja ja armastab teadmistega inimesi. Ta on Tugev ja Võimas ning seeläbi tugev usklike on nõrgast usklikest Talle armastatum. Allah on Kannatlik ja Ta armastab neid, kes ka kannatlikkust omavad. Ta on Tänulik, niisiis Ta armastab tänulikke ning kuna Allah armastab neid inimesi, kellel on Tema iseloomujooned siis Ta on nendega ja see on üks erilist ning ainulaadset tüüpi kaaslus.

KANNATLIKKUS JA ALLAHILE KAEBAMINE EI OLE VASTUOLUS

Allahile nutmine ja kaebamine ei tähenda seda, et kellegil on kannatlikkust puudu. Koraanis on kirjas, et Jakob (*عليه السلام*) ütles, et tema omaduseks on „ilus kannatlikkus“ (*sabrun džamiil*) ent tema armastus kadunud poja Joosepi vastu ja tema igatsus tema järele, lasi tal ka Allahile oma suurt igatsust ja muret kurta.

Sabrun džamiil tähendab sellist kannatlikkust, mida teistele välja ei näidata, kui samas on lubatud oma muret Allahile kaevata ja see ei tee veel kaebajat kannatamatuks.

Allah andis ka Prohvet Muhammadile (*صلى الله عليه وسلم*) „ilusa kannatlikkuse“ ja ta (*صلى الله عليه وسلم*) oli kannatlik, samas palves lausudes: *„Oo Allah, ma kurdan Sulle mu nõrkust ja abitust.“*

SURMAST

Allikas: "The Jurisprudence of Funerals in Islam"

Tõlkinud: Aisha

MATUS

64) KADUNUKESE MATMINE

Kadunukese matmine ja ta keha katmine on moslemite kollektiivne kohustus. Paljud õpetlased nõustuvad, et parem oleks kadunukesi matta öösel. Ali (رضي الله عنه) mattis Fatima (رضي الله عنها) öösel. Tirmidhi on Ibn Abbasilt (رضي الله عنه) edastanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) läks öösel surnuaeda ja talle anti lamp. Ta tõstis surnukeha *qibla* suunas ja ütles: „Jumal olgu sulle armuline, sest sul oli kombeks Koraani retsiteerides tihti nutta.“ Peale seda ütles Prohvet (صلى الله عليه وسلم) neli *takbiiri*.

65) MATMINE PÄIKESETÖUSUL, KESKPÄEVAL VÕI PÄIKESELOOJANGUL

Õpetlased on üksmeelel, et kui on karta, et surnukeha laguneb, võib selle kõigil neil kolmel ajal maha matta ja selles ei ole midagi halba. Kui aga lagunemisohtu veel pole, võib suurte õpetlaste kohaselt surnukeha neil aegadel matta vaid juhul, kui seda ei tehta planeeritult ja meelega. Ahmad on edastanud, et Uqba (رضي الله عنه) ütles: „Jumala Sõnumitooja keelas meil surnupalvust pidada või oma surnuid matta kolmel ajal: päikesetöusust kuni ajani, mil päike on juba kõrgel; keskpäeval, seni kuni päike on peade kohal ja pole veel veidi kaldunud ja kui päike hakkab loojuma kuni täieliku loojanguni.“

66) SÜGAVAD HAUD

Surnukehade matmise mõte on vältida reostust ja et metsloomad ja linnud neid ära ei sööks. Kui need tingimused on täidetud, on järelikult kohustus täidetud.

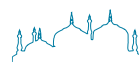
Soovitavalt peaks haud olema keskmise mehe pikkusele võrdse sügavusega. Nasai ja Tirmidhi on edastanud, et Hisham ibn Amer (رضي الله عنه) ütles: „Me kaebasime Uhu-di päeval Jumala Sõnumitoojale: „Oo Jumala Sõnumitooja, igapäev eraldi haua kaevamine on raske ülesanne.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Kaeva-

ke, kaevake sügavamale, kaevake hästi ja matke kaks või kolm surnukeha ühte hauda.“ Kaaslased küsisid talt: „Kelle peaks enne matma?“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Pange (kõigepealt) need, kes on kõige rohkem Koraani õppinud.“ Minu isa oli kolmest hauda pandutest kolmas.“

67) SURNUKEHA HAUDA ASETAMINE

Kui võimalik ja lihtne, siis on sunnaks asetada surnukeha hauda jalad ees. Abdullah ibn Zaid (رضي الله عنه) on jutustanud, et ta asetask surnukeha hauda jalad ees ja ütles: „See on sunna. Kui aga see ei ole lihtne, siis võib ka muul viisil.“ (Abu Dawud, Ibn Abi Shayba, Bayhaqi)

68) SURNUKEHA NÄOGA QIBLA SUUNAS, SURNU EEST PALUMINE JA SURILINA LÖDVEMAKS LASKMINE

Õpetlased on öelnud, et parim on surnukeha hauda asetada paremale küljele, näoga *qibla* suunas. See, kelle ülesanne on surnukeha hauda asetada, peaks ütleva: „Jumala nimel ja Jumala Sõnumitooja tava ja traditsiooni kohaselt, Jumala õnnistus ja rahu olgu temaga.“ (Ahmad, Abu Dawud, Tirmidhi, Ibn Majah, An-Nasai)

69) RÕIVAD HAUAS

Surnule ei tohiks hauda kaasa panna ei riideid, patju ega muud sarnast. Õpetlased eelistavad surnukeha näolt surilina eemaldamist nii, et üks põsk jääb otse vastu maad. Omar (رضي الله عنه) ütles: „Kui te mind hauda panete, siis pange mu põsk mulla (pinnase) sisse.“

70) KOLM PEOTÄIT MULDA HAUALE

Matustest osavõtjatel on soovitatav visata hauale surnukeha pea poole kolm peotäit mulda. Ibn Majah on edastanud, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) pidas kord matusepalvust, läks kadunukese haua juurde ja viskas kolm peotäit pinnast surnukeha pea lähedale. Kolm imaami ütlevad, et esimese peatäie juures peaks ütleva: „Sellest (st maast) me sind lõime“ teise juures: „ja sellesse me laseme sul naasta.“ Kolmanda juures ütles Prohvet (صلى الله عليه وسلم): „Ma tegin samamoodi, kui ma oma tütre Umm Kulthumi hauda süngitasin.“

Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest

Tõlkinud: Amatullah

Allikas: <http://www.haqislam.org/the-boy-who-tried-to-escape-death-ch11/>

ÜHETEISTKÜMNES OSA

Kui Ahmad kõndis maagiliste väravate suunas, avanesid väravad vaikselt, levitades uskumatut lõhna. Õrn tuuleõhk paitas Ahmadi keha ja lehvitas ta juukseid.

Ta sisenes suurde maagilisse kuplisse ja seal oli teda ootamas uskumatu aed, sõna otseses mõttes tuhandete suurte värviliste lillede ja põõsastega, mida inimene ealeski pole näinud.

Voolav rohekassinine vesi vulises suure kiirusega mööda.

Kui vesi vastu jõekaldaid lõi, muutusid pritsmed äkki sadadeks värvilisteks puuviljamullideks, mis ringi ujudes aina ootasid, et keegi neid sööks. Jõekaldad koosnesid rubiinidest ja maagilistest tundmatutest kalliskividest. Ahmad jooksis naerdes ja vaimustatud meeleolus jõe poole. Kähku asetas ta oma käe maagilisse vette, mis tundus nii rahustav ja jahe. Ta jõi lonksu seda imevett, mille maitse oli väljaspool igasugust kujutlusvõimet. Ehk maagilise troopilise puuvilja maitseline? Ahmad leidis ulpiva puuvilja meenutava mulli ja võttis selle kätte. Ta hamustas seda nii, et ta hambad lihtsalt vajusid sellesse. Selle maitse oli uskumatu, midagi kirjeldamatult head! Nii veetiski ta aega puuvilja nautides, kui äkki kuulis eemalt naeru.

Ta pöödrus meeltesegaduses ümber ja nägi väikest gruppi moslemeid, kes istusid koos ja pidasid pidu. Ahmad naeratas ja jooksis nende juurde.

„Assalamu alikum, kallis vend! Tule, liitu meiega!“ hüüdis üks vendadest talle naeratades.

„Walikum assalam!“ vastas Ahmad innukalt.

Talle ulatati kuldsel taldrikul riisi, lambaliha ja salatit. Toit nägi täiuslik välja!

„MašaAllah, et nii siis ongi! Ei kurbust, ei muret ... Ma ei suuda üle saada vaimustusest, et siin pole ei igavust, kurbust, valu ega muret!“ ütles Ahmad.

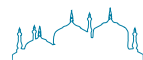
Vennad tema ümber naersid.

„Oota, kuni me siseneme Paradiisi ja näeme oma Isanda nägu,“ ütlesid nad.

„Allahu akbar!“ hüüdsid kõik moslemid.

Äkki ilmus nende kohale mitmevärviline pilv ja hakkas sadama kalliskive kui lumehelbeid, otse nende peale. Iga pärl oli söödav, maitsevalt magus kingitus Jumalalt.

Korraga ilmus ingel ja ütles: „Armsad Jumala sulased, see on väike kingitus Jumalalt selle eest, et olete kiitnud Tema Nime.“

„Allahu akbar, Allahu akbar, Allahu akbar!“ jätkasid moslemid õnnes ülistamist, pisarad silmist voolamas. Ainult mõtegi Jumala armastusest on väljaspool sõnu ja igasugust kirjeldust. Jumala armastust ei ole võimalik ühegi kingiga võrrelda!

Aeg möödus ega mõjutanud moslemeid maagilises kuplis. Ahmad heitis voodisse, mis oli valmistatud vaid vagadele mõeldud materjalist. Ta vaatas üles ja nägi, kuidas väike pärl hõljus nagu leht, samal ajal imepäraselt lõhna eritades, iga kord, kui midagi puudutas.

Ahmad vaatas vasemale ja nägi midagi, mida iialgi poleks uskunud juhtuvat – seal seisis tema ema, isa, kaks venda ja õde! Kogu ta pere oli seal!

„Ema! Isa! Mu vennad ja õde!“ Ta kiirustas nende poole ning kallistas neid kõvasti.

„Mu poeg, mu poeg!“ nuttis ta ema äärmisest õnnest.

„Kuidas? Jumala nimel, kuidas on see ometi võimalik?“ hüüdis Ahmad tohutus elevuses.

„Kallis poeg, kümme aastat peale su surma läksime me hadžile. See oli meeliülendavaim kogemus. Sellele tundele ei ole võrdset! ... Ööpalve ajal tegime emaga Jumalale duaad, et Ta annaks meile koha Paradiisis sinu juures. Tagasi koju sõites retsiteerisime kõik autos Koraani, kuid äkitselt jäime veoauto alla ja surime koos Jumala tahtel.“

„SubhaanAllah! Te ütlete 10 aastat! Tundub, nagu oleksin siin olnud vaid paar päeva. Ma tänan Jumalat südamest, et Ta mind mu perega on kokku viinud.“

Äkki ilmus pere juurde ingel. Ta lausus: „Ei mingit kurbust enam, ei mingit üksindust. Te olite ühendatud maa peal ja eraldatud surses. Teid on nüüd ühendatud teistkordselt ja igaveseks. Te jääte igavesti perekonnaks. Te sisenete koos Paradiisi. Jumal armastab teid igavesti.“

„Lää iläähä illa llaah! Takbiir! Allahu akbar!“ hüüdsid kõik kui ühest suust.

„Ema, isa, mu kallid vennad ja väike õde, tulge, ma näitan teile ümbrust. Siin on nii palju huvitavat ja ma olen näinud vaid murdosa sellest, mis selles maagilises kuplis kõik on. Kujutage ette, mis võib veel olla Paradiisis!“ hüüdis Ahmad kirjeldamatu elevusega.

Ja nii nad siis läksid: Ahmad, tema ema, isa, vennad ja väike õde, et nautida suurepäraselt pidu koos teiste õnnitatud vendade ja õdedega selles imelises maagilises kohas. Nad olid ühendatud igaveseks, õnnelikud igaveseks.

Lõpp!

Lugeja küsib lugeja vastab!

Kas sinu meelest on islamis lihtsam olla mees või naine? Põhjenda!

Ma ei ütleks, et meestel on lihtsam kui naistel. Kui, siis äkki natuke, aga mina isiklikult olen rahul omas elemendis olemisega.

K.

Ma ju ei tea, mis tunne on olla naine. Ei füüsiliselt, ei sotsiaalses plaanis. Kindlasti mitte religiooni kontekstis. Eesti oludes ma veel suudaksin midagi välja mõelda. Kuna ma pole aga üheski islami riigis elanud, siis tegelikult pole mul õrna aimugi. Ka mitte meeste rollist. Tean vaid üldiseid põhimõtteid, mida olen Koraanist lugenud. Kuidas aga tegelikult on ... Ma ei kujuta ennast ette ka mehena mõnes islami riigis. Kui korraga oleksin olukorras, kus mul on seal sündinud moslemist naine, siis mida see naine võiks minult tahta? Tollest olen aru saanud, et tööle ta ilmselt ei lähe, minu teenistus peaks ikka piisav olema. Kas ma peaksin lapsi kuidagi teisiti õpetama? Kas poiste-tüdrukute kasvatuses on isal erinev roll? Jne, jne, jne. Aga kui mul mehena pole tööd? Mis siis? Ma võin ju arvata, et kuna naine ei pea tööl käima, siis justkui oleks tal kergem elu. Ma olen suhteliselt kindel, et see nii siiski ei ole, sest neid koduseid toimetusi on kogu aeg ja kuhjaga.

V.

Minu meelest on lihtsam olla naine, sest mees peab tööl käima ja naist üleval pidama ja ka muidugi hästi kohtlema ... ja naine peab ka meest hästi kohtlema. Hmm, rohkem ma ei oskagi põhjendada.

R.

Raske on võrrelda kumma soo esindajal on lihtsam. Mees ja naine on erinevad ning ka meie kohustused ja vastutusala on erinevad. Usun, et mõlemal sool on ühtviisi raske või kerge. Peab üksteise kohustustesse

lugupidavalt suhtuma ja olema tänulik, ükskõik kui lihtsad meile teise sugupoole kohustused ka ei näi.

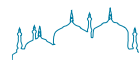
E.

Minu arust ei saa väita, et islamis oleks kergem olla mees või naine, sest mõlemal puhul on olemas nii positiivsed kui ka negatiivsed küljed. Näiteks mees peab ülal pidama kogu pere, samas kui naine võib oma raha endale jätta. Mees peab tegema naisele pulmatingi. Mees peab osalema reedestel palvustel, samas kui naisel seda kohustust pole. Isa austatakse kolm korda vähem kui ema (hadiithi põhjal, kus mees küsis prohvet Muhammedilt (صلى الله عليه وسلم), kes väärrib kõige rohkem tolle mehe austust ja prohvet ütles korda kolm korda „sinu ema» ja üks kord „sinu isa.») jne. Samas on ka naiseks olemisel küljed, mida mehed küll kogeda ei taha. Näiteks naine peab end mehest rohkem katma. Naine kogeb sünnitusvalusid. Naine saab väiksema päranduse kui mees. Mõlemad soopooled on õiguste-kohustuste-läbielamiste poolest tasakaalus.

A.

Naisel on terve rida kohustusi, millest osad justkui oma raskusastmelt trumpaks meest üle ja seetõttu arvataksegi, et on lihtsam olla mees, aga ma vaidlen sellele vastu. Olen naine ja selle üle väga õnnelik ning islamis on lihtsam olla naine. Naisel on kergem pääseda Paradiisi. Kui naine hasanasid teenib, ta ei jaga neid oma mehega, vaid need jäävad talle. Kui naine kasvatab ja õpetab oma lapsi õiglasteks moslemiteks, puhastab oma kodu, teeb pere jaoks süüa, siis see on kõik kui heategevus, millest ta teenib endale võrratuid autasusid. Ja need on lihtsalt mõned igapäevased asjad, aga igapäevaste hasanatega. Suurepärane!!! Absoluutselt on islamis lihtsam olla naine, alhamdulillah.

A.

Ei ole nii, et islamis on meheks või naiseks olemine kergem või raskem. Iga inimene täidab oma kohustusi: naine sünnitab, mees käib tööl, et pere ülal pidada ja peab sõjalise konflikti korral oma peret, kodu ja riiki kaitsma.

A.

Mina arvan, et mõlemaks olla on lihtne. Sellel pole tähtsust, kas oled mees või naine, nad ei ole islamis omavahel mitte konkureerivad, vaid üksteist täiendavad. Meestel on oma õigused ja kohustused ja naistel on oma õigused ka kohustused. Jumala loominguna on naisel ja mehel sama staatus. Jumal ei pea meest kuidagi auväärsemaks, tähtsamaks või olulisemaks kui naist või vastupidi. Nad on Jumala silmis võrdsed ja nende üle mõistetakse ühtviisi kohut ja iga naine, nagu ka iga mees, vastutab ise oma tegude eest.

A.

Mulle meeldib olla nii, nagu Jumal on mind loonud. Ma ei taha seda muuta. Kui sa järgid Koraani, siis mees peab täitma oma kohustusi ja naine peab täitma oma kohustusi. Ma usun, et Koraani õiglus on võrdne mõlemale poolele, nii mehele kui ka naisele. Koraani seadused on muslimitele, seega nii meestele kui ka naistele. Koraan võib küll anda ühele osapoolle rohkem õigusi, aga see tähendab ka, et tal on rohkem kohustusi. Näiteks mees peab pere eest hoolitsema ja kui ta ei hoolitse pere eest ja ei täida oma kohustusi, siis Jumal karistab teda elu lõpus.

S.

Naistel on probleemid, millega mehed hakkama ei saa ja meestel on teised probleemid, millega naised hakkama ei saa. Ma arvan, et nad on võrdsed.

A.

Ma arvan, et naine on islamis kindlasti palju lihtsam olla, sest naisel on sama palju õigusi kui mehel (kuigi nende õigused on kohati erinevad), aga samas kohustusi on tal hulga vähem kui mehel. Targa, tubli, armastava, kohusetundliku ja kavala naise elu on kindlasti palju lihtsam kui samasuguse mehe oma islamis. Näiteks naine võib tööl käia, samas kui mees peab tööl käima; kui mees küsib naise käest millegi suhtes nõu ja naine ütleb oma arvamuse, siis on naine õnnelik, kui asi hästi läheb ja kui asi pöörab kehvaks, siis ei saa mees naist süüdistada, sest vastutus on ikkagi mehel ja mitte naisel.

Paljud arvavad, et mees on islamis lihtsam olla, sest meestel on nii palju õigusi ja naised „ei tohi mitte midagi teha“, kuid see ei ole tõsi. Mees ja naine on küll erinevad, aga võrdsed. Nad ei ole küll võrdõiguslikud (st neil ei ole samad õigused ja kohustused), aga kõike kokku arvestades on nad ikkagi võrdsed.

A.

Ma arvan, et Islamis on kergem olla mees. Aga naised arvavad, et kergem on olla naine. Jumala silmis on aga mõlemad võrdsed.

K.

Naisena vastaksid paljud – muidugi mehel! Tal on õigus keelata naisel kodust väljuda, ent ise võib sõnagi lausumata nagist oma jaki võtta ning välja marssida. Ta ei pea end kuumadel suvepäevadel katma, ta võib teha avalikkuses sporti, ilma et keegi selle peale halvasti vaataks. Mehel on võimalus avalikult rattaga sõita, ujuda, joosta, ilma, et fatwad seda keelaksid. Mees võib ilma mahramita palverännakule minna, sel ajal kui naine peab ootama, kas abikaasal on piisavalt raha, et ka teda kaasa võtta. Ja kui polegi, peab naine (olgem ausad) kibestuse ja rõõmuga vaheldumisi televiisorist vesise suuga palverändureid vaatama. Oeh! Lihtne on see mehe elu, eks? Paljud mehed ohkavad, et naisel on nii kerge – raha teenima ei pea, poes käima samuti mitte. Kui naine ei taha, siis ta ei too lapsi koolist, vaid kamandab mehe. Naisel on iga uue lapse ilmale toomisega Allahi poolt patud andestatud ja ta alustab puhtalt lehelt. Mehed peavad minema palverännakule, et ehk Allah andestab, inšaAllah. Naine võib olla pururikas, ent pole kohustatud mehele sellest kopikatki andma. Mees aga peab ülal pidama nii oma pere, kui ka isata jäänud vallalist öde. Ja kui on tööpuudus, peab mees tegema kõik selleks, et kodus oleks lastel kõhud täis ja katus peakohal. Kasvõi minema selleks alandavamale töökohale. Naine võib aga kodus

istuda ning toidumoon nõuda. Nii tore on olla naine! Tegelikuses on nii mehel kui ka naisel islamis oma kohustused ja õigused, mis on õiglasel ja Allahi poolt antud. Kui neid Allahi seadusi ka täidetakse, ei ole mehel eelist naise ees ega naisel mehe ees. Naine sünnitab valudega lapsi ja enne seda kannab neid 9 kuud oma ihus. Kasvatus on samuti naise vastutus. Koraani õpetamine aga meeste kohustus, et lastest tuleksid korralikud ning korrektse moslemid. Allah hoiatab isegi meest naise tujukuse kannatama ja otsima tema iseloomust parimat.

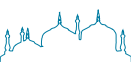
Pilgatakse mehi, kes abistavad oma kalleid kaasasid kodustest töödes. Nagu oleks meie Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eeskujuga järgimine hoopis tossikese mängimine. Ja naised, kes ei soovi kodust lahkuda, end viisakalt katavad ja ainult kodu ning laste eest hoolitsevad, satuvad nii mõnegi õela usuõe pilke alla. See-

ga kõike on võimalik kas taevani kiita või maha laita. Seda arutelu võiks lõputult jätkata. Allah on siiski andnud nii mehele kui ka naisele võrdselt õigused ja kohustused, mida tuleb täita. See on islamis harmoonilise abielu ning terve pere tagatis. Alhamdulillah, et Allah on mind just loonud selleks, kes ma olen.

K.

Islam on soorollide mõttes väga balansseeritud religioon. Seetõttu on meeste ja naiste rollid absoluutselt tasakaalustatud. Mõnedes asjades küll naistele raskem, aga paljudes aspektides on meestel islamis rohkem vastutust ja kohustusi.

K.

Tuneesia kook

Kokk: Karima

Allikas: <http://karimasfood.blogspot.com>

LÄÄTSESUPP SPINATIGA

Koostisained:

- 1 suur sibul
- 4 keskmist kartulit
- 1,5 tassi pruune või rohelisi läätsi
- kimp spinatit (meil müüakse neid kimpudes, Eestis olid nad vist karbis)
- soola
- pipart
- 1,5-2 liitrit vett
- 8 küüslaugu küünt
- peterselli, üks hea suur peotäis
- võid ja oliiviõli

Valmistamine:

Kuumuta natuke õli ja võid potis, lisa sibulakuubikud ja kuumuta sibul klaasjaks, kuid ära pruunista. Lisa kartulikuubikud, kuumuta neidki paar minutit segades. Lisa juurde pestud läätsed, kuumuta ka neid minutit kaks. Lisa vesi ja lase keema tõusta. Lase keeda nii 7 minutit ning keera tuli madalamaks, kata pott kaanega. Samal ajal haki peeneks petersell. Sulata teises potis või pannis või ja natuke õli, lisa petersell ja purustatud

küüslauk. Kuumuta neid pidevalt segades 3 minutit, keera tuli alt kinni, kui läätsed on pool-pehmed. Lisa hakitud spinat, pane potile kaas uuesti peale ja hauta edasi. Viimaks, kui läätsed on pehmed lisa sool, pipar ning maitsestatud kuumutatud petersell. Serveerides vala supile natuke oliiviõli ja sidrunimahla.

Türgi köök

Kokk: Zeynep

Allikas: „Türgi köök“, Gönül Paksoy

İçli Köfte ehk TÄIDETUD LIHAPALLID

Koostisained:

- 4 klaasi ehk 8 dl peenestatud bulgurit
- ¾ klaasi ehk 1,5 dl jahu
- 2 klaasi ehk 4 dl vett
- 1 tl purustatud köömneid
- 1,5 sl salsat
- 1 klaas ehk 2 dl mannat
- 1 muna
- soola

Täidis:

- 1 kg keskmise rasvasegusega lambahakkliha
- 1,5 kg sibulaid
- 250 g margariini
- 2 tl musta pipart
- 100 g Kreeka pähkleid
- soola

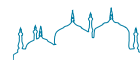
Valmistamine:

Täidise tegemiseks prae hakkliha pidevalt segades madalal kuumusel. Koori sibulad ja haki väga peeneks. Kui kogu hakklihast vedelik on aurustunud, lisa pool rasvainest, sibul ja sool. Jätka praadimist, aeg-ajalt segades, kuni sibul on muutunud marmelaaditaoliseks – see võib võtta umbes tund aega. Siis lisa pipar, ülejäänud või ja peenikeseks hakitud petersell ning sega. Haki kreeka pähklid noaga umbes poole kikerherne suurusteks tükkideks. Tõsta hakkliha tulelt, lisa pähklipuru ja jäta jahtuma. Et segu saaks kasutada, peab rasvaine olema hangunud, seepärast on hea teha täidis valmis eelmisel päeval ja jätta külmkappi. Köfte taignaks sega kokku peen bulgur, manna, köömen,

salsa, sool ja 2 klaasi ehk 4 dl vett ning sõtku, kuni tekib tsemenditaolise paksusega tainas. Lisa siis jahu ja muna ning sõtku veel umbes 10 minutit. Köfte tainas peab olema üsna soolane. Jaga tainas umbes munasuurusteks tükkideks. Võta vasakusse peopessa tükk tainast ja uurista sinna parema käe nimetissõrmega lohk kuid jälgi, et tainas peopesas ei laguneks. Tainas peab jääma umbes 2 mm paksuseks. Auku aseta lusikatäis täidist ja seejärel kata avaus hoolikalt kinni, vormides köfte kupli- või munakujuliseks. Kui köfted on voolitud, pane need umbes 5 kaupa tugeval kuumusel keevasse soolasesse vette. Valmis köfte kerkib pinnale. Tõsta köfte'd vahukulbiga hetkeks sõelale ja siis kohe taldrikusse. Lase sel üsna aeganõudval toidul hea maitsta.

Afiyet olsun!

Maroko kook

Kokk: Sarah Irimaalt

Allikas: <http://killukemarokot.wordpress.com>

SIDRUNIKOOK MAROKO MOODI

Koostisained:

- 4 muna
- 1 ½ klaasi suhkrut
- ½ klaasi taimeõli
- 2 klaasi jahu
- 4 tl küpsetuspulbrit
- ½ tl soola
- ½ klaasi piima
- 2 spl värskelt pressitud sidruni mahla
- 1-2 sidruni riivitud koor
- 1 tl vanillisuhkrut

Valmistamine:

Soojenda ahi 180 °C juures.

Mikserda munad ja suhkur tihedaks vahuks. Lisa tasapisi õli. Sõelu juurde soola ja küpsetuspulbriga segatud jahu ning seejärel lisa piim. Sega taigen ühtlaseks ja lisa sidrunimahla, riivitud sidrunikooriga ja vanillisuhkrut.

Määri ümmargune koogivorm võiga. Vala taigen vormi ja küpseta 180°C juures 40 minutit. hea jäätisega!

KORAANI PÄHE ÕPPIMISE EELISED

Tõlkinud: Khadija

Koraani peab retsiteerima nii, nagu see on ette nähtud: „**Need, kellele andsime Raamatu, retsiteerivad seda õige retsitatsiooniga – nemad usuvad sellesse. Ja kes sellesse ei usu, nemad on kaotajad.**“ (2:121)

Ja ainult need, kes retsiteerivad nii nagu peab, saavad sellest ka palju kasu: „**Jumal on saatnud alla parima jutustuse: kordusega tervikliku Raamatu. Sellest väriseb nende nahk, kes kardavad oma Isandat, siis nende nahad ja südamed rahunevad Jumala meenutuses. See on Jumala juhatus, millega Ta juhib, keda soovib. Ja kelle Jumal jätab eksima, sellele pole juhendajat.**“ (39:23)

Need, kes otsivad edu nii maises elus kui teispoolsuses, leiavad selle hääle Koraanis, mis pole muud kui ausus, halastus ja ravi: „**Oo inimesed, teile on tulnud teie Isandalt juhised ja ravi sellele, mis on teil rinnas ja juhatus ja halastus usklikele.**“ (10:57)

Koraani pähe õppimise eeliseid on mitmeid ja Allah ei väsi neid terve ilmutuse jooksul kordamast; niisamuti ka Prohvet (صلى الله عليه وسلم), kes näitas oma kogukonnale, et Koraanile truus jäämises, selle õppimises ja praktiseerimises peitub edu nii siinses elus kui ka sealpoolses.

Aisha (رضي الله عنها) edastas, et Allahi Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*See, kes suudab suurepäraselt Koraani lugeda ja selle pähe õpib, on koos üllate saadikutest inglitega, kes endid ainult oma Isandale allutavad. See, kes loeb Koraani raskustega ja kõhkleb oma teadmistes, saab siiski kahekordse tasu.*“ (Al-Bukhari 4937)

Ibn Hajar ütles selle *hadiithi* mõtet selgitades: „Ibn At-Tin ütles: „Väljend - „on koos üllate saadikutest inglitega“ - tähendab, et ta saab sama tasu (...)“ Al-Khattabi ütles: „See, kes teab tervet Koraani peast, on koos üllate saadikutest inglitega ja see, kellele on see raske, saab kahekordselt tasustatud.“¹ Teises *hadiithiversioonis*: „*See, kes suudab suurepäraselt Koraani lugeda ja selle pähe õpib, on koos üllate saadikutest inglitega, kes endid ainult oma Isandale allutavad. See, kes loeb Koraani raskustega ja kõhkleb oma teadmistes saab siiski kahekordse tasu.*“ (Muslim 798)

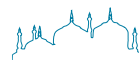
Ibn Hajar ütles: „Mõte (selles *hadiithis*) seisneb perfektses pähe õppimises ja nii retsiteerimises, et ei teki ühtki kahtlust, kuna Allah on päheõppimist (sellele isikule) samamoodi kergendanud nagu inglitele. Need inimesed sarnanevad inglitele nii Koraani pähe õppimises kui ka oma tasemes (st läheduses Allahile).“ (Fath Al-Bari 13/518-519)

Abu Musa Al-Ashari (رضي الله عنه) edastas, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*Koraani retsiteeriv usklik on kui apelsin: ta lõhn on sulnis nagu ka ta maitse. Koraani mitte retsiteeriv moslem on kui dattel: tal pole lõhna, aga ta on magus. Kahepalgeline, kes retsiteerib Koraani, on kui aromaadne taim: tal on meeldiv lõhn, ent mõru maitse. Kahepalgeline, kes Koraani ei retsiteeri, on kui al-handal (kõrbekõrvits): tal pole lõhna ja maitset on ta mõru.*“ (Bukhari, Muslim)

Ibn Umar (رضي الله عنهما) edastas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*Kade võib olla vaid kahe inimese peale:*

1

Fath Al-Bari 8/õ94

(1) selle peale, keda Allah on õnnistanud Koraani õppimise-
ga ja kes veedab tunde, nii öösel kui ka päeval seda lugedes
ning mediteerides ja (2) selle peale, kellele Allah on andnud
rikkust, mida ta heategude jaoks nii päeval kui ka öösel ku-
lutab.“ (Bukhari, Muslim)

Abu Umamah (رضي الله عنه) edastas: „Ma kuulsin Jumala
Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) ütlemas: „Lugege Koraani,
kuna Ülestõusmispäeval on ta teile eestkostjaks. Lugege
kahte valgusküllast suurat Al-Baqara ja Aal Imraan, kuna
nad tulevad Ülestõusmispäeval kui kaks pilve või kui suur
linnuparv selle eestkostjaks, kes neid lugese ning nende põhi-
mõtteid praktiseeris.“ (Muslim)

Abd Allah Ibn Amr Ibn Al-As (رضي الله عنه) edastas, et
Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Virgale Koraani lugeja-
le öeldakse (Ülestõusmispäeval): „Loe ja astu üles (Paradiisi
astmeist)! Retsiteeri selgelt nagu sa seda tegid maises ilmas.
Sinu koha Paradiisis määrab viimane värss, mida sa loed (st
kui kaugemale sa jõuad).“ (Abu Dawud, At- Timirdhi)

Al-Khattabi ütles: „On edastatud (Jumalakartlikelt eel-
käijatelt), et Koraani värsside arv on võrdne Paradiisi tase-
mete arvuga. Samuti ütlemele sellele, kes Koraani retsitee-
rib: „Tõuse üles sinnamaani, kui palju sa Koraani retsitee-
risid.“ See, kes retsiteeris Koraani tervenisti, saab Paradiisi
kõrgeimale tasemele ja see, kes lugese vaid osa, jääb sinna
tasemele, mis talle on lubatud. Tasu on seega teadmis-
tes.“ (Ma alim As-Sunnan 1/289)

Abu At-Tib Al-Adhim Abadi ütles: „Sellest *hadiith*ist või-
me järeldada, et ainult see, kes teab tervet Koraani per-
fektsest peast, saab suurima tasu osaliseks.“ (Awn Al-Ma-
bud 4/237)

Üks teine *hadiith*i versioon rõhutab seda, et mitte liht-
salt Koraani lugemine, vaid selle peast teadmine, on va-
jalik. Abu Said Al-Khudhri (رضي الله عنه) edastuse kohaselt
ütles Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم): „Me ütlemele
Ülestõusmispäeval virgale Koraani õppijale: „Retsiteeri ja
astu kõrgemale (Pradiisi tasemele).“ Ta tõusebki värss värssi
haaval kõrgemale, kuni viimse värssini, mida ta teab.“ (Abu
Dawud 1317)

Al-Albani ütles: „Väljend „virk Koraani õppiija“ kirjeldab
seda isikut, kes on Koraani pähe õppinud ja seda Prohve-
ti (صلى الله عليه وسلم) sõnade kohaselt: „Parim teadja teie

hulgast juhatagu palvet» - tähendab see, kellel on Ko-
raanist kõige rohkem peas. Paradiisi erinevad tasemed
sõltuvad sellest, kui palju oled maises elus Koraani pähe
suutnud õppida ja mitte sellest, kui palju suudavad ini-
mesed Ülestõusmispäeval ette lugeda, nagu seda mõ-
ningad arvavad. See näitab selgelt Koraani päheõppimi-
se tasu suurust; tingimusel, et päheõppimine on vaid Al-
lahi meelega ja mitte maise elu nimel, et sellega raha
teenida. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „Suurimad
silmakirjateenrid on need retsiteerijad, kel puuduvad siirad
kavatsused.“ (Nudhm Al-Fara'id 1/115)

Ibn Kathir edastas, et Koraani õppimine ja õpetamine
on armulikkuse ja perfektsuse märk.

Koraani õppides parandab usklik oma hinge, õpetades
aga osaleb ta teise hinge kasvatamisel perfektsema tase-
me poole.

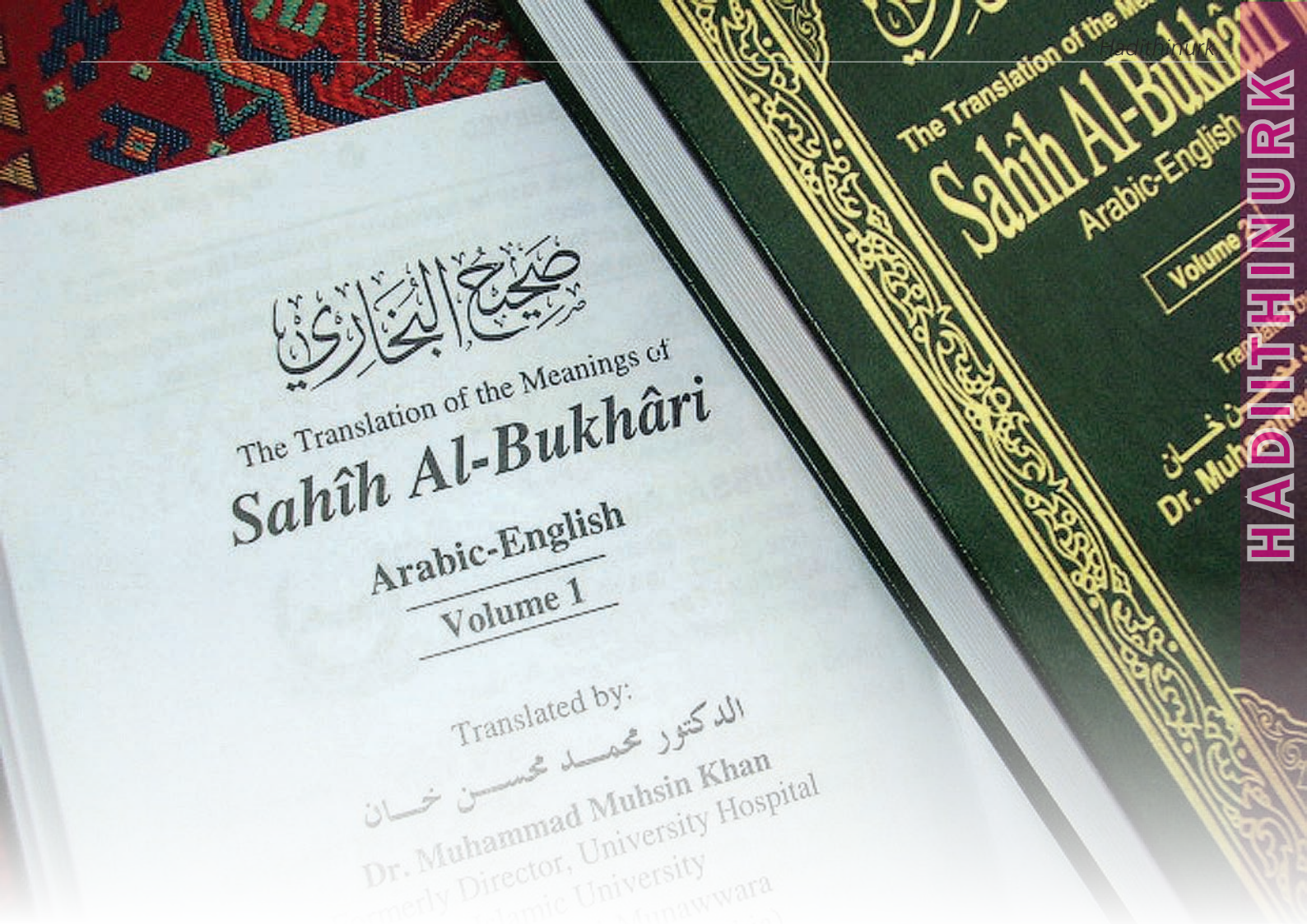
Al-Albani ütles ja kommenteeris selle *hadiith*i kohta
nii: „See *hadiith* käsib meil Koraani õppida, informeerib
meid, et parimad õpetajad on need, kes õpetavad Koraani
ja et parim asi õppida on Koraan. Kui vaid islamiteadus-
te õpilased seda *hadiith*i ja selles peituvat suurt õnnistust
tunneksid! Me leiame oma ajastu halbade asjade hulgas
moraalitsejaid ja islamiteaduste õpingutes alles alga-
jaid moraaltsejate esiridades. Nad on esimesed *fatwa*-
de koostamisel ja inimeste küsimustele vastamisel, ent ei
oska ise mitte suurat Al-Faatihagi korrektselt ette kanda,
(...) nad teevad suuri vigu... Neile on esmajoones kohus-
tuseks õppida Koraan korrektselt pähe, enne kui nad sel-
le värssidega argumenteerima hakkavad.

Jabir (رضي الله عنه) edastas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم)
ütles: „Koraan on eestkostja, tõetruu, see, kes jälgib, Ko-
raan viib Paradiisi ja kes Koraanile selja keerab, selle viib
ta Pörgusse.“ (As-Shahihah 1173)

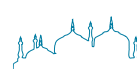
Abd Allah Ibn Masud (رضي الله عنه) on öelnud: „See, kes
armastab Koraani, seda armastavad Allah ja Ta Sõnumi-
tooja (صلى الله عليه وسلم). See, kes tahab teada, kas Allah
ja Ta Sõnumitooja teda armastavad, vaadaku iseend: kui
ta armastab Koraani, Allah ja Ta Sõnumitooja armastavad
teda siis samuti.“ (Al-Kabir 8657)

Allikas: Dr Nabil Aliouane, „Comment mémoriser le
Coran? Méthodes, Conseils, Programmes“ („Kuidas Ko-
raani pähe õppida: meetodid, nõuanded, programm“)

Kord tuli üks naine Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde millegi kohta küsima ja kui see oli tehtud, küsis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) temalt: „Kas sul on abikaasa?“ Naine vastas: „Jah“. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) küsis: „Milline sa temaga oled?“ Naine vastas: „Ma ei jäta kunagi oma kohustusi täitmata, välja arvatud see, mis mul üle jõu käib.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Vaata ette, kuidas sa teda kohtled, sest ta on sinu Paradiis ja sinu Põrgu.“ (Ahmad ja An-Nasai)

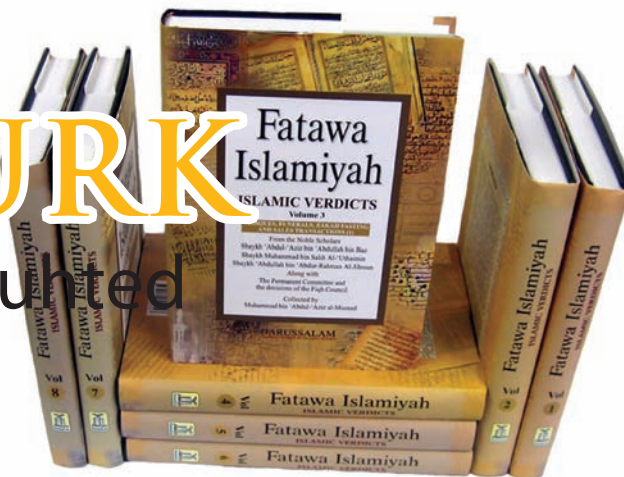

FATWANURK

Mehe ja naise abielusuhed

Tõlkinud: Aisha

Allikas: www.fatwa-online.com

MU MEES KOHTLEB MIND HALVASTI

Küsimus: Olen abielus olnud juba 25 aastat ja mul on palju lapsi. Abikaasa valmistab mulle alati meeelhärmi: ta alandab mind mu laste, lähedaste sugulaste ja teiste ees. Ta kunagi ei hinda midagi, mis ma teen. Tunnen end rahulikult vaid väljaspool kodu, kuigi mu abikaasa palvetab ja on muidu jumalakartlik mees. Palun andke nõu, mida ma peaksin tegema.

Vastus: Sa peaksid olema kannatlik ja soovitama tal parimal viisil käituda. Tuleta talle meelde Jumalat ja Teis-poolsust; ehk võtab ta sind kuulda ja lõpetab häbiväärse käitumise. Kui ta seda ei tee, siis on ta patune ja sina saad oma kannatlikkuse ja kõige selle halva eest, mis sulle osaks langeb, tasu. Sa peaksid ta eest paluma, et Jumal ta õigele teele juhataks, teda hea käitumisega õnnistaks ja sind tema ja teiste kurja eest kaitseks.

Ühtlasi peaksid ka enda peale mõtlema ja oma usus järjekindel olema. Peaksid Jumalalt andestust paluma kõige eest, mida minevikus oled valesti teinud nii Jumala, su abikaasa kui ka teiste õiguste suhtes. Võib-olla on talle antud selline kontroll sinu üle millegi tõttu, mis oled ise teinud.

Sa võid paluda ka ta isal, emal, vanematel vendadel või muudel sugulastel, keda ta austab, temaga selles osas rääkida, et ta sind hästi kohtleks.

Jumal parandagu su olukorda ja juhtigu su abikaasa õigele teele tagasi. Jumal lähendagu ka teid kahte heas ja juhtimises; Ta on Lahke ja Suursugune.

šeik Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

MU ABIKAASA SÕIMAB JA ALANDAB MIND

Küsimus: Mida näeb Jumala seadus ette lahutuse puhul, kui normaalsed suhted ei ole enam võimalikud? Põhjus on järgnev:

Esiteks on mu abikaasa täiesti ignorantne ega tea midagi minu õigustest. Ta sõimab mind ja mu isa ja kutsub meid juutideks, kristlasteks ja šiiadeks. Ma olen tema käitumise suhtes väga kannatlik olnud, kuna meil on ühine laps. Kui ma aga liigesepõletikku jäin, ei suutnud ma enam ta käitumist taluda. Ma hakkasin teda tõsiselt vihkama, nii et ma ei suuda enam isegi temaga rääkida. Ma palusin temalt lahutust, kuid ta keeldus. Nüüdseks olen koos oma lapsega tema juures elanud juba kuus aastat, kuid ta kohtleb mind kui lahutatud naist või naist, kellel pole temaga midagi pistmist. Samas keeldub ta ikka mulle lahutust andmast. Ma palun teid mu küsimusele vastata!

Vastus: Kui olukord on selline, nagu sa seda kirjeldad, siis ei ole lahutuse taotlemises midagi halba. Ka see ei ole keelatud, et sa talle maksad, et ta sinust lahutaks, kuna ta sinuga halvasti käitub nii sõnades kui ka tegudes. Kui arvad, et saad oma laste heaolu nimel ja selleks, et mees sind üleval peaks, oma mehega kokku jääda ja talle nõu anda, kuidas Jumala nimel paremini käituda, teda juhendada, siis selle eest saad sa väga suure tasu. Me palume Jumalat, et ta teda usus juhiks.

Oluline on veel ka märkida, et see viimane on kehtiv, juhul kui ta palvetab ja ei nea islamit. Kui ta aga ei palveta ja neab ning sõimab ka islamit, siis on ta uskmatu ja sellisel juhul ei ole sul õigust temaga kokku jääda. Usu needmine ja sõimamine viib inimese sellest usust välja. Ka palve hülgamine, isegi kui inimene selle kohustuslikkust ei eita, on õpetlaste tugevama arvamusel kohaselt suuremat sorti uskmatuse. Prohvet (saws) on „Sahih Muslimis“ Jabir

ibn Abdullahi (raa) edastuse kohaselt öelnud: „Inimese ja uskmatuse ning ebajumalakummardamise vahel on palve hülgamine.“ Buraydah ibn Al-Hasib (raa) on edastanud, et Prohvet (saws) ütles: „Leping meie ja nende vahel on palve. Igaüks, kes selle hülgab, on uskmatu.“ (Ahmad) Selle kohta on ka teisi tõendeid Koraanist ja sunnast.

šeik Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

NAINE VÕTAB MEHELT LUBA KÜSIMATA RAHA

Küsimus: Mu mees ei anna mulle ei laste ega mu enda kulutusteks raha. Mõnikord me võtame temalt ilma ta teadmata. Kas see on patt?

Vastus: Naisel on lubatud oma mehe varast ilma tolla teadmata võtta, kui tal on raha laste ja enda ülalpidamiseks vaja ja mees seda ei anna. Samas peab naine võtma parasjagu ja mitte lihtsalt kulutama. Aisha (rah) on edastanud, et Hind bint Utbah tuli Prohveti (saws) juurde ja ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, Aby Sufyan ei anna minu ja mu laste jaoks piisavalt raha.“ Prohvet (saws) vastas: „Võta ta varast vastavalt sellele, mis on õige ja hea ja millest sulle ja su lastele piisab.“

šeik Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

NAINE ANNAB MEHELE NÕU

Küsimus: Kui naine annab oma mehele nõu, et ta peaks mõšees palvetama, kuid mees on laisk ja ei viitsi seda teha ja naine näitab selles suhtes oma pahameelt mehe suhtes välja, on ta siis patustanud?

Vastus: Naine, kes oma mehele nõu annab selles osas, mida Jumal on käskinud või mida Ta on keelanud, nagu näiteks mõšees palvetamine, alkoholi joomine või öösel lõbutsemine, ei ole kindlasti sellepärast patune. Naine saab selle eest hoopis tasu. Samas peaks ta oma meest nõustama lahkete sõnadega, sest sellisel juhul on tõenäolisem, et mees neid ka kuulda võtab.

šeik Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

MEES ON SUITSETAMISEST SÕLTUVUSES JA TAL ON ASTMA. SUITSETAMISEST LOOBUMISE PÄRAST ON MEIE VAHEL OLNUD PALJU PROBLEEME. VIIS KUUD TAGASI PALVETAS MU MEES JUMALALE KAKS RAKAT JA VANDUS, ET EI SUITSETA ENAM KUNAGI. VAID NÄDAL PEALE VANDUMIST HAKKAS TA UUESTI SUITSETAMA JA PROBLEEMID MEIE VAHEL OLID TAGASI. MA KÜSISIN TALT LAHUTUST JA TA LUBAS, ET EI SUITSETA ENAM KUNAGI. SAMAS, MA EI USALDA TEDA MITTE KÜÜNEVÕRDKI. MIDA TEIE SELLEST ARVATE? MIDA TA PEAKS OMA VANDE LUNASTAMISEKS TEGEMA? KUIDAS PEAKSIN MINA KÄITUMA? JUMAL ANDKU TEILE TASU.

Küsimus: Mu mees on suitsetamisest sõltuvuses ja tal on astma. Suitsetamisest loobumise pärast on meie vahel olnud palju probleeme. Viis kuud tagasi palvetas mu mees Jumalale kaks rakat ja vandus, et ei suitseta enam kunagi. Vaid nädal peale vandumist hakkas ta uuesti suitsetama ja probleemid meie vahel olid tagasi. Ma küsisin talt lahutust ja ta lubas, et ei suitseta enam kunagi. Samas, ma ei usalda teda mitte küünevõrdki. Mida teie sellest arvate? Mida ta peaks oma vande lunastamiseks tegema? Kuidas peaksin mina käituma? Jumal andku teile tasu.

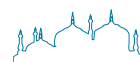
Vastus: Suitsetamine on keelatud ja halb tegu. See on väga kahjulik. Koraanis on kirjas: „Nad küsivad sinult (oo Muhammed), mis on neile lubatud (halal). Ütle: „Lubatud (halal) on teile head (kasulikud) asjad ...““ (5:4) ja „...Ta nõuab neilt head ja keelab jäleda. Ta lubab (muudab halaliks) kõik hea (kasuliku) ja keelustab (muudab haramiks) kõik halva (kahjuliku) ...“ (7:157).

Pole kahtlustki, et suitsetamine on kahjulik, halb ja jälestamisväärne harjumus. Su abikaasal on seega kohustuslik suitsetamine lõpetada ja jääda Jumalale ja Tema Sõnumitoojale (saws) selles kuulekaks. Ta peab vältima kõike, mis võib Jumala meelepaha vallandada ja peab hoidma oma usku ja tervist ja sinuga hästi käituma. Ta peab oma murtud vande lunastama – peale selle, et ta peab Jumalalt andestust paluma ja suitsetamisest loobuma, tuleb tal kas toita kümmet vaest, riietada kümme vaest või vabastada üks usklik ori. Toitmise osas on piisav, kui ta annab igaühele ühe lõuna- või õhtusöögi või siis pool saa'ad toiduaineid. Pool saa'ad on 1,5 kg.

Kui ta palvetab, hästi käitub ja suitsetamisest loobub, siis soovitan ma sul mitte lahutust küsida. Kui ta aga samamoodi jätkab (st suitsetamisest ei loobu), siis ei ole midagi, mis keelaks sul lahutust küsida. Me palume, et Jumal teda juhataks ja et ta siiralt andestust paluks.

šeik Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

„MOSLEMI KINDLUS - duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

36. VASTASE VÕI VÕIMSA VALITSEJAGA KOHTUMISEL

126. *allaahumma innää nāž'älukä fii nuhuurihim wa na'uudhu bikä min šuruurihim* – Oo Jumal, me palume Sul neid kaelupidi vaos hoida ja otsime Sinu kaitset nende kurja eest.¹

127. *allaahumma äntä 'adudii, wa äntä nasiirii, bikä äžuulu wa bikä asuulu wa bikä uqaatilu*. – Oo Jumal, Sa oled mu jõud ja Sa oled mu tugi. Sinu eest lähen ma edasi ja Sinu eest astun ma ette ja Sinu eest ma võitlen.²

128. *häsbunaa llaahu wa ni'mä l-wäkiil* – Jumal on meile piisav ja Ta on parim, Kellest sõltuda.³

37. VALITSEJATE RÕHUMISE VASTU

129. *allaahumma rabba s-sämääwääti s-säb', wa rabba l-'arši l-'adhiim, kun lii žäärän min (fulääni bni fulään), wa*

1 Abu Dawud 2/89, Al-Hakim pidas seda autentseks ja Ath-Thahabi nõustus 2/142.

2 Abu Dawud 3/42, At-Tirmidhi 5/572; vaata ka Al-Albani „Sahih At-Tirmidhi“ 3/183.

3 Al-Bukhari 5/172.

ahzääbihi min khälää'iqikä, än jäfruta 'äläjjä ähadun minhum äu jatghaa, 'azzä žäärukä, wa žällä thänää'ukä, wa lää iläähä illä änt. – Oo Jumal, seitsme taeva Isand, suurepärase trooni Isand, ole mulle toeks (vastase nimi) vastu ja tema abiliste vastu Su loodu hulgas, et keegi neist ei solvaks mind ega teeks mulle liiga. Võimas on Su eestkoste ja majesteetlik on Su ülistus. Keegi pole väärt kummardamist peale Sinu.⁴

130. *allahu akbar, allahu ä'äzzu min khälqihii žämii'an, allahu ä'äzzu mimmää akhaafu wa ahdharu, ä'uudhu billäähi llädhii lää iläähä illä huu, l-mumsiki s-sämääwääti s-säb'i än jawa'nä 'älää l-ardi illää bi-idhnih, min šärr'i 'äbdikä (fulään), wažunuudihi wa ätbää'ihii wa äšiääihii, minä l-žin wa l-ins, allahumma kun lää žaaran min šarrihim, žällä thänää'ukä wa 'azzä žaarukä, wa tabaaraka smkukä, wa lää iläähä khäirukä*. – Jumal on Suurim, Võimsam kui kogu Ta looming. Ta on Võimsam kui see, mida ma kardan ja pelgan. Ma otsin kaitset Jumalas, pole kedagi kummardamist

4 Al-Bukhari „Al-Adab Al-Mufrad“ (nr 707), Al-Albani pidas seda autentseks – „Sahih Al-Adab Al-Mufrad“ (nr 545).

väärivat peale Tema. Tema on see, Kes hoiab seitset taevast maa peale kukkumast, välja arvatud Tema käsul. (Ma otsin kaitset, Jumal) Su sulase (nimi) kurja eest ja tema abiliste, järgijate ja toetajate kurja eest nii džinnide kui inimeste seas. Oo Jumal, ole mulle toeks nende kurja vastu. Majesteetlik on Su ülistus, võimas on Su eestkoste. Önnistatud olgu Su nimi, pole jumalust peale Sinu. (3x araabia keeles)⁵

38. VAENLASE VASTU

131. *allaahumma munzilu l-kitääni, sarii'ä l-bisääbi, hzimi l-ähzääbä, allahumma hzimhim wa zälzilhim*. – Oo Jumal, Raamatu Ilmutaja, kiire Otsustaja, alista (uskmatute) rühmad. Oo Jumal alista nad ja raputa neid.⁶

39. KUI KARDAD, ET INIMES- SED VÕIVAD SULLE LIIGA TEHA

132. *allaahumma kfiniihim bimää ši'tä*. – Oo Jumal, kaitse mind nende vastu nagu soovid.⁷

5 Al-Bukhari „Al-Adab Al-Mufrad“ (nr 708),

6 Muslim 3/1362.

7 Muslim 4/2300.

MA KÄIN ISLAMIÜLIKOOIS

Rubriigi autor: Eileen

AQIIDA 101 KURSUS

Bismillaahi r-rahmaani r-rahiim

MIS ON AQIIDA?

Aqiida viitab eelkõige islamiusu baasile. Araabia keeles tähendab see „sõlm“, aga antud konteksti pannes viitab *aqiida* mistahes uskumustele, milles inimene on täiesti kindel. Loogika siis selles, et kui midagi siduda sõlme, siis see hoiab teatavasti tugevasti ja kindlalt koos.

Imaan (e. usk Jumalasse) on teine sõna, mida kasutatakse *aqiida* vastena. Õpetlased on ka sellele viidanud kui *tawhiidile* (e. usk Jumala ainsusesse).

MIS ON TAWHIID?

Tawhiid on islamis tavaliselt midagi sellist, mida võetakse iseenesest mõistetavalt ja ehk ka seepärast käsitletakse seda reeglina enamikes teostes vaid umbes poole leheküljelise mahu piires, ent seda tuleks kindlasti vaadata süvitsi, sest see on kõige alustala, st kui seda mitte mõista, siis ei ole millestki väga kasu, olenemata sellest, kui palju seda „muud“ on.

Tawhiid vajab kindlasti moslemite seas sügavamalt käsitlust, näiteks kasvõi järgnevate näidete najal, et näiteks Ibn Arabi mõistis *tawhiidi* all seda, et Jumal on kõik ja kõik on Jumal ja näiteks Haroon Yahya (kes edendas Ibn Arabi uskumusi) uskus, et mateeria on vaid illusioon, kõik on tegelikult Jumal. Ometi peab islami peavool antud vaateid *kufriks* (uskmatuseks).

Enamik ketserlikke sekte, mis islami põhivoolust väljunud on, Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajast kuni tänase ni välja, on kõik alustanud lahknemist justnimelt islami tuumast – *tawhiidist*, seega on väga oluline, et me seda õigesti mõistaksime. *Tawhiidis* seisneb terve islami tuum ... või siis *tawhiid* ongi islam. On äärmiselt tähtis mõista *tawhiidi* nagu seda õpetas Prohvet (صلى الله عليه وسلم), sest vastasel juhul võid sa sattuda valele teeale, isegi siis kui sa arvad saavad aru *tawhiidist* ja järgid viite islami põhisammast:

„Ja see on Minu tee, mis on sirge. Seega järgige seda ja ärge järgige (muid) teid, sest need viivad lahku Tema teest ...“ (6:153)

„Ja enamik neist ei usu Jumalasse muidu, kui läbi ebajumalakummarduse.“ (12:106)

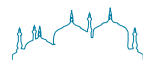
TAWHIIDI OTSENE TÄHENDUS

Otseses tähenduses tähendab *tawhiid* **ühtsustamist** (midagi üheks tegema või ühtsust kinnitama) ja see tuleb tegusõnast *wahhada* mis tähendab ühendama, ühtsustama, konsolideerima (ma tahaks kirjutada „ainusustama“ aga see lihtsalt kõlab väga imelikult). Kui aga seda terminit kasutatakse viidates Jumalale (*tawhiidu-Allah*) siis see tähendab mõista ja säilitada Jumala ainsust kõikides inimtegedes, mis on otseselt või ka kaudselt alati Jumalaga seotud.

See on uskumus, et Jumal on Üks, ilma partneriteta (*tawhiid ar-rububiya*), Üks kelle olemusele ja tunnustele ei ole sarnast (*tawhiidu l-asma was-sifaat*) ja Üks, kellel ei ole rivaale Tema jumalikkuses ega kummardamises (*tawhiidu l-uluhiya; ibaada*). Kõik kolm koos aga moodustavad terviku ja kattuvad omavahel, nad on üksteisest lahutamatud, st et *tawhiidi* on üldlevinuilmaalt jaotatud kolme kategooriasse. Et seda paremini ja täpsemalt mõista, siis justkui arst analüüsib erinevaid kehaosasid ning organeid, et paremini tervikut mõista, kuid ükski osa ei eksisteeri individuaalselt omaette, aga pannes need kokku, saame inimese füüsilise.

KUIDAS TEKKIS SELLINE TEADUS NAGU TAWHIID?

Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajal, ei olnud *tawhiid* jagatud sellisteks alampunktideks, sest ei olnud vajadust analüüsida nii primaarseid kontsepte. Ometi on aga kõigi vaadeldavate kategooriate ning punktide alused selgesti olemas nii Koraanis kui ka sunnas, mis saab ka ilmselgeks, kui igat punkti lähemalt koos näidete ja kontekstiga analüüsida *inšaAllah*.

Vajadus *tawhiidi* nii üksikasjalikult analüüsida tekkis pärast seda, kui islam oli levinud Egiptusesse, Bütsantsi, Pärsiasse ja Indiasse ning antud riikide kultuurid hakkasid islamisse imbuma. Mis on ka üsnagi loomulik, sest ei saa ju eeldada, et inimesed ei tule teatud kultuuriruumi pagasiga ning nendega pole kaasas nende eelmise usu „riismeid“.

Leidus konverte, kes hakkasid oma kirjatöodes ja aruteludes väljendama erinevaid filosoofilisi ideid Jumalast. See tekitas palju segadust ja ohustas seda öilsat ning lihtsat monoteistlikku jumalakäsitlust mis islamile tegelikult ju omane oli ja on. Leidus ka – nagu kindlasti tänapäevalgi – selliseid inimesi, kes väliselt väitsid end olevat moslemid, kuid tegelikult oli nende motiiviks see religioon lõhkuda, lähenedes kavalalt ning „seestpoolt“. Nende sihiks oligi purustada *imaan* ehk islami esimene alustala ja sellega ühes hävineks ka islam kui tervik.

Esimene sõnakuulmatuse väljendamine islamis tuli just Jumala kõikvõimsuse vastu – **kas Jumal teab kõike?**

Prohvet (صلى الله عليه وسلم) jutustas, et esimene asi, mille Jumal lõi, oli kirjutusvahend ja ta juhendas antud kirjutusvahendit kirjutama. Kui kirjutusvahend küsis Jumalalt, mida ta peaks kirjutama, ütles Jumal talle, et ta kirjutagu üles kõik, mis oli ja kõik, mis saab olema. See juhtus 50 000 aastat enne maailma loomist. Otseloomulikult, see on meile vaid märk Jumala piiramatutest teadmistest, mitte et vastasel juhul Ta oleks ehk ära unustanud, mis täpselt, millal ja kuidas juhtus. Oli aga selliseid, kes hakkasid spekulerima, et **kui kõik on üles kirjutatud, siis kus on inimese vaba tahe?** Nad kas jõudsid järeldusele, et Jumal ei tea kõike ning inimestel on vaba tahe või et Jumal teab kõike ning inimestel ei ole vaba tahet. Ent meie, moslemid, jätame selle küsimuse Jumala kätte, ainult tema teab, kuidas need kaks kontsepti saavad kõrvuti ning samaaegselt eksisteerida. Seega meile piisab sellest, mida Jumal on meile öelnud – sest puhas loogika ju dikteerib, et kui ei oleks vaba tahet, siis oleks ilmselgelt mõttetu korraldada mingit kohtumõistmist. Lihtsaim viis üritada seda inimlikult selgitada, oleks vast nii: inimestel on vaba tahe, ent kõik mis nad ise omast vabast tahtest teevad, on ja oli Jumalale juba ette teada. See, et Jumal juba teadis, et sina niimoodi vastavalt oma vabale tahtele otsustad, ei tähenda, et Jumal oleks sind selleks sundinud. Loomulikult ei suuda inimesed tihtipeale aru saada asjadest, mida me ise ei ole kogunud, seega võib antud mõiste päris keerukaks osutuda, kuid inimesed, kes väidavad, et nad peavad aru saama, kuidas need kaks koos funktsioneerivad, väidavad põhimõtteliselt, et neil on vaja sama hulka teadmisi, kui seda on Jumalal. Vennad-õed, me ei saa isegi aru, kuidas maailm loodud sai! Elus on nii palju asju, mida me mõista ei suuda ja me peame sellega leppima, sest kes oleme meie, et väita et meil peab olema sama palju teadmisi, kui seda on Jumalal?

Moslemitest ajaloolaste andmetel oli esimeseks moslemiks, kes Jumala kõikvõimsusele väljakutse esitas, Iraagist pärit konvert (kristlusest) Sausan. Sausan pöördus hiljem tagasi kristlusesse, kuid mitte enne, kui oli veidi „mürki“ moslemite hulgas levitada saanud. Sausani õpilane Mabad ibn Khalid al-Juhani levitas Sausani ideid, kuni kuuldused sellest jõudsid tollel ajal valitseva Umeyyad'i kaliifi, Abdul-Malik ibn Marwan'i (685-705) kõrvu ning ta aastal 700 hukati. Kuigi ta hukati, oli seeme külvatud ja tema surmaga selle idee levik ei lõppenud, vaid pigem hakkas edasi levima. Sarnaseid tegelasi liikus palju. Kui nad võimude ette toodi, kästi neil oma ideedest loobuda; kui nad seda ei teinud, mõisteti nad islami säilimise nimel surma.

Selline oli meetod Ummeyyad'i kalifaadi algsetel aegadel, hiljem aga kaldusid kaliifid ise nii palju õigest teest kõrvale, et ükskõik, mida inimesed ka tänavatel rääkisid, see, mis toimus võimu keskmes, oli kindlasti palju hullem ja seega selliseid karme meetmeid ei kasutatud ega üldist tähelepanu sellele ei pööratud.

Võimulolijate kombes käisid niivõrd islami õpetuse vastu, et õpetlased ei soovinud enam võimulolijatega koos viibida. Seega sai õpetlaste ülesandeks tõusta üles ning peletada eemale *kufri* ehk uskmatust. See oligi aeg, mil *tawhiidi* õpetuse olulisus kasvas, et kaitsta ja hoida islami usku puhtana.

Kui „vaba tahte“ üks oli juba avatud, hakkas ka kõike muud sisse sadama. Nendest ideedest tulenevalt arenes ka *tawhiidi* teadus. Koraanist, sunnast ja loogilistest põhjendustest saadi piisavalt ainet, et vaidlustada rahva uitmõtted ning hoida puhtana islami tõeline õpetus ja ideed.

Koraan on säilinud muutumata kujul ja just sellel ajaperioodil hakkas arenema ka *hadiithiteadus*, et samamoodi ka sunnat kaitsta. Tänu neile teadustele, mis arenesid, et islamit kaitsta, on moslemitel täna võimalus teada, mis on islam just sellisena, nagu seda õpetas viimane Prohvet (صلى الله عليه وسلم). Sellest kõigest (ehk ajaloolisest kontekstist ja taustast) täpsemalt aga juba hiljem *inšaAllah*.

TAWHIIDI KOLM KATEGOORIAT

Tawhiid ar-rububiya – Jumaliku ainsuse säilitamine -> tõendamine, et Jumal on Üks, ilma partneriteta;

Tawhiid al-asma was-sifat – Jumala nimede ja omaduste ainsuse säilitamine -> tõendamine, et need on võrdlematud ning ainulaadsed;

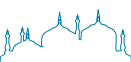
Tawhiid al-uluhiya / al-ibada – Jumala kummardamise ainsuse säilitamine -> tõendamine, et Jumal on ainus, kellel on õigus olla kummardatud.

See oli siis minu esmakordne tagasihoidlik katse seda teemat teieni toimetada. Selleks korras kõik. Arvasin, et seekord käsitlen juba sügavuti tawhiid ar-rububiyat, aga no kae nalja, sissejuhatus ja üldine jutt võttis siin juba nii pikalt, seega ma usun, et kui ma avaksin rububiya ukseid, siis terve selle kuu Iqra olekski vaid „Tawhiid by Eileen Lahi“ ja see ei oleks väga lõbus. Tean, et minuga on kaasa tulnud Iqrasse ka mitte-moslemitest lugejaid, seega üritan anda endast parima, et seletada lahti ka termineid, mis meile, moslemitele, juba ilmselged on.

Loodan, et kõik, mida ma teieni edastan on the truth, truth, and nothing but the truth ja kui ma peaksin tegema viigu, siis ma otsin Jumalalt selle eest andestust. InšaAllah parim viis õppimiseks on ju ise õpetada, seega ma tänan Jumalat selle võimaluse eest ise sügavuti õppida ning vahendada oma teadmisi ka teistele.

Alhamdulillah rabbi al-alamiin! (Ülistus olgu Jumalal, maailmade Isandall!)

Allikas: „The fundamentals of Tawheed“ - dr Abu Ameenah Bilal Philips (kursus: Aqeedah 101, Islamic Online University)

Õpime Egiptuse dialekti

4. REISIMINE

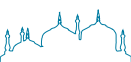
Kas aitaksite mind palun mu pagasiga?	<i>mumkin tesäadnii fi sheel shonaati</i>
See on minu kohver.	<i>dii shantiti</i>
Kas teil on ette tellitud?	<i>inta (inti) hägäzt(i) äbl kida</i>
Mul on ette tellitud.	<i>anä hägäzt(i)</i>
Sooviksin üksiktuba.	<i>aiz(a) ooda färdi</i>
Sooviksin kaksiktuba vanniga.	<i>aiz(a) ooda bil zaugi bil hämmääm</i>
Kas siin kusagil on basseini?	<i>fi hämmääm sibäha oraieb min henä</i>
Kui palju öö maksab?	<i>bikääm el leila uahda</i>
Jah, see sobib, võtan selle.	<i>tämääm, as-säär munääsib</i>
Mis mu toa number on?	<i>el raqam oodeti kääm</i>
Number 57.	<i>raqam saba wa khamsiin</i>
Kas teil on midagi vaikset?	<i>fi hägga hädia</i>
Konditsioneer ei tööta.	<i>el täkiif mish shagghäl</i>
Kuuma vett ei ole.	<i>mäfish maia suhnä</i>
Üks hetk palun.	<i>lahza uahdä, lau samaht</i>
Ma sooviksin hommikusööki oma tuppa, palun.	<i>aiz(a) el fitaar fi oodeti min fadlak (fadlik)</i>

Järgmisel kuul

Ramadaanipaast

IQRA

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine
(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine,
toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad. Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Em-
bassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Eileen, Amina Bahrainist, Annely, Kauthar, Kristi, Yusuf Saeed, Karima, Zeynep, Rubaba, Aivar, Nele, Aile

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub insh Allah, igal kuul uue sisuga. Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.